

Flugfiske i Norden

Var finns grov öring? Tips om Tidan
Släpp fisken loss! Äventyret Odense å

Nyheter från Fly Dressing. . .

TEENY NYMPH LOCATORS är ett par polaroidglasögon för flugfiskaren. Praktiskt taget okrossbara. Glasen är utbytbara. Också s.k. "clip on" för vanliga glasögon finns. Pris med reservglas 85 kr.

Till Teeny Nymph Glasses finns också ett mjukt nackband som gör att Du inte behöver lita till örönen för att få glasen att sitta. Pris 20 kr.

EZE-LAP krok och knivbryne. Ett litet bryne i mycket praktisk förpackning d la kulspetspenna. Verksamt material i brynet är industridiamantspån. Pris 48 kr.

MARRYAT SPRING REEL. Att ha på fiskevästen och i änden av det fjäderbelastade snöret en sax e.d. Pris 27 kr.

PREAST. Att omedelbart döda fisk som skall behållas är en sportfiskares första plikt. Inte alltid har man något till hands. En s.k. preast är bra att ha i fickan. Denna modellen är ett småländskt hantverk av högsta klass. Den är kort, endast 16 cm, vilket gör att den får plats i de flesta fickor. Priset ännu ej fastställt (mellan 60-80 kr).

STILL WATER TROUT FISHERIES. En praktisk guide för Dej som har en förhoppning om att prova någon av de engelska reservoirlerna. Pris 50 kr.

HMH - Flugbindningsstöd nu i lager.

Fly-Dressing

Böx 2003, 561 02 Huskvarna.
Tel. 036/13 41 97.

Longbelly – linan på modet. . .

Vi kallar vår Longbelly SWEDISH LONG LIFT, den är två linor i en. Fungerar som en dubbeltaperad på nära håll och som en verklig långkastare, när du drar ut hela klumpen och släpper iväg i ett väl timat framkast. Den finns endast som flytande i AFTM-klasserna 5 - 8.

Den är vackert bärnstensfärgad och kostar inte skjortan, bara 160 kr.

7:50m

Berkley®

BERKLEY SPECIALIST®

Flugfiskeutrustning för dig som kräver lite mer. Berkley – din garanti för väl balanserad utrustning – utvecklad i nära samarbete med USAs främsta flugfiskare.

Unna dig en Berkley-utrustning!

FISKREDSKAPSINDUSTRI AB 335 00 Gnosjö 0370-920 15

FIG
sport

Vågar vi behålla en fisk?

Det har under de senaste åren skrivits mycket om återutsättning, och jag tror att jag läst det mesta, inklusive de förträffliga råd som Kenneth Boström och Christian B. Hvidt ger i detta nummer av FiN.

Men själv sätter jag sällan tillbaka någon fisk, förutom småfisk, förstås.

Skälet är att jag inte fångar särskilt många, och hör till kategorin "lata" flugfiskare – när jag lyckats fånga den hyggliga fisk jag hoppats på och jobbat för, och dräpt den och rensat den, börjar tankarna alltmer selsätta sig med den minst lika angenäma fortsättningen och avslutningen av fisketuren: anrättandet och uppätandet av fångsten.

En sådan fiskare är jag – och många andra, tycker jag mig ha märkt. Vi tycker om att äta fisk, och anser att detta är en väsentlig del av en lyckad fisketur. Som en följd av denna inställning misstänker jag en del av mina fiskebröder för att "förädla" sina motiv, när de sätter tillbaka all fisk de fångar.

De tycker inte om att äta fisk, så enkelt är det...

Jag är med andra ord en anhängare av en numera "gammaldags" inställning: dra inte upp mer än du vill ha till middag. Den har fungerat bra i många år, tycker jag, och fungerar väl fortfarande – men inte överallt och alltid, numera. Den räcker liksom inte längre. Därför är jag en nyvunnen och varm anhängare av den varudeklaration av våra fiskevatten, som Kenneth Boström bryter en lans för i detta nummer av FiN.

Jag vill veta var jag fortfarande kan fiska som förr, var jag kan fånga mig en fin fisk till middag eller kvällsmat, som förr. Bara en... eller, om jag inte lyckas med det, två mindre...

En varudeklaration skulle kunna ge mig besked om var detta är möjligt utan att vattnet skadas – och de vatten där även ett sådant fiske äventyrar beståndet, skulle jag sorgfälligt undvika.

Nu vet jag inte, och det känns understundom en smula obehagligt. Jag gissar att jag heller inte är ensam om det obehaget... att släppa tillbaka småfisk tynger sällan samvetet, även om det vore god fiskevård att behålla dem, men någon gång händer det ju att en riktig bamsing är skumögld och tar flugan – när man

står där med en sådan flämtande i häven blir det plötsligt ett dilemma.

Kan man behålla denna fina fisk... själv ser jag naturligtvis redan de bägge rosafärgade filéerna puttande i pannan, vilket sannerligen inte gör situationen enklare. Eller är det just denna fisk, och några få andra av samma årsklass, som skall svara för stammens fortlevnad?

Det svåra är att inte veta. Och hur många av oss vet? Naturligtvis har jag, som många andra, gjort fel. Fel åt bägge hållen, så att säga. En gång kvaddade jag ett armbandsur genom att under en halvtimme hålla en utmattad, mycket stor öringhona i strömmen... bara för att få beskedet, av någon som verkligen visste, att den fisken kunde jag gott ha behållit, älven var redan mer än försörjd.

Varudeklaration, alltså. Jag tycker mig behöva sådana, trots alla mina fiskeår, och jag är övertygad om att många andra också skulle vara tacksamma över den servicen... är inte fiskesamvetet hundraprocentigt rent, blir fisket inte det nöje det bör vara.

För de erfarna flugfiskare, som väl lärt känna ett vatten, är det aldrig svårt. Men de är en minoritet; de flesta flugfiskare har inte hunnit samla den erfarenheten, och många har erfarenheter bara från put-and-take-vatten, och kanske från lax- och havsöringsälvar.

Helt annorlunda är det med framför allt små strömvatten med vild öring och harr. De har sällan något "management" som kontinuerligt värderar fisktillgång och olika årsklassers styrka etc., och håller ett öga på de faror som hotar fisken. Det finns ingen som slår fast hur många spön som är lämpligt, eller hur många fiskar som kan och får fångas utan fara för bestånden. Där finns ingen som säger stopp och belegg, det får den enskilde fiskaren själv försöka avgöra.

Och det är inte lätt. Därför behöver vi de mer erfarnas hjälp, de fiskevårdssakkunnigas. Vi behöver varudeklarerade vatten, för att få veta om vi med gott samvete kan behålla en fisk eller två till kvällsmat.

Vi vet ju nästan ingenting – utom det att kagg- och frysboxfiske, det finns det i dag i n g a vatten som tål...

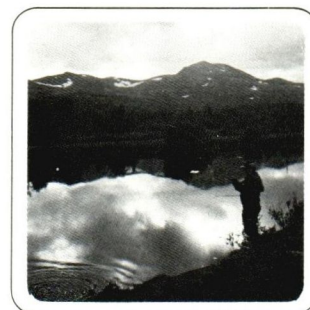
Bengt Oste

Flugfiske i Norden

NR 3 juni 1982

INNEHÅLL:

Flugfisket i Tidan	sid 4	Fjällröding	sid 28
Snabbkoppling för häven	sid 7	Öringen vid bropålen	sid 30
Grov öring sökes	sid 8	Läsarnas flugor	sid 32
Min lilla skogså	sid 11	Splitcanebygge IV	sid 36
Regler för återutsättning	sid 14	Marknadsnytt	sid 40
Vilken fisk bör släppas?	sid 16	Bokbiten	sid 42
Projektet Odense å	sid 18	Proffsbindaren Erling Sand	sid 44
Nybörjarens första harr	sid 22	Köp, sälj och byt	sid 46
Isberg och Grönlandslax	sid 24	Tankar på strandkanten	sid 47

Harrfiske i Hola, Norge, sommaren 1981.

Foto: Sten Gustafsson.

TIDAN – ett Kashmir i Västergötland

*Ett besök i Indien födde idén om
strömkoncentratorer... och gav Sydsverige
ett intimt strömvatten med regnbåge och
grov öring*

Av Björn Blomqvist

I ett uppslagsverk kan man läsa följande, under rubriken Tidan: "Å i Västergötland, upprinner på Hattåsen vid Smålandsgränsen, genomflyter Strängseredsjön, Jogen Stråken m.fl. sjöar. Går genom Tidaholm och åt n. utmed Hökensås därefter på slättbygden åt n.v. genom sjön Osten och mynnar ut i Vänern, Mariestad. Vattenområde 2,230 km²,

längd 190 km. De många småfallen i Tidan äro utbyggda med kvarnar och mindre anläggningar.

Dessa rader om ån Tidan ger i varje fall läsaren en liten fingervisning om var i Sverige ån rinner fram. Men för att ge speciellt flugfiskaren en mer exakt beskrivning, i synnerhet av det intressantaste avsnittet, strömfiskevattnet i Tidan vid Baltak,

har vi ritat en enkel kartsbild (se sidan 6) med Jönköping vid Vätterns södra ände som utgångspunkt. Från Jönköping följer man väg 48 cirka 5,5 mil i riktning nordväst tills man når Tidaholm.

Fem kilometer sydväst Tidaholm ligger samhället Baltak. Det är här i denna del av ån Tidan som Skaraborgs Läns Hushållningssällskap med Åke Sandberg i spetsen år 1970 öppnade detta lilla 10–15 meter breda och 2 kilometer långa strömvatten för en alltmer växande skara sportfiskare. De första åren fram t.o.m 1978 var det tillåtet att valfritt fiska med spinn eller fluga. Det som gjorde att ett sådant beslut togs, var att ån inte hade tillräckligt många goda strömsträckor, och givetvis att antalet flugfiskare inte alls var lika stort då som det är i dag.

Snillrikt stenbygge

I början av sjuttioalet reste Åke Sandberg tillsammans med den kände svenske flugfiskeprofilen Nils Färnström till provinsen Kashmir i

*De nyskapade strömsträckorna i Tidan har byggts efter erfarenhet från fiskevårdsarbeten i Kashmir i Indien.
(Foto: Gunnar Johnson)*

Tidanöring på 2,5 kilo tagen på torrfluga. En Européa 12 satt på tafsspetsen...
(Foto: Björn Blomqvist)

nordvästra Indien, och där besökte och fiskade de i några fina öringströmmar. Det speciella med dessa öringvatten var att strömsträckorna hade utökats på ett lika enkelt som genialiskt sätt genom att stenmassor forslats ut i ån i form av utlöpande armar från vardera stranden, och en öppning lämnats kvar i mitten. Detta betyder att sträckan schematiskt sett får en trappstegsform med många strömkoncentrationer och ståndplatser som kan hysa salmonider.

Efter hemkomsten från Indien startade Åke Sandberg och Skaraborgs Läns Hushållningssällskap detta jättearbete med att iordningställa Tidan vid Baltak efter samma idé. Från och med 1979 öppnades vattnet åter efter ombyggnaden, och i samråd med flugfiskare blev hela sträckan reserverad för flugfiske.

Nå, hur fungerar detta flugfiskevatten? Jo, fiske får bedrivas hela året mellan 07.00 och 21.00. Fiskekort kan köpas för 30 kr, dels i en kiosk mitt emot Domus i Tidaholm, eller via fiskekortsautomat vid Baltaks fiskodling. Fångstkvoten är satt till tre ädel-fiskar per kort.

De inledande åren var strömmarna besatta med öring som enda ädel-fisk, vilket det tyvärr gjorts avkall på under senare år, och i nuvarande läge inplanteras det 0,4–2 kg regnbåge som enda laxfisk. Nyutsättning sker varje vecka i proportion till antal försålda kort. Men trots denna inplantering av regnbåge finns det fortfarande ganska gott om öring och däribland en och annan verkligt grov bit.

Jag hade själv nöjet att under hösten 1981 landa torrflugefångad öring på över 1 kg, och som extra krydda fick jag bevittna hur en fiskevän med en Europa tolv på tafsspetsen kunde kroka, håva och returnera en i mitt tycke kolossal öring på cirka 2,5 kg. Kom dock ihåg att i Skaraborgs län är öringen fredad från 15 sept. till 31 dec., med tanke på öringens lektid.

Bästa fisketiden

Bästa fisket har man från mitten av maj till sen oktober. En topp i torrflugefiske efter vakande fisk infaller dock någon av veckorna kring midsommar. Väderlekstypen som är passande till sommarfisket är ömsom sol, ömsom moln, alltså gärna lite grått. Förmodligen reagerar ni läsare på detta med gråväder, och för knippar det med regn, högvatten, grumligt vatten och svår vädning. Dessa för oss strömflugefiskare så skrämmande tecken skall inte avskräcka från ett besök. Ty denna del av Tidan rinner genom en landskaps-typ, vilken i hög grad är avsaknad i av lerig åkerjord. Visserligen blir det högre vattenstånd vid tillfälliga regnperioder, men grumligt – nej, inte så det påverkar fisket.

Vadningen då? Utrustad med ett par rejäla vadarstövlar på fötterna klarar man sig alldeles utmärkt året om. Det är vadbart i stort sett överallt utom i de djupa lugnflytande partierna. Senhöstfisket slutligen, och

forts på nästa sida

Två favoritmönster för Tidan, – nattsländepuppa och husmask.
(Foto: Björn Blomqvist)

NATTSLÄNDEPUPPA

Krok: Våtflugerkrok stl 10–12

Tråd: Svart

Kropp: Förtyngd med koppar-tråd Dubbad med golden brown fly rite (nr 17)

Ribb: Stubbad hackelfjäder 4–6 varv

Huvud: Svart

HUSMASK

(Nattsländelarv)

Krok: Streamerkrok stl 8–12

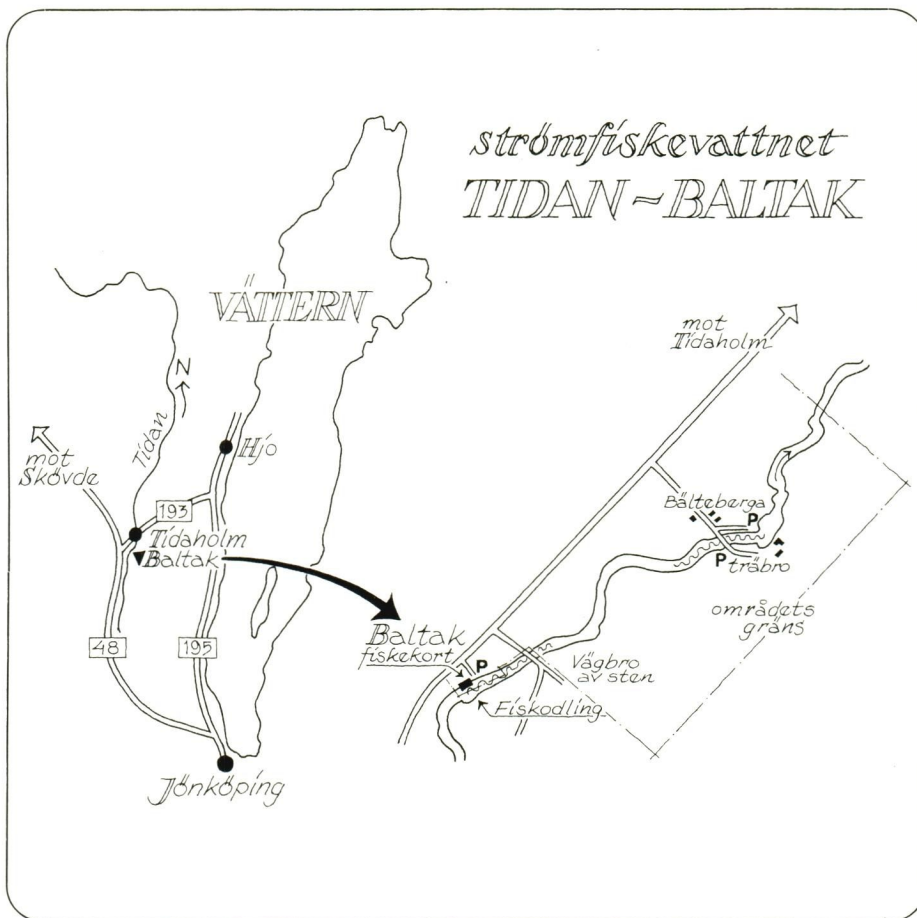
Tråd: Svart

Kropp: Förtyngd med ett par lager koppartråd. Lindningen av koppartråd avslutas så att den sticker ut vid krokbojen, den skall användas till ribb. Kroppen lindas med mörkbrun chenille och avslutas ca 5 mm från krokög-lan.

Rygg: Klipp loss 2 cm bred sek-tion av kalkon stjärtfjä-der. Viks dubbel. Binds fast platt ovanpå kroken. Ryggen ribbas fast med hjälp av koppartråden i glesa varv fram till in-bindningsstället. Klipp av utskjutande ryggdel 5 mm bakom krokbojen.

Thorax: Kroppsull från hare dubbas löst fram till krok-öglan.

Huvud: Svart

strömfiskevattnet TIDAN-BALTAK

forts från föregående sida

detta i kombination med sol och sprakande höstfärger, är en ypperlig väderlekstyp som ger en värdig avslutning på säsongen innan vintern med snö och kyla ger fisket vila.

Som producent av insekter är ån Tidån ett vatten som i hög grad har samma sorts sländor som den i FiN nr 4-79 tidigare beskrivna småländska Helgeån. Men något lite om sländor skall jag nämna. Först på plan då våren gjort sin entré är bäcksländor, för att följas av sparsam kläckning av gul forsslända. Allt eftersom veckorna går mot försommar kläcks de olika sländarterna i raskare tempo, såsom röd strömslända, åsandslända m.fl. Avslutningsvis, och i likhet med andra mellan- och sydsvenska strömvatten, är nattsländan i dess olika stadier larv, puppa och vingad insekt basen som fiskföda.

Tidån – flugorna

Flugor som fungerar till torrflugefiske är den mer eller mindre odödliga E12, helst kroppshacklad, eller liknande sedgeflugor plus dagsländeimitationer, BWO, Mayfly m.fl. Utöver dessa flugor kanske vi väljer någon landinsekt, och varför då inte

en gräshoppa. Till nymffisket passande mönster är nattsländepuppor, husmask och bäcksländenympor mycket gångbara. Jag har tagit mig friheten att sticka fram hackan och rekommendera egna mönster av nattsländepuppa och husmask (se mönsterruta). Det är många regnbågar och öringar som har fått bita i gräset då någon av dessa egna flugor suttit på tafspetsen. Streamerfisket kan inskränkas till en skrikig Mickey Finn i högt vårvatten och en burrig Muddler Minnow.

Lämplig utrustning är korta spön på 7-8 fot i klass 4-6. Denna beväpning ger möjlighet att ta sig fram obehindrat vid vattnet och kasta bland grenar och frodig växtlighet.

Som övre gräns på sträckan finns ett vandringshinder i form av en kvarndamm. I anslutning till denna ligger en ombyggd kvarn vilken fungerar som fiskodling och förser bl.a. detta kortvatten med fångstbar regnbåge. Från kvarndammen till 100 meter nedströms vägbron (se kartan) är det kraftig, grund ström med enstaka djuphål. Efter denna inledande snabbström övergår ån till ett cirka 400 m långt lugnflytande parti för att åter skjuta fart i nya forsavsnitt ner mot en gammal träbro. Denna bro ligger i jämnhöjd med Bälteberga

gård. Det är här den största ombyggnaden skett enligt beskriven Kashmirmodell. Strömfiskevattnet Tidån-Baltak avslutas vid nedre gränsen som en lugn, djup, trögflytande å.

Stora nymfer

På de snabba strömvattnen lämpar sig uppströms torrflugefiske mycket bra, men det finns tillfällen då flytlineförsedd nymf ger ett bättre resultat. Denna bör som torrflugan fiskas uppströms för att ha möjlighet att sjunka ner till fiskbart djup. Vid nymffisket behöver man inte ängslas för att ta till rejäla flugor, t.ex. förtyngda husmaskimitationer (streamerkrok 8-12). Det mer traditionella nedströmsfisket med sjunklina och streamer passar bäst på de djupa, lugna avsnitten. Det kan tilläggas att även om fisken inte vakar, så är den oftast villig att från tidig vår till sen höst stiga till en blint fiskad torrfluga.

Sammanfattningsvis vill jag till kommande besökare säga, att trots åns geografiska läge i Sverige och vetskapen om närliggande bebyggelse, infinner sig ändå känslan av rofylldhet, när man går utmed ån och upptäcker att här finns det mesta i naturen. Skiftning från lummig lövskog till öppna beteshagar med blomsterprydda sluttningar, och utöver detta, omväxlande karaktär på fiskesträckan, såsom skummande forsar till lugnflytande partier. Denna inramning av Baltaks strömflugfiske gör att man vill tacka de ansvariga för förtroendet till oss flugfiskare, och rekommendera flugfiskande vänner en resa till detta lilla intima strömvatten.

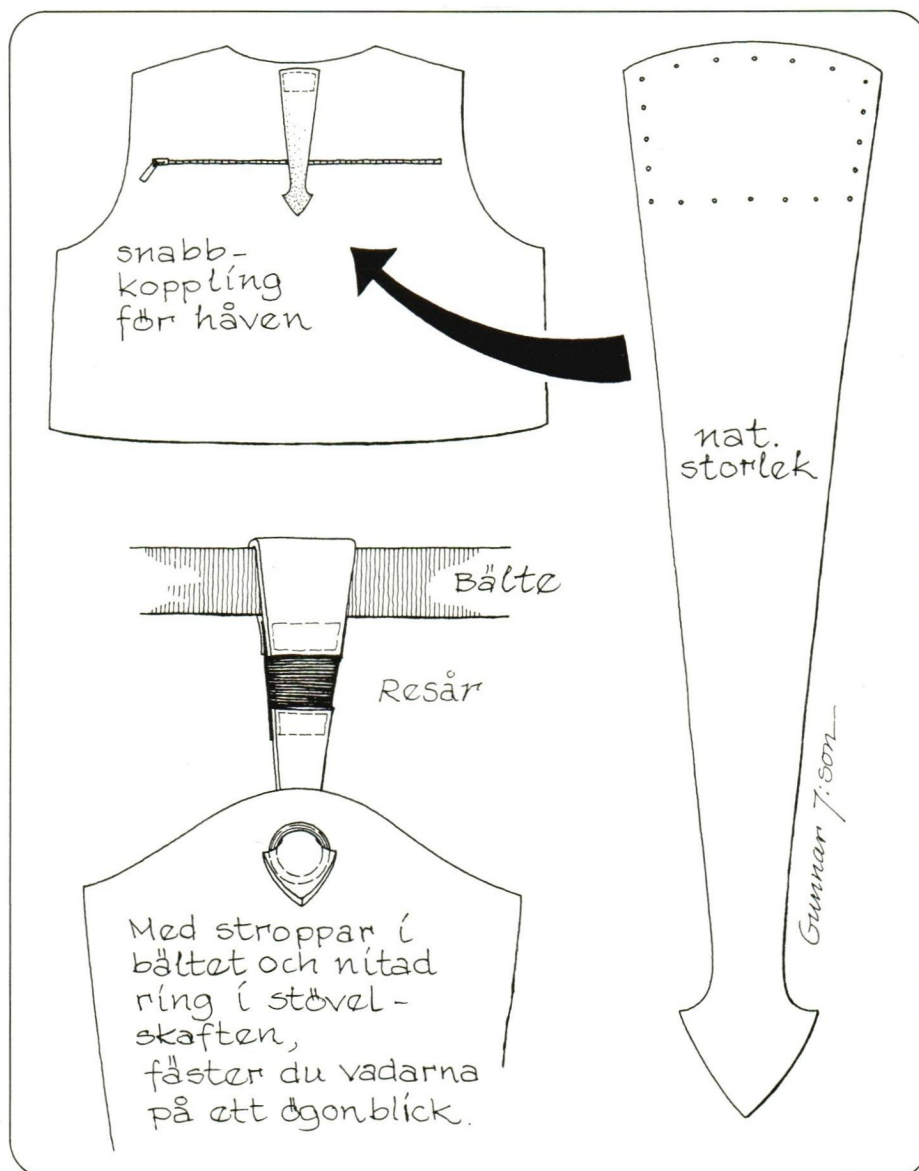
Nej, det var inte Tidån...

Den dimomhöljda ström som fanns på omslaget av FiN nr 1/82, och som påstods vara Tidån vid Ettak, är belägen längre norrut, vilket observanta Tidån-fiskare säkert redan observerat. Bara tidpunkten – midsommarnatt – var rätt, allt annat fel. Bilden kommer från Idsjöströmmen i Gimån, och fotograf är Christer Nilsson. Vi beklagar... men Gimån är lockande, den också, eller hur?

Red.

Snabb- koppling för håven

Text och bilder:
Gunnar Johnson

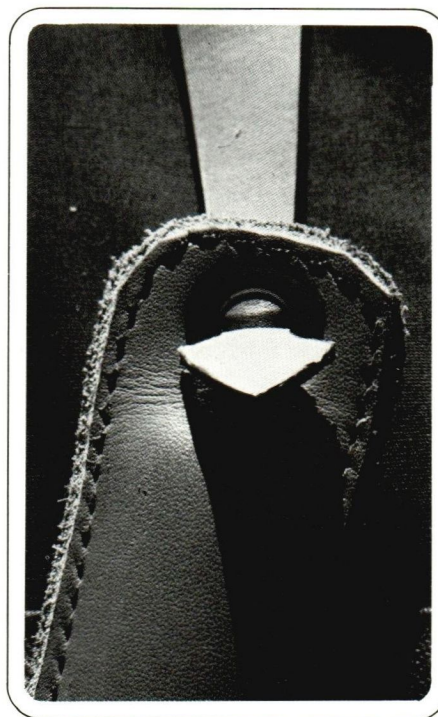

Vadarhåven är oftast i vägen, och bästa förvaringsplatsen tycks för många vara bilens bagagelucka eller i bästa fall tillsammans med rygsäcken inne på stranden.

Visst klarar man sig ibland utan håv, men alla vi som påtagit oss "no-kill"-fiskets regler, har också ansvar att se till att fisken inte skadas. En mycket god hjälp har vi av en liten vadarhåv med knutlöst nät. Men därmed råkar vi också ut för det trassel, som håven nästan alltid för med sig. Jag tänker då inte bara på att nätet lätt fastnar i kvistar och grenar, utan närmast på hur dåligt karbinhakar och andra fästansordningar fungerar, då man ska försöka lösgöra håven med endast en hand. Den andra handen är ju förhoppningsvis fullt sysselsatt med att parera en vild örings eller regnbåges våldsamma hopp och rusningar.

För att råda bot på eländet, har jag försett min väst med en pilformad stropp av kraftigt läder. Håvskaftet har en ring, och genom att trycka ihop läderremmen mellan tumme och pekfinger, kan jag föra in remmen i hålet i håvskaftet. "Hullingarna" fjädrar sedan ut igen, och håven hänger säkert på plats.

Men nu kommer finessen. Genom ett snabbt ryck i skaftet, så frigörs håven på ett ögonblick, och jag kan

göra det utan att ta ögonen från fisken, och utan att fumla med kylslagna kvällsfingrar.

En god vän som såg min idé, föreslog genast fler användningsområden. Han tänker bland annat klippa loss stropparna på sina vadarstövlar, och istället förstärka skaftet på insidan, och sedan förse dem med kraftiga öljett-ringar. Läderremmarna ska han avpassa i längd, och fästa dem i livremmen. Vi gissar båda att det finns fler användningsområden, som bara ligger och väntar

Jag låter bilderna tala för sig själva, men vill bara påpeka att jag använt *kraftigt* och *styvt* läder, av den typ som finns i läderbälten. "Hullingarna" behöver inte vara särskilt stora, men måste vara *avrundade* på baksidan där de möter remmen. Annars bildas en brottsanvisning, och stropen kommer inte att hålla, utan går efter en tids användning av då man rycker loss håven.

Den lilla skogsån, ett vatten med plats för stora överraskningar – det ställer stora krav på kastteknik, men bjuder i gengäld fiske i ostörd ensamhet.

Det stora älven, ett inte övvet val – många stora öringar har fångats bakom stenkistor, särskilt under tidigt sommarfiske, då vattenflödet mellan stenarna är stort.

Grov öring sökes...

... men var är chansen störst att finna och fånga den? Här får Du tips om olika typer av strömmar i norr – drömvattnet ligger närmare än du anat!

Text och foto: Leif Johansson

En flugfiskare som vet med sig var man fångar grov öring och hur, är en lycklig och harmonisk människa. Han eller hon slipper att inför varje ny säsong kastas mellan det ena vattnet exklusivare än det andra, därför att han eller hon har lämnat det stadium när det var nödvändigt att för sin egen självhävdes skull bära hem och visa upp...

Drömvattnet för många fiskare är en vild lappländsk fjälljokk, där det ena granna öringsvaket avlöser det andra, där ett elva månaders upp-dämt begär ska förlösas som genom ett trollslag och bli det klimax som hela ens fisketokiga inre hoppas på. Man föreställer sig att ju längre norr-ut och desto djupare in i fjällvärlden man beger sig, desto större chans har man att lyckas. Man kanske t.o.m. tror, när man fantiserar som mest, att det verkligen finns jungfruliga vatten där ingen fiskare lagt ut en dunkrok, och att det är just ett sådant man valt denna gång. Upprinnelsen har kanske varit en fiskeberättelse där huvudrollsinnehavaren lyckats mer än bra, och där bilder verifierat den engagerande berättelsen. Vilseledd eller ej, men sällan blir det som man tänkt och hoppats, och nästan aldrig som i fiskeartikeln.

Få bra jokkar

Nöjer man sig inte med mindre, utan ställer kosan långt upp mot norr, upp till saxofonbjörkarnas land, finns förvisso flera anledningar

till ett misslyckande. Det höga vattenståndet, den envisa vinden, det eviga regnandet är bara några exempel på de ursäkter som man lämpligen använder. De är alltid gångbara, eftersom alla vet hur nyckfullt fjällvädret är. Men när vi påstår oss bara ha kommit i kontakt med småfisk, vilket är allom förunnat – en del ofta, andra mindre ofta – kan vi inte utan egen förskyllan slänga fram detta och sedan säga amen. För ofta är det så att just den biten, till skillnad från det som vädrets makter bestyr, är en del av fisketuren som vi kan påverka själva i positiv eller negativ riktning, och det redan på planeringsstadiet. För att detta skall fungera måste vi inse att långt ifrån alla fjälljokkar har acceptabel öring. Sådana jokkar är i själva verket relativt lätt räknade.

Av de fjälljokkar som är tillgängliga för en vanlig Svensson, klassar vi de s.k. tillståndsvattnen som de bästa, alltså strömmar där endast ett begränsat antal fiskedygn tillåts, vilka vid behov fördelas genom lottens hjälp. Men även bland de vatten som ligger tillgängliga genom lösandet av vanliga fiskekort finns högkvalitativa jokkar, även om beståndet är rätt glest. Men var man än fiskar finns alltid risk att fastna i de strömmar som de åtråvärda öringarna använder endast till lek. Det är vatten som under sommaren ofta är full av småfisk men som först på hösten, när fisket redan blivit förbjudet, befolkas av de "grova". Dessa vatten utgör en stor grupp, och att somliga kallas flugfiskesträckor garanterar ingen-

ting – inte ens att dina medfiskare använder flugspö.

Gemensamt för dessa "barnkam-mare" är deras skravelströmliknande karaktär. De lugnflytande sträckorna, selen, är få och korta och inte attraktiva uppehållsplatser för dom som ska fylla ens fiskekorg, eller bevaras åt eftervärlden genom ett fotografi. De går i stället omkring i de stora sel som de allra bästa jokkarna är utrustade med och de ställer sig under mattid vid selens in- och utlopp, och blir därigenom relativt lättvore ett alternativ. De kan visserligen

Om man tar detta som utgångspunkt när man låter pekfingret söka sig över fjällkartan, upptäcker man snart att de vatten som uppfyller dessa krav inte är alltför många. I den händelse alla flugfiskare och andra samlades vid dessa vatten, skulle möjligheterna till ett nöjsamt fiske vara försvinnande små.

De stora älvarna

Men kan man i jakten på öring bortse från den särskilda prägel som fjällvärlden sätter på fisket, kanske de stora älvar som finns i Norrland vore ett alternativ. De kan visserligen inte skapa den gloria av exotism som fjälljokkarna har, men är ur fiskesynpunkt inget oävet val. Stora älvar har mycket vatten och producerar mängder av fisk. Outbyggda älvar, ännu så länge och förhoppningsvis
forts på nästa sida

Pröva "utfiskade" smååar – många har repat sig!

för alltid, har tillsammans nästan hur många fiskeställen som helst.

För den som har en liten eller medelstor å, som sitt hemnavatten kan dessa stora älvar synas alltför mäktiga. Man frågar sig ängsligt om ett flugspö kan vara ett lämpligt redskap vid dessa vatten. Tveksamheten kanske beror på att vi föreställer oss, att man är tvungen ha ett långt haspelpö med tung kasttorped för att nå ut till fisken. Men icke så, i stället förhåller det sig på det viset att när den sortens spösvingare upptäcker hur det verkligen fungerar – att det står lika mycket fisk på den sida dom själva står – kommer dessa också förhoppningsvis att övergå till flugspöfiske.

Är älven flottningsled, kanske en nedlagd sådan men ännu inte restaurerad, finns vanligtvis en mängd stenkistor, vilka ofta underlättar fisket. Stora fiskar har nämligen sina ståndplatser bakom dessa armar. Särskilt vid högt vatten, under tidigt sommarfiske eller nederbördsrika somrar när flödet genom stenkistan är stort, kan överraskningar av angenämaste slag serveras från detta håll. Många gånger har sommaren bästa öring hämtats härifrån. Att den nederbördsrika sommaren 1981 nådde sin höjdpunkt bak en dylik stenkista i den fagra Vindeälven, är idag historia.

De små skogsåarna

Skulle dessa vatten trots allt tyckas en aning stora, återstår de små idylliska åar som flyter kors och tvärs i det norrländska landskapet. De var för ett tiotal år sedan mer eller mindre utfiskade, för att på senare år återupptäckas av flugspöfiskare. De var förr i tiden vatten som frekventerades främst av skickliga lokala maskmetare, vilka mer eller mindre gjorde rent hus där de drog fram – de brydde sig aldrig om att ett vattendrag blev överfiskat, för det bjöds som det heter tusen åter.

Trycket på dessa känsliga åar lättade efterhand, av flera orsaker. Många människor drabbades av det plågoris som kallas centralisering, andra skaffade sig moderna fiskeredskap mer anpassade till större vatten, och i samma veva introducerades rotenonvattnen och lockade med något nytt. Helt plötsligt låg flertalet av dessa småströmmar övergivna och återhämtningen kunde börja. Idag erbjuder många av dem ett exklusivt alternativ till de öringvatten som vanligtvis skyltar i spalterna.

Men de är vatten som kräver en del av de flugfiskare som tänkt sig ett besök. Ofta rätt igenvuxna som de är behövs förvisso inga långa kast, men desto bättre riktade. Man fiskar inte i

de så förföriskt glittrande forsarna, utan i de sel som tillsammans med glittret bildar den trolskt flytande ån. Anledningen till detta är att när vattenståndet sjunkit undan efter vårfloden finns det knappast tillräckligt med vatten i forsarna för att "grov" öring ska vilja uppehålla sig där.

Nej, leta i selen och då under utskjutande träd och buskar, samt bakom stenar som antingen syns i verkligheten eller enbart som virvlar på vattenytan. När man funnit platsen med det värtaliga vaket, upptäcker man hur svårt det kan vara att komma i kastposition. Man vrider och vänder både på sig själv och sitt kära flugspö, utan att finna en öppning för vare sig ett Galway-kast, Wye-kast eller ett Steeple-kast. Till slut lyckas man kanske att med en egen kastuppfinnning presentera flugan så att fisken behagar ta den.

Sök "udda" vatten!

Man krokas den perfekt, klassiskt, i mungipan och visar sin skicklighet i en fantasirik drillning för att slutligen häva fisken efter konstens alla regler. Eller kanske lossar man den hullingslösa kroken med varlig hand, och låter fisken återvända till det element där den hör hemma. Man har upplevt ett fiskeäventyr som man kommer att minnas, och detta i ett vatten som förut ansågs utfiskat, men som repat sig förhållandevis bra efter det att fisketrycket lättat till förmån för avlägsnare vatten. Man har dessutom upplevt vad många redan anat, att om man kan stå emot suget från de kända fiskeställen och i stället planerar sin färd till lite udda vatten, kan detta premieras på det mest överraskande sätt!

Kommande vinter när man sitter och planerar nästa års fiskeresor, kanske det inte är lika självklart att man för ögonen bara har sådant som ligger längst där uppe i fjällvärlden, utan kanske ifrågasätter nödvändigheten av att resa värdshus förbi, bara för att andra gör det. Om man inte nödvändigtvis räknar i mängd, utan nöjer sig med en eller två fiskar av format, och blandar upp detta med den mängd av minnesvärda ögonblick som den norrländska naturen ger, finns där nästan hur många attraktiva fiskeställen som helst...

Den övergivna flottningsleden – i de grunda strömmarna finns det inte någon stor öring, men där de blanka selen tar vid börjar det intressanta fisket.

Anders Forsling

Jag halvligger och switchkastar... ändå blir kastet för långt, min imitation av en skogsmyra landar på fel sida av stenen... men plötsligt ringlar linan iväg!

MIN LILLA SKOGSÅ

Text och teckningar: Anders Forsling

Finns det vackrare fisk än de små skogsåarnas öringar?

Hur många är det inte av oss flugfiskare, som varje vinter kväll efter kväll suttit trollbundna vid den kanske mest fantasieggande bok som någonsin tryckts? Jag tänker då på den topografiska kartan, som ger en möjlighet att resa vart man vill, när man vill, för en obetydlig summa pengar.

Med kartans hjälp har jag i fantasin fiskat mig igenom blad för blad, timme efter timme, då och då stannat upp för att i detalj fingranska en sjö, en tjärn eller allra helst en undangömd liten skogså.

När sedan vintern äntligen är över och sommaren står för dörren, är det så dags att försöka fullfölja vinterkvällarnas upp gjorda fiskeplaner. Det kan i praktiken vara nog så svårt, i vårt jäktade och stressade samhälle, där de utforskade strömmarna oftast förblir utforskade. Det gäller då att ta sig lite tid att ströva omkring i skog och mark. Har man då turen på sin sida, kan man kanske finna den lilla pärla som sedan ger en många glädjestunder att minnas för resten av livet.

Jag tänkte berätta om fisket i en sådan liten skogså, som jag så sent som i somras lärde känna. Det var min fiskekompis Rolf, som en kväll berättade om en liten å som gett honom många högtidsstunder.

Vi bestämde tid för en dags fiske vid ån, och några dagar senare var vi på väg. Väl framme, parkerade vi bilen och fortsatte den sista biten till fots. Efter en stunds traskande nådde vi kanten av en djup dalgång. Där nere i botten ringlade sig den lilla ån fram mellan stenblock och lövträdsdungar. En ljuvlig syn. Vi klättrade försiktigt ner för sluttningen, vada de över till andra sidan, och fortsatte sedan uppströms. Här och var lyste hjortronen gula. De var nästan mogna nu, och smakade förträffligt.

Vi hade nu kommit fram till ett lugnflytande parti av ån som verkade lovande. Där satte vi oss ned och plockade fram kaffet och flugspöna. Det är viktigt att man slår sig till ro en stund innan man börjar fisket. Att brådstörtat hasta iväg för att hinna med så mycket som möjligt, gör att man missar så mycket av allt det andra som händer runt omkring en.

Medan vi sitter där och småpratar, hör vi det första vaket. Det låter kanske konstigt, men ofta hör man vaket långt innan man ser ringarna på vattnet.

Det beror på att öringen väldigt ofta står väl skyddad inne under strandkanten

eller någon överhängande buske. Det innebär att det krävs stort tålamod och envishet att fiska i så här små vatten. Flugan kan inte läggas ut något så när på rätt ställe. Nej, det måste vara exakta kast med full linkontroll. Det händer allt för ofta att man fastnar i bakkastet just när man ska till att lägga ut flugan. Men det gäller att inte ge upp. Till slut hamnar den där den ska för att få det rätta flytet in till fisken. Har man då inte skrämt den, får man oftast sin lön för mödan.

Vi lokaliserar vaket, och jag smyger mig försiktigt fram till en plats som verkar bra. Härifrån kan jag utnyttja åns längdriktning för bakkastet. Flera gånger lägger jag flugan där öringen vakade, men varje gång flyter den förbi oantastad. Då vakar det igen, men denna gång flera meter från den tidigare platsen. Ett nytt försök, men flugan fastnar då i en gren på andra sidan ån. Antagligen blev öringen skrämmd, för den visar sig inte fler gånger.

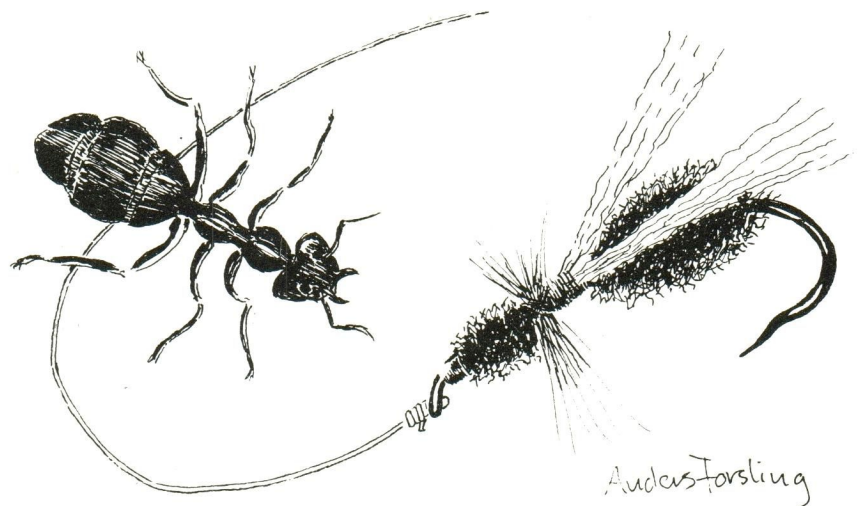
I dessa lite större lugnvatten och höljor står öringen sällan stilla, utan följer gärna strandkanten fram och tillbaka på sin jakt efter föda. De stora svärmingar av dag- och nattsländor som är så typiska för andra vatten ser man aldrig i de näringsfattiga små skogsåarna. Öringen får äta vad som står till buds, ofta insekter som inte har någon närmare anknytning

till vattnet, t.ex. myror, spindlar, olika sorts larver m.m., som av en eller annan olycklig omständighet råkat hamna där. Det finns dock enstaka tillfällen då de kan frossa på ett överflöd av mat.

Ett sådant tillfälle fick jag bevittna vid ett senare besök av ån. Det var rödmyror som svärmade i tusental. Stränderna och vattenytan formligen kryllade av myror. Men det är mycket sällan sådant händer. För det mesta får fisken hålla till godo med en minimal tillgång på föda.

Rolf hade nu också börjat fiska. Sakta förflyttade vi oss uppströms. Då och då krokades någon liten öring, som försiktigt sattes tillbaka igen. Det underlättar mycket om man använder hullinglösa krokare. Fisken kan då sättas tillbaka utan att man förorsakat den någon skada.

I en av de lite större höljorna ser jag en öring som vakar vid ena sidan om en stor sten. Jag knyter på en imitation av den vanliga skogsmyran, en fluga som ofta sitter på tafsen när jag fiskar i den här typen av vatten. Från den plats där jag sitter nerhukad har jag inga andra möjligheter än att försöka switchkasta så gott det går. Vegetationen är så tät att jag har svårigheter att hålla spöt lodrätt, fast jag nästan halvtvilligt på marken. Efter otaliga försök lyckas jag i alla fall få ut så mycket lina att den bör nå fram till stenen. Till min stora förvåning når den aningen längre än beräknat, så att tafsen blir liggande rakt över stenen och flugan på andra sidan.

Stenen är så pass hög att jag inte ser vad som händer där bakom, och när jag försiktigt sträcker på linan för att se om flugan fastnat, börjar spetsen på fluglinan likt en orm ringla upp för stenen och även den försvinna ur min åsyn. Inte förrän spöt bugar till när linan sträcks, fattar jag att en öring sitter krokad i andra änden. Att drilla en fisk kan vara nog så svårt, men att dessutom ha en stor sten tvägen förenklar ju inte situationen. Åt ena hållet är stenen för brant för att linan ska kunna glida över, och åt det andra växer en liten buske. Enda möjligheten är att dra fisken rakt över stenen. Jag behöver inte fundera någon längre stund på den saken, ty öringen förstår tydligen vilken brydsam situation jag befinner mig i, för den hoppar snällt över på min sida, och som tack för hjälpen släpper jag tillbaka den igen. Man bör ju visa varandra lite god sportsmanship.

Nedanför ett litet vattenfall har öringen en av åns finaste ståndplatser. På båda sidor om strömmen bildas lugnvatten täckt med skum. Skyddad från insyn uppifrån kan fisken i lugn och ro koncentrera sig på allt matnyttigt som driver förbi. Här krokas Rolf kvällens största öring, efter att först ha knutit på en ganska stor palmerhacklad torrfluga, som han sedan likt en snöplög drar genom skummet. Ef-

ter ett par kast exploderar vattnet och en vild fajt börjar. Det lilla flugspöt viker sig nästan dubbelt av fiskens tyngd, men flugan sitter säkert, och öringen måste till slut ge upp. Där den ligger bredvid oss i den gröna mossan – kolsvart, rödprickig och med guldgul buk – undrar man om det verkligen finns vackrare exemplar av släktet *Salmo trutta* än de små skogsårnas öringar.

Oftast fiskar man på vak med torrfluga, men ibland får man lov att ta till en nymf eller liknande. Vad vi då har lagt märke till är att nymferna bör vara något större än vanligt, och dessutom ganska ljusa till färgen. Det beror troligtvis på att fiskens omgivning under vattnet för det mesta är ganska mörk, även mitt på dagen. En ljus fluga avbildar sig då bättre mot den mörka bakgrunden.

Ett mjukt flugspö är att föredra, eftersom fisken sällan är stor. Man motverkar då risken att svinga öringen upp på land vid ett allt för häftigt mottryck. Det hände faktiskt för en annan fiskekompis till mig, när han använde ett alltför styvt spö, och det är ju inte så roligt att likt en bärplockare krypa omkring på alla fyra för att leta efter en öring som borde befinna sig i en något blötare miljö.

När jag fiskar i dessa små vatten, försö-

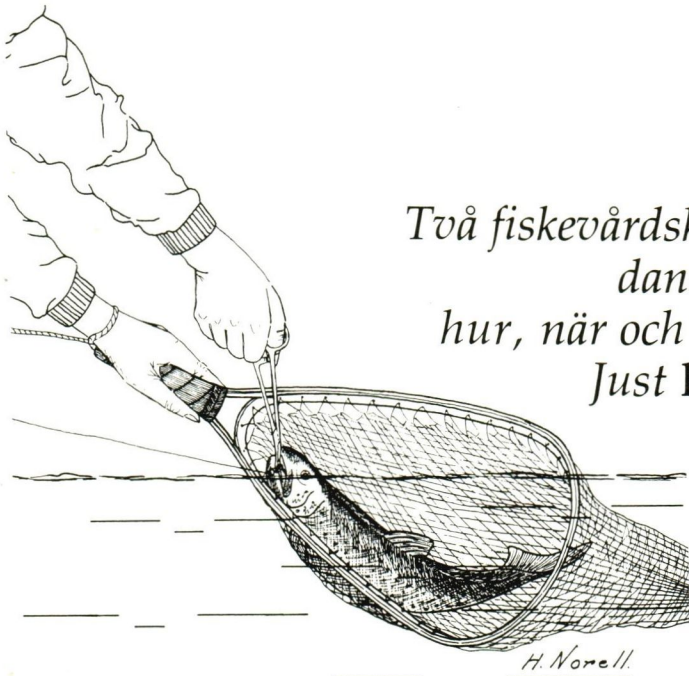
ker jag klä mig så att jag smälter in i omgivningen så bra som möjligt. Man får kräla och krypa i ganska snårig terräng, och då är en flugväst mer till besvär än nytta. De få flugaskar jag använder stoppar jag i jackfickan eller i ryggsäcken tillsammans med kaffetermosen och den övriga utrustningen.

Fisket i dessa små skogsåar är verkligen rogivande, och det känns också mera intimt och nära än de stora sjöarna och älvarnas enorma vattenmassor. Man slipper också för det mesta söndertrampade fiskestigar kantade med ölburkar och all annan bråte, färdigställda raststugor med grillstäder, sopsäckar och andra bekvämligheter. Det är ju många gånger detta man vill komma ifrån när man ger sig ut på en fisketur.

Glöm heller inte att ta med kameran. Den hjälper en att minnas alla fina stunder, och får en att glömma de långa mörka vinterkvällarna då flugfiskesäsongen verkar alltför avlägsen.

Kvällen är nu sen och den sista vakringen har för länge sedan ebbat ut. Vi dricker ur den sista kaffeskoätten innan vi packar ihop våra fiskedon och traskar hemåt i mörkret.

Vi hoppas båda att snart få återvända till den lilla skogsån.

*Två fiskevårdskunniga flugfiskare, en svensk och en dansk, diskuterar i detta nummer av FiN hur, när och varför fångad fisk bör sättas tillbaka. Just **hur** är viktigt – därför börjar vi med*

Sex tumregler för återutsättning

*Av Kenneth Boström
Teckningar : Hasse Norell*

Bästa sättet är att använda finmaskigt, knutlöst håvgarn och hålla fisken under vatten medan man avlägsnar kroken med något redskap.

En fördel med flugfiske är att man för det mesta fiskar med en relativt liten enkelkrok. Redan detta ökar avsevärt fiskens möjlighet att överleva en återutsättning, särskilt som kroken oftast sitter ganska ytligt i fiskens yttre mundelar, vilket inte alltid är fallet, när man fiskar med andra typer av beten.

Det har därför blivit allt vanligare att en flugfiskare sätter tillbaka en fångad fisk.

Man kan naturligtvis lägga moraliska aspekter på ett fiske, som går ut på att kroka fisk för att strax därefter sätta ut den igen. Är detta inte att betrakta fisket som en oansvarig lek, och fisken som enbart ett medel att tillfredsställa vårt behov av spänning? Är det förenligt med fiskeetik och vårt ansvar som flugfiskare? Ja – om det sker i fiskevårdande syfte, ett i sig ganska mångtydigt begrepp. Ofta menar vi med fiskevård sådana åtgärder som inriktats på att förbättra fiskens miljö, t.ex. genom kalkning och restaurering av lekbottenar. Få flugfiskare tänker på att de under fisket har ganska stora möjligheter att bidra till en rationell, aktiv vård av fiskebeståndet i ett vatten.

Varudeklarera vatten

En av fiskaren rätt bedriven fiskevård, vare sig han sätter tillbaka fisk

eller behåller den, kräver emellertid en ganska ingående kunskap om det vatten har för tillfället fiskar i. Det är därför svårt att ge generella regler, lämpade för alla vatten med vilda, självreproducerande bestånd. Att okritiskt sätta tillbaka all mindre fisk i ett vatten kan ibland vara lika fel som att inte återutsätta större fisk i ett annat.

Utsättningen måste följaktligen relateras till sammansättningen i fiskebeståndet i ett givet vatten. Det kan t.ex. gälla det uppskattande antalet fiskar i en viss åldersklass, eller en fiskarts dominans över en annan. Det senare förekommer ganska allmänt i vatten, där harren trängt undan öringen eller siken både harren och öringen. Här kan fiskaren genom återutsättning av den underrepresenterade arten bidra till fiskevården. Andra vatten skulle däremot må väl av en gallring i ett alltför talrikt bestånd av mindre fisk för att minska näringskonkurrensen och ge möjligheter till snabbare tillväxt i resten av beståndet.

En förutsättning för en fiskevård av detta slag är som framgått, kännedom om varje enskilds vattens specifika förhållanden. En sådan skaffar fiskaren sig genom att ofta besöka ett och samma vatten. Ett annat sätt vore att "varudeklarera" ett vatten genom att inventera fiskbeståndet och därmed få en någorlunda säker upp-

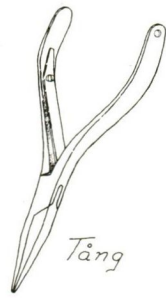
fattning om fördelningen på olika åldersklasser.

3–7 procent dör

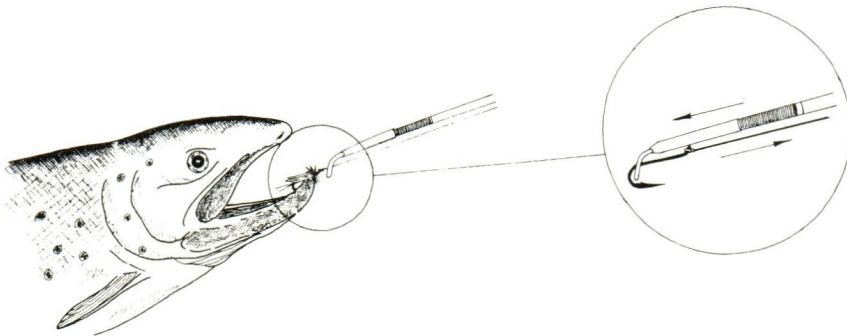
En sådan inventering sker säkrast genom att man med elfiske undersöker en given sträcka, för att av resultatet bedöma den totala sammansättningen. Med ledning av sådana undersökningar borde det finnas goda möjligheter att kvotera fisket eller genom bestämmelser hindra att alltför många fiskar i en känslig åldersklass mister livet. Vi skulle få ett riktat fiske, som ganska snabbt kunde anpassas till skiftande förhållanden. Men som i så mycket annat ligger hinder på vägen mot ett sådant mål – en effektiv kontroll, administrativa besvärligheter och kanske inte minst en hos många fiskare bristande vilja och förståelse, grundad på tanken att allt som har fenor är lovligt byte...

Så långt om återutsättningens filosofi. Vår förhoppning, när vi sätter tillbaka fisk, är att samtliga skall överleva, vilket de inte gör. Uppskattningsvis dör 3–7 procent och möjligheterna till överlevnad minskar oerhört snabbt om vi inte behandlar fisken på ett riktigt sätt.

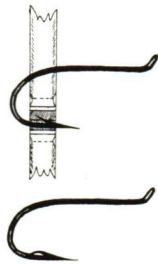
Avslutningsvis vill jag erinra om en gammal och känd regel: "Det bästa sättet att hålla en fisk färsk är att låta den vistas levande i vatten."

Olika lämpliga kroklossarredskap.

Ett sätt att lossa en inte alltför stor fisk från den hullinglösa kroken är att ta in tafsens så långt, att toppöglan kommer ut i krokböjen och kan fungera som kroklossare. **Bör ej** användas av dem som fiskar med split-cane spön.

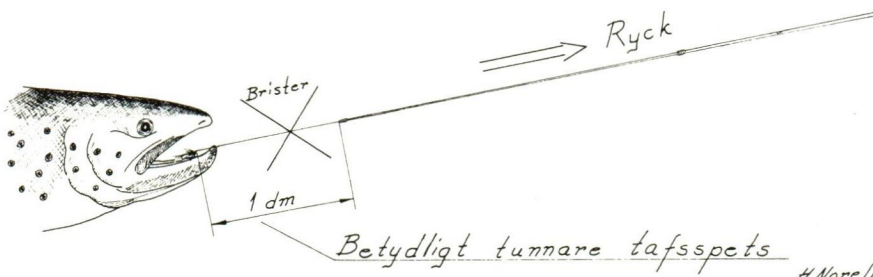

Hullinglösa

Klämd hulling

Avfilad hulling

Med plattång eller fil avlägsnas hullingen. Det finns även hullinglösa kroker att köpa.

H. Norell.

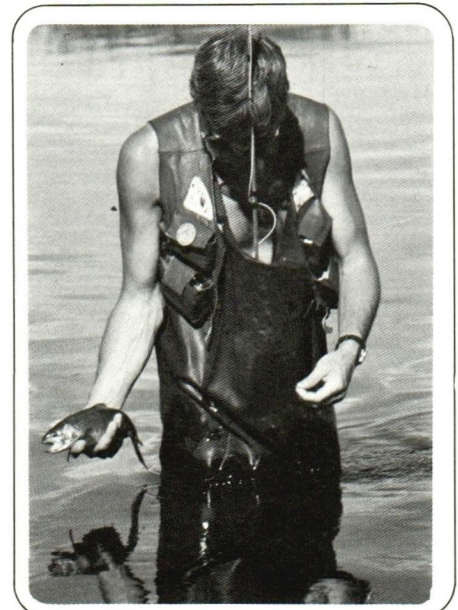
Då man riskerar få större fisk som man avser sätta tillbaka, bör man använda en specialtafs med tunnare spets, längd ca en decimeter. Man kan då slita av tafsspetsen, men bara om man är säker på att kroken sitter ytligt. Den läker ut efter några dagar, utan men för fisken. Detta sätt är många gånger enda möjligheten för en krokad, större fisk i hårt strömmande vatten att överleva.

Men regeln stämmer bara under vissa förutsättningar – att man lärt sig hantera fisken rätt, både före och under utsättningen.

De sex reglerna

Man kan utgå från ett ganska litet antal minnesregler, som är helt avgörande för hur utsättningen skall lyckas:

1. Hullinglös krok och redskap att snabbt frigöra fisken.
2. Fisken snabbt inom räckhåll för fiskaren, även med risk för tafsbrott.
3. Fisken får inte komma i beröring med jord, grus eller gräs, inte heller utsättas för slag eller tryck, som lätt blir följden om man sluter handen om fisken.
4. Fisk som dras upp i is eller snö och kyla kan lätt få skador på gälar och ögon.
5. Fisk får inte sättas ut i vatten som grumlats t.ex. genom vadning, eftersom en partikelbeläggning på fiskens gälar kan försämra syreupptagningen. En fisk som varit krokad behöver hela sin upptagningsförmåga.
6. Ju högre temperatur och ju större fisk, desto sämre överlevnadsresultat. Den kritiska gränsen börjar vid ca 16 grader. Däröver ställs allt högre krav på fiskarens omdöme och handlande.

Om man måste hålla fisken, bör man kyla handen i vattnet innan man för in den under fisken och lyfter den som i en vagg – här visar artikelförfattaren hur det går till.

(Foto : Nore Sundin).

... men vilka fiskar bör vi släppa ?

Vissa vatten tål att beskattas – och bör beskattas, andra inte... och flugfiskaren måste lära sig att se skillnaden på vild fisk och odlad.

Av Christian B. Hvidt

**IF HE'S WILD...
LET HIM GO!**

STEELHEAD TROUT
...CAN YOU TELL THE DIFFERENCE?

Hatchery Fish
BENT or CROOKED RAYS IN DORSAL FIN
Pectoral (side) or Pelvic (belly) fins may also contain crooked rays or have "clipped" appearance

Wild Fish
DORSAL FIN RAYS, not bent or crooked

DORSAL FIN MAY BE COMPLETELY CLIPPED OFF, GIVING "CLIPPED" APPEARANCE

- KEEP WILD FISH IN THE RIVER !
- KILL YOUR FISH, KILL YOUR FISHING !
- DEAD FISH DON'T SPAWN !
- YOUR FISH COUNT !

PAID FOR BY
THE CLARK-SKAMANIA FLYFISHERS

Amerikansk vejledning i at skelne mellem vildfisk og udsatte fisk – her steelhead i Oregon-Washington-området. Vilde steelheads bør genudsættes.

(Foto : Steen Ulnits).

Fisken, der jævnligt vakede tyve meter nedstrøms, skulle prøves som den sidste. Vi havde ellers besluttet at nyde solnedgangen i det vestjyske, inden turen atter gik tilbage til østkysten. Men da man har et standpunkt til man tager et nyt, kravlede jeg ned bag fisken og præsenterede den for en halvt druknet billeimitation. – Den tog kritikløst og kort efter havde jeg fisken i nettet.

Min ven, der stod bag mig, øjnede chancen til at skyde nogle billeder af fisk og fisker i solnedgangen. Men netop som jeg ville genudsætte fisken, standsede han mig med kommentaren. – Den stalling skal fotograferes! – Det er jo den samme stalling, jeg fangede sidste år – bare fyrre meter længere oppe ad åen.

Nuvel, jeg huskede godt, at han i vinter viste mig en del dias fra denne å – deriblandt nogle af en stalling med en underlig deform underkæbe. Selv syntes jeg, at den mest af alt lignede en haj i miniformat. Men der var ingen tvivl. Stallingen på billederne og den, der nu lå i nettet, var den samme. Den var vokset pænt i det førlobne år og havde tillagt sig de voksnes hanners blåviolette farve og store rygsejl.

Vi døbte den "Sharky" ved atter at lade åens vand omslutte ham.

Många missförstånd

Mange argumenter såvel for som imod genudsætning af laksefisk har været fremført i den sidste tid. Før i tiden var det helt op til ens egen overbevisning, hvad man fandt for mest passende. Det er det stadig de fleste steder, men ved nogle få åer er

"Sharky" som han så ud første gang. Bemærk den deformerede mund!
(Foto : Steen Ulnits).

det blevet lov – i ordets bogstaveligste forstand – at genudsætte fiskene.

Kompromiløsningen har man været kendt med længe før "catch-and-release" kom på tale: Tag aldrig flere fisk med hjem, end du kan fortære – en uskreven naturlov. Men med tidens teknik og menneskets grådighed desværre ofte overtrådt...

At der i den sidste tid har været så megen polemik omkring "catch-and-release"-begrebet skyldes – tror jeg – misforståelser. Nogle fluefiskere har hævdet, at "catch-and-release" bør praktiseres overalt. – Vi er jo mange fiskere efterhånden, og de oprindelige ørredstammer er kraftigt decimerede. Andre argumenterer, at genudsætning er spild af naturens ressourcer – mange af de stressede fisk dør jo alligevel af indre eller ydre kvæstelser, mælkesyreforgiftning etc.

Nu ved alle med en smule kendskab til tingene, at det sidste ikke er tilfældet. Det bevises tydeligt af det

faktum, at amerikanske fiskeribiologer idag anvender "catch-and-release" som et naturligt led i den rationelle fiskepleje. På den anden side kan der næppe herske tvivl om, at en fiskebestand med overproduktion bør beskattes.

Men så længe der ikke foreligger fyldestgørende opgørelser over produktionen i vore søer og vandløb, må man ty til sin samvittighed og viden. De forskellige vandløb er nu engang ikke lige produktive, og derfor kan nogle bedre end andre tåle, at man høster af det eventuelle overskud.

Vild fisk – och odlad

Den naturlige stalling- og ørredproduktion i danske vandløb er let at overskue. Den er minimal, da de fleste gydepladser efterhånden er ødelagt ved regulering, opstemning og lignende. Adskillige naturlige fiskebestande er ligefrem udryddet på den bekostning. Resterne af de oprindelige bestande skal der derfor

værnes om, idet disse fisk og deres afkom er langt de levedygtigste sammenlignet med kunstigt opdrættede fisk. Den naturlige bestand bør derfor beskattes mindst muligt.

Anderledes, hvor der jævnligt sættes fisk ud. Her kan man med god samvittighed tage en fisk med hjem, såfremt det ikke berører den naturlige bestand.

– Men hvordan kender man forskel på en vildfisk og udsætningsfisk?

Problemet er let løst, hvis fisken tilhører de indførte ørredarter – eksempelvis regnbueørreden. Kun ganske få steder er der påvist selvreproducerende bestande af regnbueørred – så det er jo ligetil. Tager man ikke regnbuerne, forsvinder de alligevel ned af vandsystemerne – de fleste har jo steelheadblod i åreerne.

Modsat forholder det sig med stallingen. Opdræt af denne fisk er endnu på begynderstadiet, og derfor er alle stallinger vildfisk. Desværre viser undersøgelser tydeligt, at den danske stalling er i tilbagegang.

Mere besværligt bliver det, når fisken er en bæk- eller havørred. Et middel til at skelne vildfisken fra udsætnings er at mærke alle sættefisk, nøjagtig som man mange steder i U S A mærker steelheadsmolt for udsætning. Man har således været i stand til at totalfredede vildfisken, alle vildfisk skal nemlig genudsættes. Men da man i Danmark endnu ikke tænker i disse baner – kun en brøkdel af sættefiskene bliver mærket – bør man med bedste evne genudsætte, hvad man formoder er vildfisk.

Finnerne er i regelen et godt kendetegn. Vildfisk har i 99% af tilfældene helt ubeskadigede finner, mens dambrugsfisk meget ofte har en deform rygfinne. Hele finner mangler af og til. Erfarende fiskere vil vide, at der er mange andre kendetegn, som dog er vanskelige at beskrive.

– Er du derfor i tvivl, så lad tvivlen komme fisken til gode: – Lad den svømme igen!

Fiskevårdsäventyret **ODENSE Å**

*Hundratals sportfiskare ventar nu ofålmödig
på att høste resultatet av 15 års arbejde – en
pånyttföd havöringsstame*

medlagt opstemning ved
Boorredy Mølle
Svend Saabye

Text och foto: Erling Vestrup
Teckning: Svend Saabye

Frostluften er klar herude ved fjordens bund, hvor åen afleverer sit vand til havet i en sindig malende strøm, der skjuler de trækkende havørreder til og fra gydepladserne.

Den nedtrampede sti mellem tagrørene vidner om mange menneskers færden langs åen og hist og her mellem rør og oplagte både står lystfiskeren og serverer fluer og blink i sjove kombinationer for den kræse havørred, som nu igen søger Odense å efter flere års fravær på grund af forurening og utallige spærringer i åen.

Midt i januar starter fiskeriet med en premierdag med hundredevis af forventningsfulde og vinterforfrosne lystfiskere. De skal nu igang med at høste resultatet af et utroligt fiskeriprojekt, som har strukket sig over de sidste 15 år. Projektet er stykket sammen af kommunal velvilje, Danmarks Sportsfiskerforbunds kreds 5, enkeltpersoners uegennyttige arbejdsindsats og en fremsynet-hed som mange andre lystfiskerkredse nu er ved at tage ved lære af.

Tankerne bag det hele var, at Odense å igen skulle opleve trækkende havørreder, der ville være i stand til at reproducere sig selv. Åen havde som alle andre åer lidt en krank skæbne gennem mange år. Den var blevet brugt til at transportere urensset spildevand til havs. Der var utallige stemmeværker, der totalt spærrede for opgang af fisk og åens økologiske balance var blevet brudt af mangelfulde rensningsanlæg.

Tankerne, der senere blev til konstruktive ideer, er blevet realiseret etapevis og endnu mangler enkeltdele i det samlede Odense å-projekt i at blive sat i værk – men hele forudsætningen for projektet er lykkedes – nemlig at få havørreden til at vende tilbage til åen.

En tilfældighed

De spæde kim til projektet startede ved en tilfældighed. Nogle unge mennesker fangede enkelte havørreder foran et stort stemmeværk uden fisketrappe. Dette kom nogle lystfis-

forts på næste side

Nu er fisken der... men den behøver 50 trapper till legpladserne

kere for øre og de var ikke sene til at rette en fælles henvendelse til Odense Kommune om at få bygget en fisketrappe ved de to store stemmeværker i Odense by.

Fisketrapperne blev bygget og samarbejdet med kommunen udviklede sig og tankerne om at bruge unge langtidsledige i et beskæftigelsesprojekt til gavn og glæde for lystfiskerne på Fyn vandt genklang i kommune og amt.

Fra lystfiskernes side ønskede man at oprette et klækkeri og nogle tromledambrug til videreopdræt af udsætningsfisk. Hensigten var at man ville være selvforsynende med udsætningsmateriale så hele Fynsplanen kunne opfyldes. Denne store udsætningsplan dækker alle åerne på Fyn samt havet omkring øen. Det var store tanker og ønsker, som mange ikke troede på kunne opfyldes, men en ukuelig optimisme har vist at det ikke var umuligt gennem et samarbejde med bevilgende myndigheder.

Til at varetage lystfiskernes interesser i samarbejdet med Odense Kommune og Fyns Amt nedsatte man under Danmarks Sportsfiskerforbund kreds 5 et klækkehusudvalg. Dette udvalg blev drivkraften i projektet og formåede at få såvel de forskellige lystfiskerforeninger som de offentlige myndigheder til at samarbejde de følgende 5-6 år.

Dansk opfindelse

Da man nærmere havde fået beskrevet hvad projektet skulle indeholde gik et arbejds hold af unge ledige igang med at ombygge en staldlænge på en stor gård uden for Odense. På gården "Elsesminde" var der i forvejen andre beskæftigelsesarbejder igang og med nødvendig sagkyndig bistand fik man indrettet staldlængen.

Bygningen rummer nu klækkeri og tre tromledambrug med al nødvendig automatik og sikkerhedsanordninger.

Tromledambruget er en dansk opfindelse, som betyder minimal forbrug af vand og så godt som ingen forurening fra fiskene, da tromlerne bevirker at der opstår en selvrensende effekt i fiskebassinet ved tromlens rotation. Tromlen både ilter vandet og renser det via bakteriebelægninger som sætter sig på de 37.000 små kugler i hver tromle. Da vandet samtidig cirkulerer over i en sedimenteringstank som igen står i forbindelse med slamtank er al traditionel dambrugskulturforurening elimineret.

Vandet hentes fra det kommunale ledningsnet og der foretages ikke nogen behandlingsproces før det tappes i bassinerne, som på årsbasis

kan indeholde en produktion på 2 tons fisk.

Æg til opdræt er skaffet til veje dels ved indkøb og dels ved elektro-fiskeri i Odense å. Fremover agter man dog at opsætte laksefælder så man undgår det store arbejde med at elektrofiske midt i vinterperioden.

Mange af de nystrøgne æg er blevet klækket i vand hentet fra Odense Å i et forsøg på at "indpode" de helt rigtige sanseelementer i fiskene lige fra starten.

Blandt de strøgne fisks æg findes der æg af dobbelt størrelse i forhold til de normalt købte dambrugsæg. Disse store æg venter lederen af Odense Laksefisk, Jørn Thura sig meget af. Han tror på at de måske er starten til en virkelig stor og solid stamme af Odense å-havørreder. Sammen med 8 unge langtidsledige klarer Jørn Thura den daglige drift. Arbejdet følges af mange af bl.a. kunstneren Svend Saabye følger arbejdet på "Odense Laksefisk" med stor beundring og bidrager med sit kunstneriske talent til udsmykning af stedet og undervisningslokale samtidig med, at han støtter med al sin viden og erfaring omkring fiskeopdræt.

På nuværende tidspunkt er de første fisk ved at være så store at de kan udsættes i åerne, og de vil så kun have været et år om at nå en størrelse på omkring 20 cm. Det efterfølgende kontrolarbejde med om fiskene trives i vandløbene vil også foregå fra "Odense Laksefisk", så det efterhånden vil være muligt at undgå direkte fejludsætning og derved spild af kostbar udsætningsmateriale.

50 trapper

Et af projektets formål har også været at producere fisketrapper så fiskene kunne nå frem til gydepladserne i vandsystemet. Foreløbige beregninger viser at der skal bruges omkring 50 trapper af modstrømsstypen. For at få det bedste ud af trapperne har man kontakt med ingeniør Niels Lonnebjerg fra Ingeniørskolen i Horsens. Han har gennem mange år beskæftiget sig med de forskellige muligheder for at bruge de rigtige typer af fiskepas i vandløbene. Niels Lonnebjerg var også manden bag de

Projektets ildsjæl Jørn Thura ved en af de tre reningstrummern i "Odense Laksefisk". Sedimenteringstank og slamtank i baggrunden.

Danne og fisketrapp ved Ejeby Mølle mid i Odense by. Trappan byggdes 1976, som en av de første i projektet.

to første fisketrapper i Odense Å og de har fungeret upåklageligt siden ibrugtagningen.

Problemet med manglende gydepladser eksisterer også i Odense Å. Gydepladserne er i mange år blevet ødelagte gennem en uhenigtsmæssig vandløbspleje. Odense Kommune og Fyns Amt har nu indset nødvendigheden af at bevare gydepladserne i de små vandløb, og de steder hvor de mangler gydepladser, overvejer lystfiskerne at udsætte såkaldte gydekasser.

Kasserne skulle indeholde store sten og gydegrus og selvfølgelig være tillukkede i begge ender. I disse kasser ville fiskynglene opleve naturlro opvækstmuligheder og når den har opnået en passende størrelse vil den blive sluppet ud i selve vandløbet. Produktionen af disse gydekasser kunne også finde sted sammen med fisktrappeproduktionen.

Altsammen tanker og løse overvejelser sammen med ideerne om såkaldte reservater for gydefisk ved Ejeby Mølle og tanker om at skabe opgangsmuligheder via naturlige bassiner skabt af stor sten.

Jo, det tænkes i disse år mange nye tanker på Fyn omkring den livsnødvendige vandløbsrestauration i Danmark.

Endnu er der ikke kommet gang i fisketrappeproduktionen på "Elsesminde", men i løbet af foråret skulle bevillingerne gerne være i orden, og produktionen skulle kunne starte. Det er også på høje tid hvis ikke de optrækkende havørreder blot skal smide deres rogn til ingen nytte på grund af mangelen på gydepladser og fisketrapper.

Strømløbsakvarium

Sidste del af det store lystfiskeprojekt vil blive et strømløbsakvarium. Dette akvarium skal være den udadvendte del af hele projektet og det skal være med til at skabe forståelse for nødvendigheden af at have forskellige vandløbstyper til forskellige slags fisk. Samtidig kunne det indgå i skoleres undervisning sammen med Odense Laksefisk og derved vise samspillet mellem mennesket og dets igriben i naturen orden.

Strømløbsakvariet ska vise forskellige stadier af Odense å fra udspringet i Arreskov Sø til udløbet i Odense Fjord. Meningen er at det skulle placeres i en anden staldlænge på den kommunale gård "Elsesminde" og derved indgå i tæt samarbejde med de øvrige aktiviteter på stedet for unge ledige. Foreløbig venter man i Odense på svar fra EF om et større tilskud til etableringen.

Fremtidsvisionerne i Odense går i retning af at blive en selvejende institution så Danmarks Sportfiskerforbunds kreds 5 stadig bliver drivkraften bag det hele.

Mange har også ønsket at laksen skulle vende tilbage til Odense Å men indtil videre tror ingen på at det kan lade sig gøre. De fysiske forhold er for ringe. Vandet flyder for langsomt og mangler ilt om sommeren.

Indtil videre har Odense Å-projektet vist at aktiv vandløbspleje i samarbejde med myndighederne kan betale sig og fra alle egne af Danmarks strømmer interesserede nu til, for at bese og få fortalt hvordan Odense Å oplevede sin renaissance gennem aktive lystfiskeres indsats.

MIN FÖRSTA HARR

*Experterna får göra åt sig, för en gångs skull...
här låter vi en nybörjare berätta, om sitt flugfiskerlivs första äventyr.*

Av Peter Staude Foto: Stefan Jönsson

Mitt intresse för den ädlaste formen av fiske (får man säga så?) tänktes på allvar julen 1978, då jag fick mitt livs första flugspö. Den vintern tillbringade jag många kalla dagar på bryggor i havsbandet med mitt flugspö. Trots frusna fingrar, öron och näsa, igenisade spöögglor och en allt stelare fluglina gjorde jag mina första trevande försök och framsteg i flugkastandets konst. Åtskilliga är de löjor och mörtar, som senare fram mot våren och försommaren förargades av mitt sätt att behandla dem. De fick figurera som övningsobjekt, i brist på "ädlare" vara.

Hur många stunder tillbringade jag inte i sängen med läslampan tänd i sällskap med Nils Färnström, Hans Lidman och Rolf Smedman m.fl., vid deras drömvatten i norr. Jag vandrade i fantasin med mitt flugspö längs Storåns stränder, fascinerades av det säregna landskapet vid Rogen, kastade mina flugor i skydd av gamla flottningskistor åt Svartåns stora, skygga öringar, och bevittnade dagsländeckläckningar vid Idsjöströmmen...

Lax, havsöring, öring och röding till trots, harren kom för mig att framstå som vattnets okrönte drottning. Jag vet ej vad det var, som gjorde att det blev så. Kanske var det harrens försynta sätt och dess vilja att stiga till torrflugor, kanske är det helt enkelt så, att en fisk man ej har fångat eller ens sett utövar en stor lockelse – här nere i söder finns ju som bekant inga harrvatten längre.

På mitt livs 18:e sommar skulle det ske! Min första tur till ett vatten som hårbärgerade harr! Några veckor före terminsavslutningen 1981 blev jag erbjuden ett sommarjobb på det villkoret, att jag skulle jobba minst åtta veckor. Åtta veckor av årets bästa fisketid! Detta skulle innebära att jag bara fick tre veckors ledighet denna sommar. En av dessa veckor låg precis i skarven mellan skolavslutningen

och det datum, då det var bestämt att jag skulle börja jobba. Detta fick mig att handla. Jag köpte ryggsäck och packade den med mat, kläder, tältutrustning och fiskeprylar för en vecka. Det samma gjorde min jämnåriga kamrat Stefan. Vi tog ledigt från skolan några dagar innan skolavslutningen.

Start i ösregn

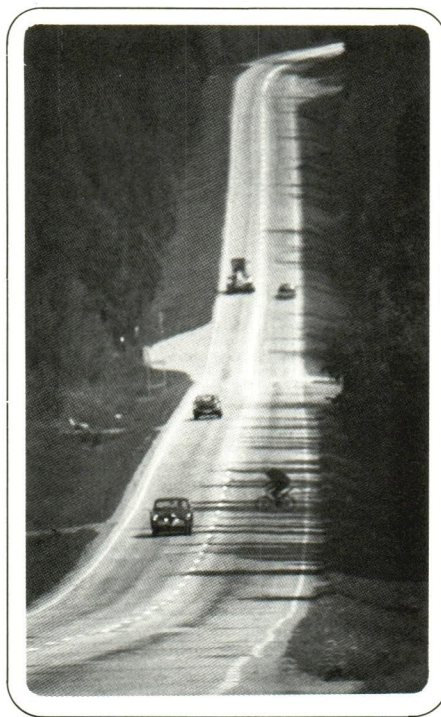
Äntligen på väg tänkte jag, när jag påbörjade den två kilometer långa vandringen i hällande ösregn, vilket för övrigt skulle bli gällande väder under nästan hela turen, mot järnvägsstationen i Sölvesborg, där jag

skulle möta Stefan och tåget, som skulle föra oss en bit på rälsen till Östersund. Redan i Hässleholm, vid ett tågbyte där vi armbågade oss fram likt stridsvagnar med våra otympliga ryggsäckar, hände en av de saker som inte får hända. En av sömmarna på en vital del av Stefans ryggsäck rämnade och kom den att se ut som en gammal potatissäck. Som väl var hade jag varit förutseende nog att ta med mig grov tråd och diverse andra sybehör, och Stefan fick tillfälle till att visa sina dolda anlag som skräddare.

Kl. åtta på morgonen den 4/6 1981 stod vi där på Östersunds järnvägsstation. Vi axlade ryggsäckarna och hämtade ut våra cyklar, som vi hade sänt i förväg. Vi antrade dem och började färden till Långan, som vi hade valt som första etappmål på vår fiskeresä. Avståndet dit enligt kartan är väl inte mer än högst 30 km, och eftersom vi är vana cyklister tänkte vi, att det skulle bli en enkel match. Så blev det emellertid inte. Vi hade inte räknat med backarna som aldrig tycktes ta slut, varken i längd, höjd, stigning eller antal, och att det inte är så särskilt rekommendabelt att cykla med en 25-kilos ryggsäck på ryggen. Vi blev en svettig erfarenhet rikare!

Efter en avstickare till Härkan och Örån för att spana in läget, som man säger, stod vi i alla fall kl. 18.00 på vägbron över Långan alldeles ovanför inflödet i Indalsälven.

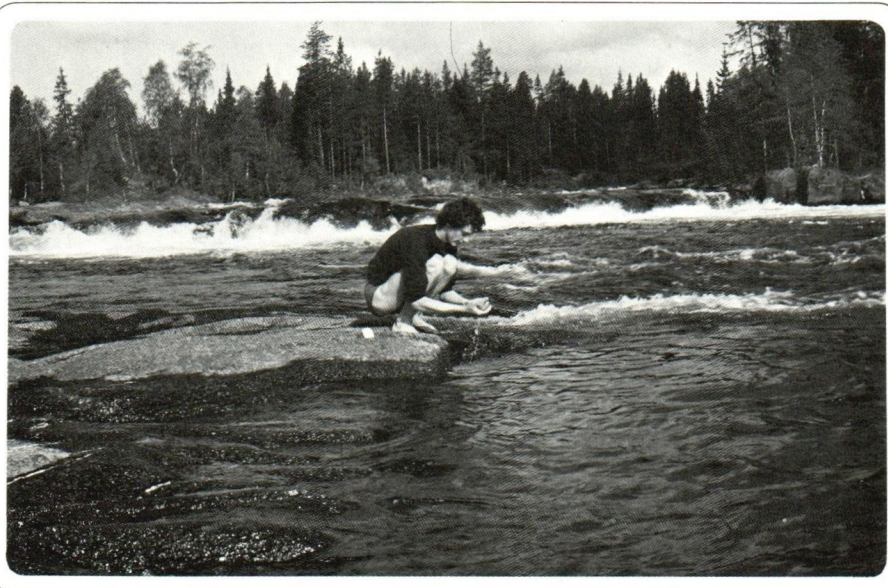
Vi låste cyklarna och började vår vandring uppefter älven, som här flyter bred och sävlig. Vi nådde de första forsarna efter någon kilometer. Vi blev mer och mer missmodiga. Älven var fortfarande bred och såg inte alls ut som vi hade väntat oss. Vattnet var relativt högt och kallt. Inga vak syntes, och inte heller några andra tecken på att här fanns fisk, men desto fler på att här hade varit så kallade natursvin före oss: gamla sönderslagna termosar, de ofrån-

Författaren och hans åkdon i en av de fruktade backarna mellan Östersund och Lit. Hastighetsbestämning var ej svår att hålla.

Långans vatten faller över en meterhög tröskel och bildar Klöstafallet.

Författaren utför sin morgontvagning nedanför Klöstafallet.

komliga ölburkarna, plastpåsar och liknande civilisationens spår.

Vid 20-tiden nådde vi Klöstafallet, där vi hade tänkt oss slå läger. Där ändrade naturen skepnad. Älven faller över en ca en meter hög tröskel och nedanför fallet stod en äldre man i vadarbyxor och långspömetade. På stranden satt hans gamla hund. Hans fångst blev två harrar och en öring av portionsstorlek – de två första harrar jag någonsin sett i mitt liv. Det visade sig att den sympatiska mannen i vadarbyxor var *Erland Eriksson*, ordförande i aktionsgruppen "Låt Långan leva", som varit en av de drivande i kampen för Långan som nu räddats åt eftervärlden från

"el-maffian" till skillnad från den närliggande Granboforsen som nu är slagen i betong. Kraftverksdammen syns från Erlands köksfönster – vilken ödets ironi! Vid midnatt törnade vi in efter några timmars kvällsfiske, som inte gav oss ens den minsta känning av fisk.

Vattnets drottning!

Morgonen därpå började dagen med morgontoilette och ett mycket hastigt bad i smältvattnet. Därefter vandrade vi uppför ån med sporadiska fiskeförsök här och där. Det vill säga, jag blötte mina flugor medan

Stefan, som var tyngd av fotoutrustningen, hade med sig sitt lätta haspelspö. Långa stränderna syntes talrika spår av bäver, och den mossiga och lavbemängda granskogen gav intryck av vildmark. Sent omsider nådde vi Sladderforsen, som utgör ett vilt och storslaget inslag i naturen, där den forsar fram mellan klipporna.

Där hände det! Efter att ha fiskat av forsen med allehanda små och stora kryp (flugor) utan resultat, gick jag upp till forsnacken på höger sida om ön (sett i strömriktningen), som delar forsen i två delar. Jag hade nu i ren desperation bytt ut flugspöet och flugorna mot Stefans haspelspö och en tre grams spinnare. Jag kastade ut spinnaren mitt på nacken, lät den sjunka och vevade in. Precis i vändningen, när spinnaren började glida in mot stranden, högg det! Fast fisk! Det blänkte till och jag både kände och såg de typiska bockningarna i spöet. Jag drillade fisken mycket försiktigt och slutligen låg "hon" där framför stenen, som jag stod på, flämtande i vattenytan. Vattnets drottning! Mitt livs första spöfångade harr!

Jag böjde mig ner, fuktade händerna och lossade varsamt spinnaren. Jag lät henne återhämta sig så pass att hon klarade sig själv innan jag släppte henne. Under tiden beundrade jag hennes former och skönhet. Speciellt noga studerade jag ryggen, som jag läst så mycket om. Efter en stund simmade hon makligt ut, precis så avmätt, som det anstår en drottning i sitt eget element.

Hur stor var hon? Cirka två hekto! Det blev mitt livs första, största och hittills enda harr. Tyvärr inte fångad på fluga – jag skäms lite över det. Men å andra sidan har jag detta stora ögonblick kvar...

Trots envetna försök lockades inga fler harrar att hugga på varken spinnare eller fluga. De tycktes vara som bortblåsta. Kanske var hon en utsänd spanare från det djupa selet uppströms. Alla spinnare förlorades sedan till älvens hårda botten. Kanske var det ett straff för mitt brutala intrång i hennes rike... Den sommarljusa kvällen tillbringade vi sedan täljande på var sin pinne vid en brasa på strandkanten nedanför lägret. Stefans syntetiska badbyxor smälte av värmen från elden, men vad skall man egentligen ha badbyxor till? Jag satt där och tänkte på mina skolkamrater, som tidigare samma dag suttit i kyrkan och sjungit "Den blomstertid nu kommer..."

En smuk syn når man står på land... men det er ingen sinekur att sejle i sådana vand.

*Grönlands-
laxen
– en havs-
vandrande
röding*

Text och foto: Steen Ulnits

Blank, nystigen grönlandslax...

Mickey Finn bland isbjerge

Fluefiskerier på Grønland ligner inte nogenting vi nordboer er vant til... men i de hurtige skvalstrømme er hver sten en standplads.

Text och foto: Denis Møller

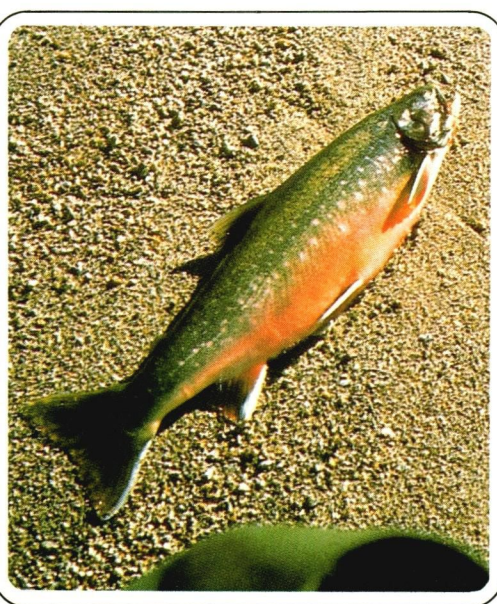

En typisk flugfiskestrækning i en typisk grønlandsk elv – mit i skummet huggede en tokilos "grønlandslax"!

Klokken er ca. 22 – nu skal det være! Jeg stikker piben i lommen og knytter i det svindende lys en stor, beskidt Mickey Finn på forfanget. Blindkast – fremkast – mendning... Om igen. Endelig! Fluen hænger nedstrøms for en opstrøms linebugt, – bliver suget ned bag den store sten. Pludselig sker der tusind ting inde i mit hovede, men hvorom alting er, så er backing'en nu på vej ud gennem løberingene med foruroligende hast.

Jeg øver et stadigt større tryk på spolen, og nu standser fisken, går i overfladen... Nej, den springer ikke, – vælter sig bare tungt, men nu er jeg sikker. – LAKS!! Endelig har alle mine anstrengelser båret frugt. – Hvilke anstrengelser, for øvrigt? Alt er som nyt, og adrenalinen pumper tungt

forts på næste side

... och samma fisk i lekdräkt.

Som en lille fodnote til ovenstående artikel skal det slås fast, at atlantehavslaksen er et sjældent bytte på Grønland. Mindre end 1 promille af alle de laks, der er i Davisstrædet, stammer fra grønlandske elve. De kommer næsten alle fra Canada og de britiske øer samt fra Skandinavien. Derfor i sin tid de voldsomme protester mod danske erhvervfiskeres store laksefangster i grønlandske farvande.

Atlantehavslaksen kaldes på Grønland for "skællaks", da den har meget større skæl end fjeldørreden – "grønlandslaksen". Atlantlaksen træffes en sjælden gang som tilfældig gæst i forskellige elve, hvor der ikke er en naturlig bestand. Kun i elven ved Kapisigdlit findes der en naturlig og selvreproducerende bestand af atlantehavslaks. At laksen kun findes her skyldes forskellige faktorer. Dels er der kun de færreste steder egnet gydebund, og dels er vandtemperaturen meget nær laksens minimumskrav. Kun ved Kapisigdlit er både temperaturen og gydebunden passende.

Kapisigdlit laksen tilbringer sine første 5–7 år i det kolde ferskvand, inden den 15–20 cm lang smoltificerer og vandrer ud i havet. Det sker om foråret, og herefter formodes den at strejfe omkring i Davisstrædet sammen med canadiske, britiske og skandinaviske. Her vokser den

forts på sidan 27

När jag vadade såg jag dem – en fisk under hver sten!

gennem kroppen. Men hvad nu? Den går i bunden. – F...!

Jeg kan mærke forfanget skure hen over en sten, så der må gøres noget. Jeg flytter mig nedstrøms, men stadig mærker jeg forfanget køre hen over stenen – så opstrøms, men samme resultat. Jeg tænker desperat, men kan ikke komme på anden udvej end at forsøge det gamle trick med at kaste småsten i hovedet på fisken. Småsten... – Ha, selvfølgelig står jeg et sted, hvor den mindste sten inden for synsfeltet er på størrelse med en knyttet næve. Jeg forsøger alligevel, men intet resultat. Ny sten. Stadig står fisken urokkelig ved bunden, og nu er gode råd virkelige dyre.

I min desperation når jeg frem til, at nu er det alt eller intet. Jeg giver løslin og håber bare på, at strømmens pres på linen vil forhindre fluen i at falde ud... Det var da ualmindelig forbandet – der sker stadig intet. Jeg kan nu kun se én udvej. Jeg må forsøge at få presset fisken op, inden den når at svække forfanget alt for meget. Jeg øger gradvis presset, lidt mere og endnu lidt. Så pludselig sker det – linen blaftrer slapt i aften vinden...

Igen står man der, og tomheden bare vælter ind over én. Jeg vakler op på bredden, lader mig falde omkuld på sortebærrerne og famler efter pi-ben.

Så grum kan skæbnen være, når man drager på fiskeri i Grønland. Ovennævnte hændelse var en af de mange oplevelser, jeg havde med mig hjem fra min ferie oppe nordpå i det forjættede land – for forjættende, det var det – ikke mindst for en stakels dansker, hvis synsfelt til daglig begrænses af boligblokke og baggårde...

Båd nødvendig

Jeg havde det held at blive inviteret til Grønland i august/september, og da det længe havde været et af de rejsemål, der stod øverst på ønskelisten, var jeg ikke sen til at takke ja – til en måneds fiskeri og storslåede naturoplevelser i et fantastisk land. Ydermere viste det sig, at jeg udover det lokalkendskab, som blev stillet til min rådighed, også havde en båd til disposition. Dette var af yderste vigtighed, da det viste sig at være praktisk talt umuligt at bevæge sig over større afstande, hvis man ikke havde båd.

Min rejse gik til Nuuk/Godthåb på den grønlandske vestkyst. Herfra drog jeg ind i Godthåbsfjorden, som er et af de store fjordsystemer på vestkysten. Når man sidder og studerer kortet – hvilket jeg ofte gjorde før min afrejse – ser der ud til at være

uendelige muligheder for fiskeri i elve og søer. Da jeg ankom midt på sommeren, var vandstandene i alle elvene imidlertid meget lav. Dette kombineret med, at de allerfleste elve er meget hurtigtstrømmende, gjorde, at jeg stod over for et fiskeri, som var mig totalt ukendt. Hvor ukendt det var gik nok først for alvor op for mig, da jeg en af de første dage i fjeldet vandrede op langs elven i Kanasut. Jeg ledte efter et stykke vand, som så fristende ud.

Efter næsten en times vandring langs ét stort stryg, hvor jeg ikke i min vildeste fantasi kunne forestille mig nogen fisk, blev jeg nødt til at krydse elven. Under denne vandning skræmte jeg adskillige fisk, som praktisk talt lå presset helt ind under stenene. Dette fik mig til at overveje situationen endnu en gang, og da jeg gav mig tid til også at betragte disse hurtigtstrømmende stykker, måtte jeg indse, at hver eneste sten faktisk var en potentiel standplads. Det var selvfølgelig ikke muligt at affiske disse steder på en fornuftig måde, men jagttagelsen viste, at selv det mindste høl var værd at affiske.

Noget fiskeri blev det dog ikke til på denne tur, da jeg i Nuuk tåbeligt nok selv var gået ombord med min rygsæk og havde overladt til mine venner at lange resten ombord – deriblandt mine fluestænger, som det lykkedes dem at overse...

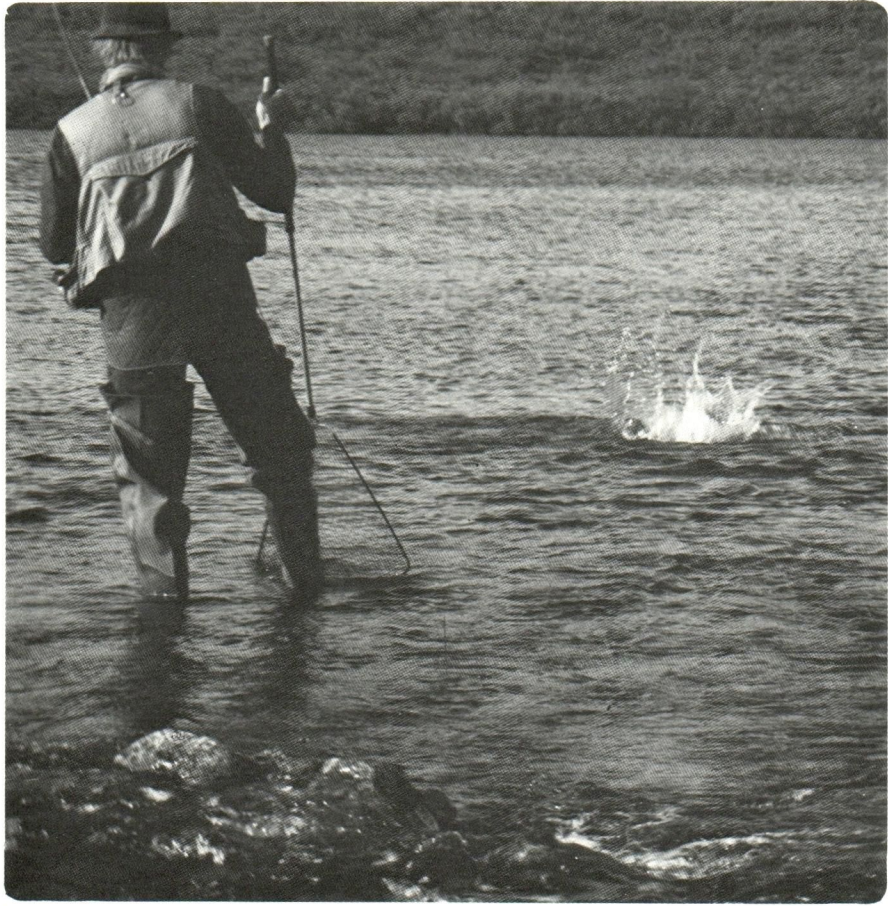
Grunt – och iskallt

Jeg mistede en dags fiskeri på den konto, men den tid, jeg brugte på at kigge mig omkring, fik mig til at se fiskeriets muligheder i et nyt perspektiv. Helt spildt var det altså ikke. Det mest ærgerlige var måske nok, at jeg omkring midnat oplevede en fantastisk aktivitet i vandet omkring det næs ved elvmundingen, hvor jeg havde slået lejr. Det viste sig, at de trækkende fjeldørreder på grund af en undersøisk klippeformation kom helt tæt ind under land, hvor de jagede tobiser og andre fødeemner på det lave vand.

Det mest spændende fiskeri havde jeg i elven ved Kapisigdlit – et af de få steder, hvor *skællaksen* – som atlantterhavslaksen kaldes på Grønland – går op. Elven ved Kapisigdlit består af en række søer, som er forbundet

Fiskeplats vid Kapisigdlit – den eneste elv med eget bestand av atlantlax... her oplevede Denis det eventyr han berättar om i inledningen.

De grunda strömmar syntes döda... men bak eller under hver sten fantes der fisk!

med elvstykker. Disse elvstykker er meget hurtigtstrømmende, så med én undtagelse foregik alt fiskeri ved ind- og udløbene i søerne.

Lad mig med det samme slå fast, at tager du til Grønland for at fange *mange* fisk, så lad fluegrejet blive hjemme. Hvis du derimod ønsker et meget udfordrende (og til tider frustrerende) fiskeri, hvor dit udbytte ikke skal gøres op i antal landede fisk, ja, så er grønlandsk fluefiskeri efter laks og fjeldørreder måske lige sagen. Forestil dig krystalklart og iskoldt vand med dybder, der sjældent overstiger to meter, – hvor du kan se fisken stille og roligt stå og kassere alt, hvad du kan finde på at tilbyde den... Jeg behøver vel næppe at fortsætte, men skal nøjes med kort at omtale mine erfaringer med fluemønstre.

Inga insekter

Samtlige fisk, som det lykkedes mig at overliste, faldt for store Mick-

ey Finns – heri dog ikke medregnet de mange småfisk, som nogle gange kunne være så aktive, at de umuliggjorde ethvert forsøg på seriøst fluefiskeri. At det netop var dette mønster, der kunne lokke de træge fisk, er ikke overraskende. Man skal jo tænke på, at vi har med et arktisk økosystem at gøre. I dette iskolde miljø er antallet af vandinsekter i strømvand praktisk taget lig nul. De ganske få arter vandlevende insekter, som findes her, er begrænset til de mere næringsrige søer. Da det ovenikøbet er et fiskeri efter opgangsfisk, forstår man, at et mønster som Mickey Finn giver godt resultat.

De relativt vanskelige forhold, hvorunder fiskeriet dyrkes, de enorme afstande og de dårlige transportmuligheder gør, at du nok skal afholde dig fra at tage til Grønland, hvis fiskeri alene er formålet. Hvis du derimod søger uberørt vildmark, ren luft og i øvrigt naturoplevelser kombineret med udfordrende fiskeri, så gør som jeg: – Tag til Grønland!

forts från sid 25

hurtigt på regelmæssige mængder af tobis og lyskrebs. I perioden juli-oktober vender Kapisigdlit laksen tilbage – nu 2–4 kilo tung – for at gyde i oktober-november.

Grønlandslaksen – den havvandrende fjeldørred – udgør 99,9% af fluefiskerens fangst i de grønlandske elve og søer. Den tilbringer i lighed med atlantehavslaksen lang tid i ferskvand, i regelen 3–6 år. 3 år er det absolut korteste og forekommer kun i det sydligste Grønland, hvor vandtemperaturen er højest. I ferskvand lever den primært af vandløpper og myggelarver – igen i lighed med atlantlaksen. Når fjeldørreden om foråret stikker til havs, tager den ikke som laksen på langtur. Den forbliver i stedet i nærheden af sin fødeelv.

Lodden hovedføde

I havet vokser fjeldørreden hurtigt. Den svælger i lodder, hundestejler og krebsdyr, og ikke mindst lodden kan i perioder være hovedføden. Det er tilfældet, når de i maj-juni kommer ind på helt lavt vand for at gyde. De kommer da i så stort antal, at de kan skovles op direkte fra land – og fjeldørrederne frådser, naturligvis!

Fjeldørreden vokser som sagt hurtigt i havet, men vækstperioden er kort. Allerede i juli-august skal den op igen for at gyde i august-september. Efter legen, der i regelen foregår på stenede og lavvandede partier af søerne, overvintrer fjeldørreden i ferskvand. Alle fjeldørreder – både de udlegede fisk og de ikke kønsmodne – overvintrer i søerne, sandsynligvis fordi de ikke kan klare vand-saltbalancen i et iskoldt grønlandsk vinterhav.

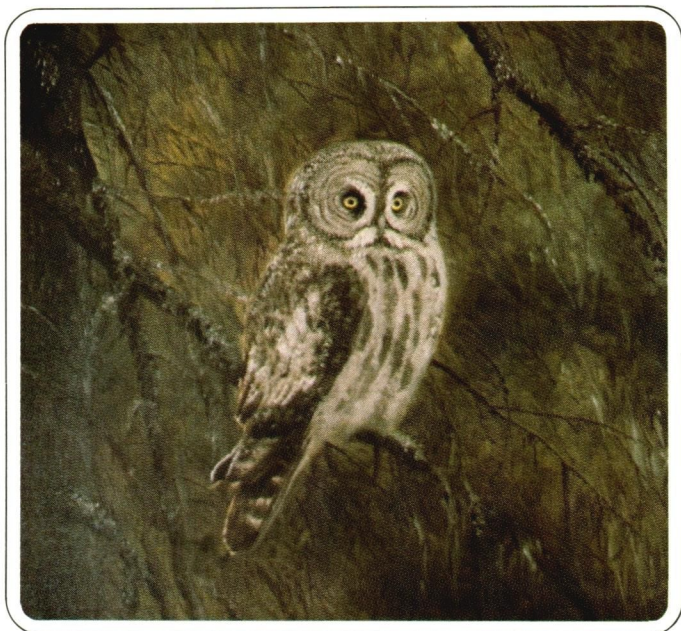
Vækstperioden er altså kort, og derfor skal man ikke regne med store fisk. Under overvintringen taber de i vægt, og den første tid i havet går derfor med at genvinde det tabte huld. Først derefter er der tale om vækst. Den grønlandske fjeldørred er meget fast og kompakt og dertil en fremragende spise-fisk. Fisk på 3/4 til 1 1/2 kilo er almindelige, men bestanden er meget følsom for overfiskning. Det er forståeligt, når man får at vide, at en 40 cm's fisk i regelen er 10 år...! Enkelte eksemplarer vejer op til 3 kilo, og den største kendte fjeldørred vejede 7. Så vis derfor skånsomhed ved aldrig at tage flere fisk, end der kan spises på stedet.

Fjällröding

Efter den långa vandringen genom granskogen och upp över högfjällsplatån står vi så äntligen där... framför oss ligger tjärnarna, blanka och översållade med rödingvak.

Text och målningar: Lennart Sand

I granskogen på väg upp mot fjället möter vi lappugglan.

Isranunkeln på högfjället har börjat anta en violett färgton. De täta fjällglimtuvarna lyser som blekröda markörpunkter efter fjällsluttningen och nere i den frodiga knotbjörskogen trängs högstammig toлта, kvanne och rallarros. Det är en vacker tid – sensommar i fjällen. Efter den våldsamma fjällvåren och högsommaren har ett slags "lugnet efter stormen" brett ut sig över vidderna. Fjällpiparhonorna har redan gett sig av och lämnat kvar de mindre utfärgade hanarna och ungfågeln. Ljungpiparpåret är också kvar, fortfarande tillsammans med den flygga avkomman.

Det är också fjällrödningstid. Drömmen om att hitta Hans Lidmans sagolika rödingjokk har sporrat många flugfiskare att dra iväg på fruktlösa, svettiga fiskevandringar. Bilden av storrödningarna med de vajande, vita fenkanterna i det klargröna vattnet har för alltid etsats i mitt minne. Och kanske en dag har drömmen blivit verklighet. Tyvärr är vi ju ganska begränsade både vad gäller tid och val av fiskeområde. Man måste i förväg veta var man tänkt fiska och om det överhuvudtaget är tillåtet. Många vatten är som bekant undantagna och förbehållna samerna. Om man därtill räknar fjällrödningen som lite knepig och att det är långt mellan gångerna som fisken är på tagen, och att den helst håller till längre ut i de oftast ganska långgrundna fjälltjärnarna, får man förstå att det sällan blir tal om fiske efter enbart fjällrödning.

I granskogen på väg upp mot högfjällsplatån möter vi lappugglan – en sällsynt gäst från ännu längre norrut. Det är högländsmyrarnas och tundrabarrskogens fågel. På sedvanligt ugglemanér släpper den ljudlöst från torrakans gren och seglar elegant ner mellan trädstammarna och försvinner. Styrkt av den glädjande uppenbarelsen går resten av promenaden upp mot tjärnarna fint. Vädret är bra och en svag bris skjuter de lätta, vita molnkuddarna framför sig över fjälltopparna. Molnskuggorna vandrar lustigt över det böljande landskapet, upp för branterna och försvinner en efter en.

I sänkan där tjärnarna ligger är det lä och vattnet ligger blankt bortsett från en obetydlig krusning här och var. Tjärnarna är omgärdade av täta ripvidesnar och enstaka förkrympta björkar.

En liten nattslända svärmar och samtidigt tycks det pågå en kläckning. Rödingen går fram och tillbaka efter stranden och plockar både puppor och sländor. Vaken är försiktig och helt olika öringens. Tjärnen håller nämligen även en fin grovvuxen öringstam. Vakringarna får mig att tänka på siken därhemma, när den plockar småkryp på sjöforsnacken under sommarkvällarna.

Vi konstaterar att rödingen för en gångs skull går inom kasthåll, så här gäller det. Spöna åker fram och det dröjer inte länge förrän Lasse har en röding i håven. Den tog direkt på en palmerbunden liten sedgefluga. Brun till färgen och bunden på krok nr 14. Jag skiftar fluga och snart har även jag fått en. Svärmingar kommer igång på fler ställen och vi ser fisk överallt. Tjärnen verkar plötsligt överfull med fisk. Vi upplever ett härligt fiske under vilket jag testat andra nattsländeimitationer utan resultat. Det är tydligen bara den lilla bruna flugan som passar rödingen idag.

Snart har vi mer än nog med fisk för att klara en rejäl middag. Vi avbryter fisket och går en sväng i den härliga fjällnaturen. En ripkull med flygfärdiga kycklingar sprids i solfjädersform och försvinner bland ljung och kråkbärsris. Vägleda av ripmammans lock återsamlas kycklingarna på marken. Det börjar bli kväll och rödingen fortsätter att vaka. Tjärnen ligger stilla och tycks helt överprickad med vak. Vi saltar våra middagsfiskar och halstrar dem över elden.

Ett fint område för fiske efter fjällrödning är Ammarnäsffjällen. Förutom de stora sjöarna Tjulträsk och Gautsträsk som håller en del röding, finns ett stort område öster om byn som kallas Bissan och Bertejaurområdet. Bissjaur och Bertejaur är två stora rödingförande fjällsjöar som utnyttjas flitigt vintertid av skoterburna pimpelfiskare, men sommartid kan man räkna med att få fiska tämligen ostört. I normal gångtakt är man vid Bissjaur efter ca 2 timmar och efter ytterligare 1 timme vid Bertejaur. Det finns även en del mindre rödingförande sjöar eller tjärnar som tillhör samma fiskeupplåtelse. Med särskilt tillstånd från lantbruksnämnden kan man också få fiska i Vindelälven uppströms Gautsträsket. Uppgifter och tips om fisket i Ammarnäsområdet kan fås av Georg Grundström som också säljer kort. Vårdshusägarna Bosse och Grete på Jonstugen hyr ut rum med helpension eller självhushåll till hyfsade priser. Byn har även eget fjällflyg.

Fjällpiparen – en fågel i rödingland.

Ørreden ved Bropælen

Jeg kunne ikke rigtig få tanken om ørreden ved bropælen ud af hovedet, og jo længere hen på dagen des større blev fisken...

*Text och teckningar:
Finn Ringtved*

Der kom hugget, og pludselig sker der en masse ting lige efter hinanden.

Den gør et voldsomt udfald og pisker op af åen så stærkt, at den tager mindst 10 m line af hjulet, inden jeg får tænkt mig om.

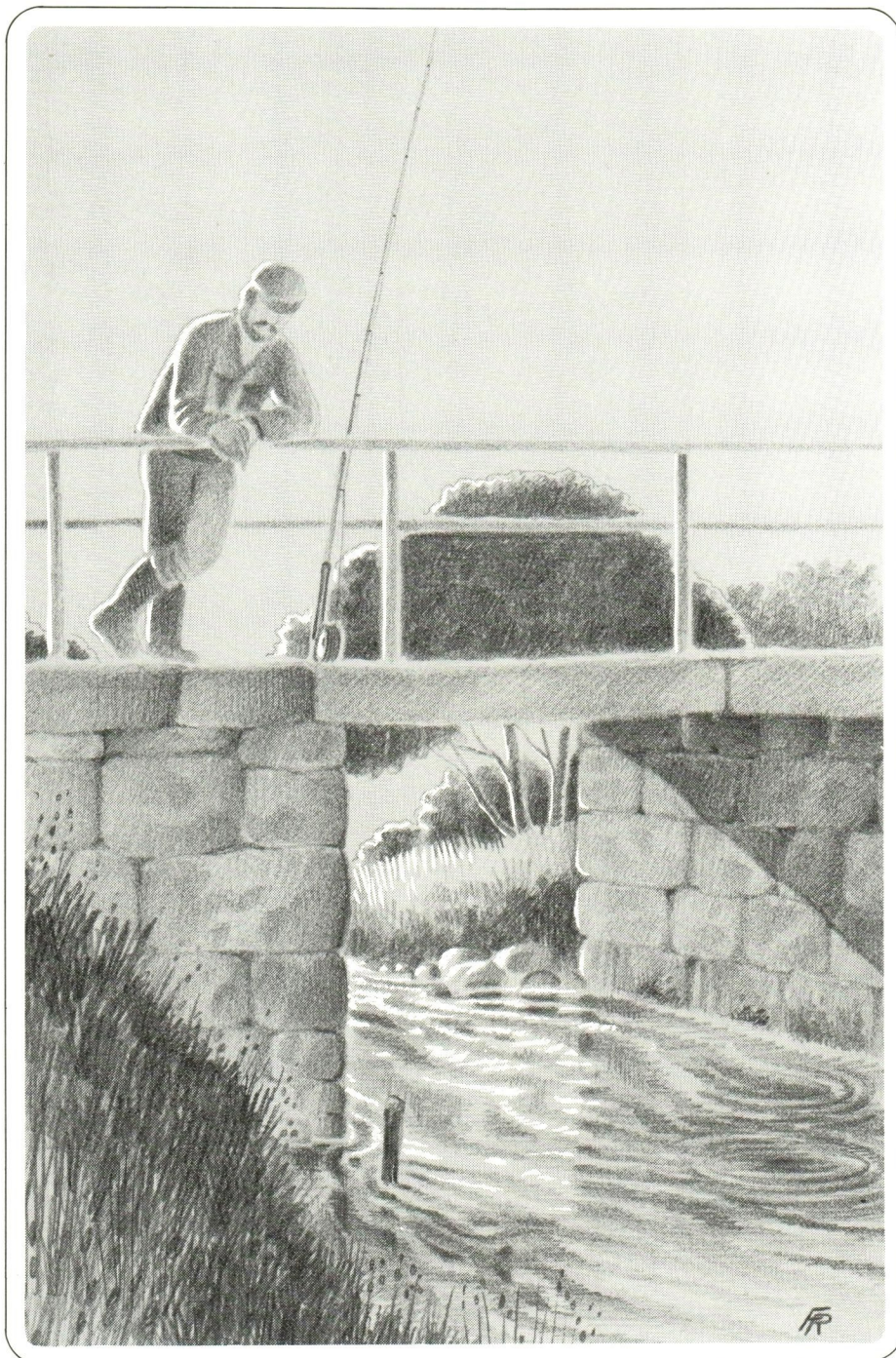
Forsigtigt får jeg bremsset og kan begynde at køre lidt line ind. Langsomt følger den med et par meter, men pludselig eksploderer overfladen, og ørreden kommer til syne i kaskader af vand, glimtende i den nedgående sol. En dejlig bækørred lige så stor, som jeg havde håbet.

Det er ca. 1 måned siden, jeg så den første gang.

En dejlig lun aften midt i maj stod jeg og betragtede åen med dens mylder af liv. Luften var fuld af kvægmyg, og ørrederne havde travlt med at reducere antallet både over og lige under overfladen. Jeg havde taget et par fine fisk på en lille "Black Gnat", men de fleste, der "slog" rundt om, var kun småørreder.

Jeg havde besluttet at pakke sammen og vende hjemad, da jeg opfangede en bevægelse henne ved kanten af broen ved pælen.

Ørrederne havde stadig travlt med at smæske sig i kvægmyg, men det var som om, at denne bevægelse skilte sig ud fra alle de andre.

Det var nu blevet så mørkt, at jeg ikke havde mulighed for at undersøge det nærmere, og når det kom til stykket, var det nok også kun en lille ørred.

Den næste dag kunne jeg ikke rigtig få tanken om ørreden ved pælen ud af hovedet, og jo længere hen på dagen des større blev fisken. Det var som om, det var blevet min personlige ørred, og den kun kom frem for at sige – kom og fang mig, hvis du kan

Jeg havde ingen ro og måtte afsted om aftenen for at se efter, om det kun var indbildning.

Det var ikke indbildning, der stod virkelig en meget fin bækørred ca. 1/2 meter fra broen ved den gamle

pæl. Jeg stod oppe på broen og kunne se lige ned på den.

Den stod lige bag pælen, engang imellem bevægede den sig lidt ud i strømmen efter en godbid for derefter at glide tilbage til sit hul.

I min iver efter at se ørreden kommer jeg til at skubbe lidt grus ud over kanten, og væk var fisken. Jeg stod og ventede lidt, men fisken kom ikke tilbage.

Jeg riggede grejet til og begyndte at fiske længere nede ad åen, men det blev ikke rigtig til noget, jeg havde kun den ene fisk i hovedet. Efter 1 times fiskeri, opgav jeg og gik tilbage til broen.

Bækørreden stod der igen på

samme sted, med bankende hjerte sneg jeg mig lidt ned af åen og fandt mig et sted. Satte mig på hug og gjorde klar til at kaste. Det var lidt akavet, og det gjorde det ikke bedre, at pælen stod der lige på kanten af hullet.

Det første kast blev ikke godt, men heldigvis landede fluen langt fra pælen, så det forstyrrede ikke fisken. Jeg prøvede igen, det blev bedre, fluen landede lige ovenfor pælen og drev ned mod stedet, hvor ørreden stod, nu skulle den hugge, men nej – intet skete – nyt forsøg – heller intet skete denne gang. 3. gang er lykkens gang, som man siger, så jeg forsøgte igen med det resultat, at fluen sad fast i pælen.

Jeg rykkede til og forfanget sprang med et smæld, og linen krøllede sig sammen lige der, hvor fisken skulle stå.

Nu kunne jeg lige så godt opgive, for den var sikkert forsvundet.

Jeg fik linen rullet ind og gik tilbage til broen, og ganske rigtigt ingen ørred.

De næste dage tænkte jeg stadig på ørreden, og snart måtte jeg afsted igen, men resultatet blev det samme.

Det var snart blevet en besættelse, men intet så ud til at ville lykkes. Alle fluerne i mine æsker var næsten blevet prøvet, men uden resultat.

Efter den 3. uge skete der endelig noget.

Det var en aften med regn og blæst, og det var næsten umuligt at styre fluen, så jeg måtte prøve at fiske nedstrøms fra den anden side af broen, hvor der var en lille smule læ. Der var bare den ulempe, at jeg ikke vidste, hvor fluen ville være, da jeg ikke kunne se stedet fra den side, hvor jeg stod.

Jeg prøvede, så godt jeg kunne, og fluen landede ikke særlig pænt, men jeg gav line og lod fluen drive.

Da jeg mente, den var langt nok på den anden side af broen, begyndte jeg at trække linen ind i små ryk, og endelig sked det, den var faldet for en lille Bloody Butcher.

Bækørreden rykkede voldsomt. Jeg lod den trække lidt line ud for ikke at holde den for stramt.

Jeg havde ikke rigtig nogen fornemmelse af, hvor den var. Det var lidt underligt at stå her med en drømmeørred og ikke se noget som helst. Den kunne sætte sig i grøden eller gå om pælen.

Det var en uholdbar situation, og det varede da heller ikke længe, før den satte sig fast og forfanget sprang.

Skuffet rullede jeg linen ind, der blev ikke mere fiskeri den aften.

Vi var nu kommet først i juni, og bækørreden var stadig ikke blevet fanget, og der var andre end mig, der vidste hvor ørreden stod, for en aften kom jeg i snak med et par fiskere, de havde prøvet både med spinner og flue, men også uden resultat.

Midt i juni skete det. Det var igen en af de dejlige lune aftener, hvor åen summede af liv, og sværme af små hvide døgnfluer dansede hen over åen. Ørrederne jagtede rundt i overfladen for at få deres del, også "min" bækørred var der kommet liv i. Roligt rejste den sig og ligesom sugede overfladen for disse små "Caenis".

Denne aften måtte chancen være der, jeg fandt en lille hjemmebundet hvid "Caenis", str. 18 og bandt på forfanget.

Bare den nu ville suge min flue med i næste mundfuld, og det ville den.

Allerede i første forsøg sad den der.

Nu stod jeg altså her med mit livs bækørred. I munden på den sad en lille uanselig "Caenis".

Bare nu fluen og forfanget ville holde – nu må jeg passe på, ikke at holde den for stramt –.

Igen sprang den ovenud af vandet, vendte og gik nedstrøms tilbage til hullet, hvor den blev stående.

Jeg havde nu fået rullet så meget line ind, at der igen var kontakt, og den sad der endnu.

Forsigtigt prøvede jeg at stramme lidt, men ørreden gik nedstrøms, og jeg turde ikke presse den mere med det tynde forfang og den spinkle flue.

Den fik lov at gøre, som den ville, men jeg havde hele tiden kontakt med den og opstrøms var chancen for at få fisken større. Der var lavere, og bunden var helt dækket med grus og sten, der var ingen generende grøde og med snuden mod strømmen ville den hurtigere blive træt.

Den begyndte også efterhånden at falde tilbage. Jeg kørte line ind, og nu kunne jeg rigtig se den. Den lå på siden og kom langsomt glidende hen imod mig.

Jeg stod med nettet klar, men da den var lige ud for mig, var det som om den fik nyt liv. Den vendte og gik nedstrøms, men det varede ikke længe, før der ikke var mere tilbage i fisken, jeg fik nettet ind under den og løftede den op på bredden.

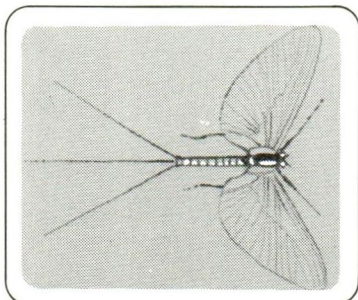
Den var smuk, som den lå der i nettet med de gyldne sider oversået med sorte og røde pletter.

Så vandt jeg alligevel – efter en måneds ihærdig kamp måtte ørreden give sig. Sitrende lå den her ved min side, det var som om den stirrede på mig.

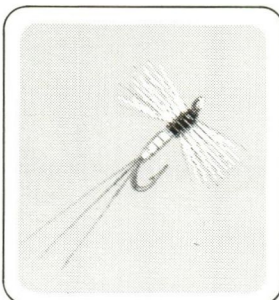
Selvom alt skulle være i skønneste orden, var glæden ikke rigtig, som jeg havde forventet. Det var en dejlig fejd, og mange skønne timer var gået forud, men hvad nu efter dette? Jeg ville komme til at savne ørreden og forventningens glæde, når jeg herefter ville tage til åen efter lige netop den fisk. Det ville aldrig blive det samme som før.

Forsigtigt lirkede jeg krogen fri, fik fisken ud af nettet og lod den glide tilbage i dens rette element. Langsomt drev den ned af åen, kom efterhånden til kræfter og forsvandt nu hurtigt.

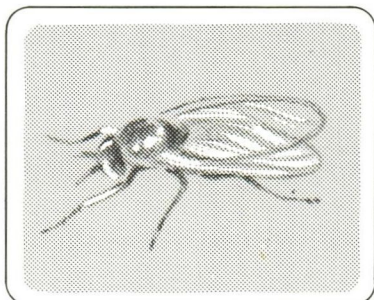
Jeg pakkede mit grej sammen og glædede mig allerede til næste gang, jeg skulle stå oppe på broen og se efter min bækørred.

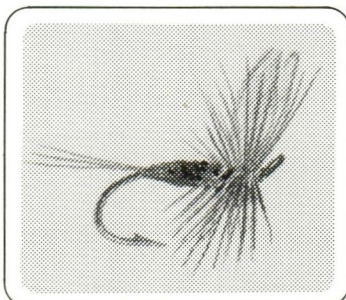
Caenis-døgnflue.

Min efterligning.

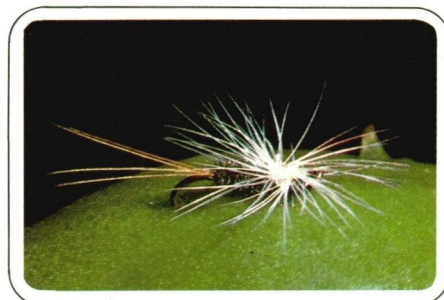
Kvægmyg.

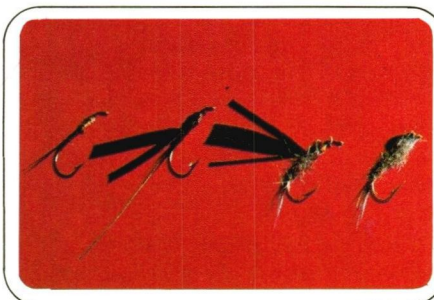
Black Gnat.

Finska storöringsflugor – klassiska imitationer av äggläggande nattsländor.
(Foto : Bengt Olsson).

Fallskärmsfluga à la Bergstedt –
det färdiga resultatet.
(Foto : Kenneth Boström).

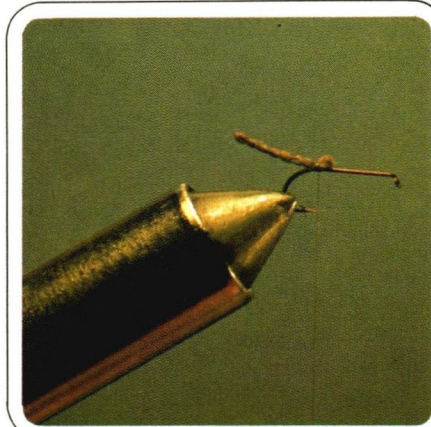
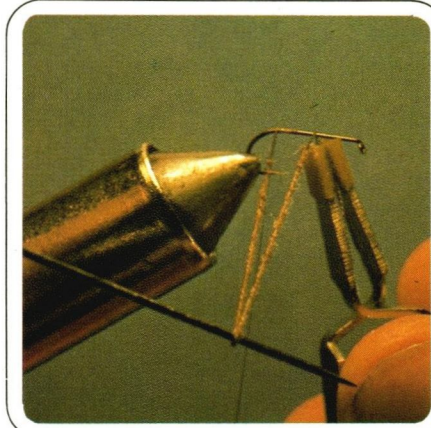
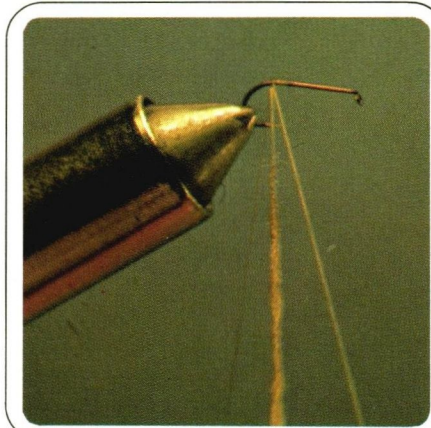

Even Rises HS-nymf – effektivt in-
te bara på ny New Zealand.
(Foto : Bengt Olsson).

Läsarnas flugor

Redaktör Bengt Öste

De tre bindmomenten – se texten
– i Tidanfiskarnas speciella knep
för fribärande bakkroppar.
(Foto : Björn Blomqvist).

Nu har det kommit – FiN:s märke!

För fiskevästen, jackan eller mössan – **FiN:s nya märke**, mörkt olivgrönt, med en gyllene slända! Pris 15:–

Så skaffar Du **FiN-märket**: skriv eller ring vår prenumerationsman, Bertil Ekholm Erb, Markgatan 11, 294 00 SÖLVESBORG, tel 0456-107 09.

Du kan också köpa **FiN:s dekal** – för bilen eller spötuben, eller bägge, 265 x 55 mm, varmt gult i färgen, med FiN-sländan och text på svenska eller danska. Pris: 10:–.

Av **gamla årgångar av FiN** finns 1979 endast inbunden, ett fåtal ex., pris: 225:– Årgång 1980 finns inte alls, däremot 1981, pris: 110:– Årgång 1981 kan också fås inbunden på beställning. Ring eller skriv Bertil Ekholm Erb – adress och telefon, se ovan.

Nytt och klassiskt

Tre finurliga bindningsknep – och en finsk klassiker för storöring, det är "läsarflugorna" för juni

HS-nymfen – en lyckad mixtur

Av Even Rise

Läste ni Even Rises artikel i nr 4 i fjol, om "Den vilda öringen på New Zealand"? Då minns ni kanske också att Even och hans fiskebroder använde en speciell nymför för att locka bjässarna till hugg... och just den nymfen har visat sig vara ett lyckokast; den är minst lika bra i nordiska vatten, har det visat sig. Om denna nymf skriver Even:

"När det gjelder 'blandingsnymfen' fra New Zealand så tror jeg kanskje at noe av dens effektivitet ligger i en optimal mix av to forskjellige

nymfemønstre, men som jeg ikke tidligere tror har vært brukt sammen.

Det dreier seg om selull og den mørkeste ullen fra hareøret. I vannet gir denne blandingen en meget fin transparent effekt som har lokket mange store-ørreter til bitt, ikke bare på New Zealand, men også i Finnmark og mange andre steder. Resepten ble oppfunnet da jeg prøvde forskjellige materialer for å imitere de mørke Mayfly-nymfene i Hundselven i Norge. Tilfeldigvis ble disse to materialene liggende sammen i en liten "resteske", og da de så ut til å kunne fungere sammen, foretok jeg en blanding på min kaffekvern. Resultatet ble over all forventning, slik at disse nymfene nå alltid har en dominerende plass i flueboksen.

Til å blande forskjellige ull og hårsorter bruker jeg en enkel liten elektrisk kaffekvern med horisontalt roterende kniv og transparten lokk. Den kutter ikke ullen, men lager en 100% homogen blanding på få sekunder.

Nymfen bindes i størrelse 14–18 på Mustad 94841 eller tilsvarende krok. To blandinger har vist seg mest effektive: En helt mørk nymfe som lages av 50% hareøreull og 50% sort selull. Videre en litt lysere, mere brunaktig utgave som består av 50% hareøre, 25% brun selull og 25% sort selull. (Her er det ennå rom for eksperimenter).

Bindetråd : svart

Tail : sort mink

Fortynging : tynn kobbertråd

Kropp og thorax : selull/hareøreull

Ribbing : oval gulltinsel

Vingepose : kråkefjær eller hvilken-somhelst svart eller mørkebrun fjær.

For å få ullblandingen til å sitte på bindetråden vil jeg anbefale Overton's "WonderWax", den fester ullen på fremragende måte uten å bli "klibbig".

Lag først et underlag av bindetråd, bind inn tailen, og lag en liten klump av kobbertråden i passe avstand fra krokøyet. Bind inn ribbingen og 5–6 fjaerstråler, og fest en tynn strime av ullblandingen på bindetråden som vikles frem til festet for fjaerstrålene. Følg etter med ribbingen, og fest denne like bak krokøyet. Fest dubbing på bindetråden og lag en passe tykk thorax. Dra fjaerstålene stramt over thorax og bind ned ved krokøyet, og whip-finish og lakkering avslutter verket."

Tidanfiskarnas harkrank-knep

Av Björn Blomqvist

De flitiga flugfiskarna från Tidán – på sidorna 4–6 i detta nummer får ni tips om deras "hemmavatten" – är också flitig, och fiffiga, flugbindare Seppo har emellertid haft tillfälle att pröva sina nyskapelser även i andra vatten i Tidán (där det i höstas var ett strålände torrflugefiske, rapporteras de) – de gör även täta resor till Kla-

rälven, i trakten av Syslebäck, för framför allt höstfiske även där. Björn skriver:

"Under de år som vi flugfiskat och knåpat ihop våra flugor har vi fundrat över förenklingar av bindtekniken, och möjligheterna att utnyttja dessa "framsteg" i praktiskt fisk. Under vårt höstfiske i bl.a. Klarälven har vi kunnat iakttä att de då är gott om harkrankar. Det är vi visserligen ensamma om, men de traditionella sätten att binda en harkrank är ju att använda en långskaftad krok eller att dubba en fribärande bakkropp av hjorthår. Enligt våra jämförelser med de traditionella sätt för klumpiga. Efter diverse funderingar och experimenterande tycker vi oss ha kommit litet närmare en tunnare, lättare och

samtidigt hållbar bakkropp... som naturligtvis också är användbar för andra imitationer än just harkrankar.

Vår lösning bygger på tre moment – se bilderna:

1. Första momentet är att binda bakkropp till harkrank. Dubba flyrite på tråden och tvinn de två trådarna rejält, gärna med en hackeltång.

2. Behåll greppet med hackeltången och vik de tvinnade trådarna på mitten. Därefter avlägsnas i detta fallet dubbingnålen. I och med att tråden är tvinnad så snor den sig och vips så är det en bakkropp. Klipp av stumpen och bind in.

3. Bakkropp fastbunden. Resten av flugan får bindas efter egen smak.

forts på nästa sida

Fallskärm à la Bergstedt

Av Ulf Pierrou

Teckningar : Hasse Norell

Den här bindbeskrivningen har sin egen lilla förhistoria. Hösten 1977 blev jag medlem i en fiskeklubb i Uppsala, Uppsala Flugfiske och Castingklubb (UFOCK), som hade startat under våren 1977. Mina första möten med UFOCK var deras flugbindningskvällar. Snabbt kom jag underfund om att det fanns flera fina flugbindare i klubben. Den man i klubben som nog förvånade mig mest med sina kunskaper var klubbens ordförande och primus motor, Lars-Erik Bergstedt, han var trots att han var äldst (eller eventuellt näst äldst) i klubben den som var piggast på att använda nya material och bindmetoder.

Jag vill minnas att det var i december 1977 som jag vid ett tillfälle uttryckte min beundran öven fallskärmshacklad torrfluga som Lars-Erik hade bundit. Samtidigt talade jag om att jag hade haft svårigheter med att binda fallskärmshackel enligt Veniard's beskrivning. Lars-Erik tog fram sin bindutrustning och visade mig hur han band. När jag frågade honom om vem som hade lärt honom metoden svarade han att han hade experimenterat fram den själv. Metoden hade fått sin "slutliga" form i början av sjuttio-talet.

Under 1979, när vi hade sett de första numren av FiN, pratade jag med Lars-Erik om att FiN borde vara den rätta tidningen att publicera hans bindmetod i. Jag ansåg (och anser fortfarande) att metoden är för bra för att kanske glömmas bort av de fåtal människor som fått förmånen att lära sig den av Lars-Erik. Jag hann dock flytta från Uppsala till Örnköldsvik innan vi hann börja med artikeln. Anledningen till att Lars-Erik ej är medförfattare till artikeln är den att han hösten 1980 fick sin tredje och slutgiltiga hjärtinfarkt. Liksom de första två som gjorde honom till sjukpensionär fick han även den tredje vid fiskevattnet. Han hade under sommaren gjort sin drömma, drygt tre veckors fiske i Alaska, och vi skulle träffas och tita på hans bilder och filmer under luciahelgen. Vi kom aldrig så långt, jag nåddes tidigare under hösten av budet att Lars-Erik övergått till att fiska i de himmelska vattnen.

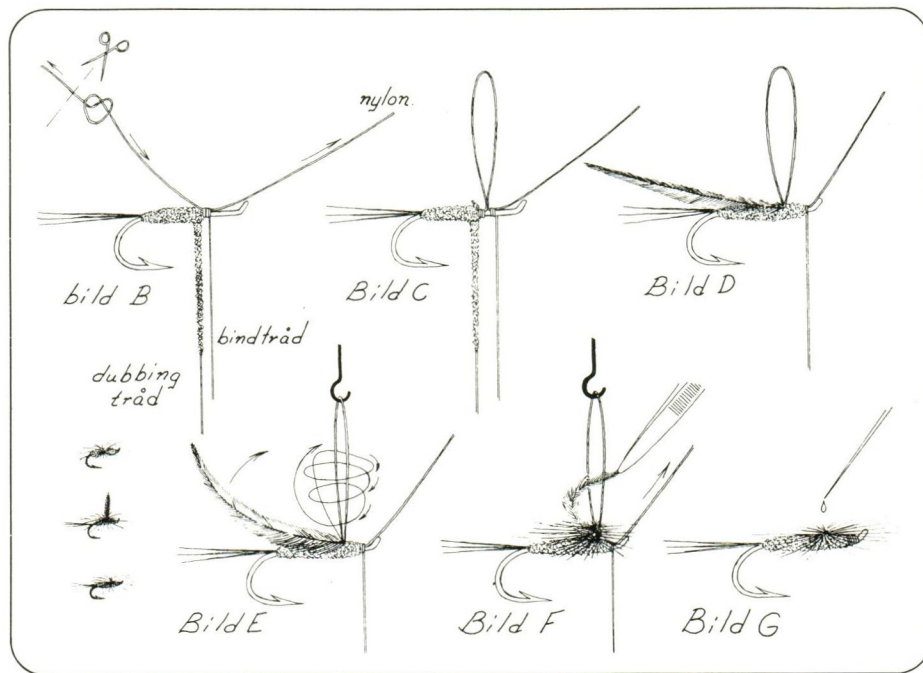
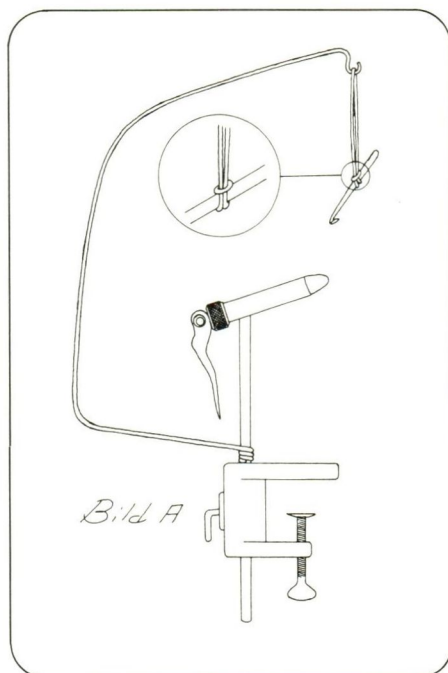
De av er läsare som läst boken "The Trout and the Fly" av Brian Clarke och John Goddard som utkom sommaren 1980 kommer att märka att Lars-Erik Bergstedt's bindningsmetod är ganska lika den som Clarke & Goddard föreskriver för sina USD Paradun-flugor. Jag tvekar dock inte att skriva om Lars-Eriks metod eftersom jag vet att han använt den långt före sommaren -80 och dessutom så anser jag att även Clarke & Goddard's beskrivning behöver några förtydliganden.

Om vi börjar med verktygen så underlättar det en hel del om man använder ett sk "Gallows Tool" (det behöver inte vara ett köpt verktyg, Lars-Erik tillverkade sitt eget). Lars-Eriks "galgverktyg" bestod av en bit tjock ståltråd (från en klädgalge om jag minns rätt), en gummisnodd och en virknål. Hans verktyg fungerade minst lika bra som mitt köpta "Gallows Tool" (som jag fick bocka om innan det blev brukbart). Bild A visar principen bakom Lars-Eriks verktyg.

Några ganska viktiga påpekanden måste göras rörande valet av den homogena nylonlina som är nyckel till metoden. Nylonen får ej vara styvt, eftersom det då försvårar bindandet. Vidare bör nylonen ha en diameter mellan 0.15 mm och 0.20 (ev. 0.25) mm. Tunnare nylon än 0.15 mm är vanskligt att använda, eftersom det lätt skär av hackelstammen. Grövre nylon än 0.20-0.25 mm blir för styvt och otympligt. Liksom Lars-Erik har jag kommit fram till att normalmjuk nylon av 0.18 mm tjocklek fungerar bäst, åtminstone på krokstorlekar 18 och större. På kroker 20 och mindre kan man använda 0.18 mm nylon om man gör en dubbad kropp, men gå ner till 0.15 mm nylon om man gör en silke- eller quillkropp.

Bindbeskrivning

Bind in kroppsmaterialet (quill, silke eller bindtrådsögla för dubbing), eventuella stjärtspröt samt eventuellt rib-material vid krokbojen

som vanligt. Linda fram bindtråden till infästningspunkten för nylonet. Om du tänkt ha en fyllig dubbad bakkropp (ex myra) är det kanske bäst att ha infästningspunkten mitt på bakkroppen. i annat fall tar du infästningspunkten strax bakom där hackel-centrum skall vara d v s oftast ca 2/3 av krokklängden framåt från krokbojen räknat.

Bild B: Gör en överhandsknut på nylonlinan, dra åt hårt och klipp bort överskjutande del. Bind fast nylonet ovanpå kroken med 2-4 trådvarv. Dra i nylonet tills knuten är nere vid kroken.

Bild C: Gör en 2-3 cm hög ögla på nylonet och lås ögla med 2-4 trådvarv tätt framför infästningspunkten.

Bild D: Bind in en hackelfjäder (torrflugekvalitet) *plant* så nära nylonögla som möjligt och klipp av överskjutande hackelstam. Låt nylonet gå med under bindtråden fram till krokögat. Linda nu på kroppsmaterialet bakom och eventuellt framför nylonögla samt bind fast och skär av överskjutande kroppsmaterial.

Bild E: Haka fast nylonögla i "galgen" och sträck ögla. Linda hackelfjädern runt nylonögla några (3-5) varv så lågt ner på ögla som möjligt. Lars-Erik hävdade att flugan blev mest hållbar om det första varvet var överst och sedan lindade man neråt.

Bild F: Håll hackelspetsen sträckt medan du trär den genom nylonögla (en pincett är ett bra hjälpmedel), fortsätt hålla hacklet sträckt medan du drar i nylonet så att ögla dras ihop. Dra inte för hårt, då skär nylonet av hackelstammen och du får börja om.

Bild G: Skär av överskjutand hackelspets och sätt en droppe lack över ögla i hackelcentrum. Skär av nylonet vid krokögla, linda ett huvud och lacka. Flugan är klar.

Kommentarer

Gör så här om det är svårt att dra ihop nylonögla beroende på allt kroppsmaterial ovanpå nylonet på bakkroppen: Gör klar bakkroppen, linda hacklet och dra ihop ögla, först därefter gör du klar framkroppen. Det är lättare att dra ihop ögla då men det är svårare att få en snygg framkropp (man måste ju hålla undan hacklet när man jobbar). Denna metod har dock den fördelen att om du drar ögla för hårt och skär av hackelstammen kan du backa bindtråden, ta bort hackelresterna, dra

upp ögla igen (med hjälp av en dubbingnål) och börja om härifrån i stället för att behöva starta helt från början.

Om du har avpassat längden på hackelfjädern så behöver du inte skära av hackelspetsen utan kan lämna den som "vinge", kom bara ihåg att lacka hackelcentrum med en droppe i alla fall.

Finska flugor för storöring

Av P.H. Kurkiala
och Pelle Klippinge

Allt som oftast hör man nordiska flugfiskare beklaga sig över att vi här i Norden inte har någon flugfiskekultur. I viss mån ligger det kanske något i detta påstående. Vårt flugfiskearv är inte närmelsevis så gammalt och ärevärdigt som engelsmännens och heller inte särskilt framträdande i våra medvetanden.

Men vi får inte låta oss nedlåtas av dessa fakta. Under de drygt 100 år som det fiskats med fluga i Norden, har otvivelaktigt i varje nordiskt land en egen särpräglad flugfiskekultur utvecklats. Det gäller bara för oss att söka det genuint nordiska, att hitta rötterna och därigenom kunna skapa en på det nordiska arvet vilande flugfiskaridentitet.

De gamla nordiska flugorna är naturligtvis i det här sammanhanget särskilt intressanta. De berättar en hel del om flugfisket från äldre tider, om fiskemetoder, insekter och de ofta fantastiska fångsterna. Vi skall här presentera två i Finland relativt bekanta äldre öringsflugor, Kalkkistan Tumma (Kalkis Mörka) och Kalkkisten Vaalea (Kalkis Ljusa).

Som namnen antyder härstammar dessa flugor från fisket i Kalkis fors, som ligger nära utloppet från den stora sjön Päijänne, i Kymmene älvs vattensystem. Kalkis fors finns fortfarande kvar och hör till södra Finlands intressantaste öringsvatten. Den är dock inte upplåten för gemene man.

Första gången jag sett flugorna nämnas i litteraturen, är i en artikel i "Tidskrift för Jakt och Fiske" från år 1920. Sjöfartsrådet A.V. Lindberg skriver där följande om "forellfisket i Kalkis": "Av flugor har använts de vanligen i handeln förekommande, såsom Silver Doctor, Silver Grey,

Jock Scott, Sweep, m.fl. i olika storlekar, även som en medelstor fluga med svart kropp och bruna vingar, som ej förekommer i katalogerna eller i handeln, men vilken vi kallat 'Kalkis flugan', komponerad som den är av någon klubbmedlem under den förhistoriska tiden."

En annan förklaring till flugornas uppkomst har Aarne Manninen, f.d. roddare vid fiskeklubben Kalkkisten Klubi, grundad år 1886 och därmed Finlands äldsta fiskeklubb. Enligt honom skulle flugornas förebilder vara två sländor som särskilt rikligt förekom vid fors. Dessa sländor sändes till Hardy's i England, som band två flugor som fick namnen "Kalkkisten Tumma", som imiterar den mörkare sländan, och "Kalkkisten Vaalea", som imiterar den ljusare. Detta skulle ha skett någon gång i slutet av 1800-talet.

Vilka sländor som varit förebilder för flugor är höljt i dunkel, men personligen vågar jag mig på gissningen att Kalkkisten Vaaleas förebild kan ha varit "Stenofylax Stellatus", (numera Potamofylax Latipennis), vilken enligt Juhani Aho åtminstone tidvis förekom lika rikligt vid Kalkis fors som vid Huopana.

Båda Kalkis-flugorna har blivit mycket populära i Finland. De används mycket i större storlekar vid laxfiske, i synnerhet Vaalean, som är ett omtyckt mönster vid Tana älv, medan Tumman i de mindre storlekarna har blivit en populär våtfluga för harr. Ingenting hindrar naturligtvis att man även binder dem som torrflugor, och då för att representera nattsländor.

Nedan presenteras bindbeskrivningen av flugorna.

KALKKISTEN TUMMA:

Krok: laxkrokar, våtflugekrok ner till nr 14

Stjärt: mörkbrun el. gråsvart tupp, ev. ingen stjärt

Kropp: svart silke

Kroppshackel: som stjärten

Ribb: för laxflugorna guldtinsel, öringsflugorna guldwire

Fronthackel: som stjärten

Vinge: kalkon

KALKKISTEN VAALKEA:

Krok: som ovan

Stjärt: orangebrun tupp

Kropp: gult silke

Kroppshackel: som stjärten

Ribb: laxfluga guldtinsel, öringsfluga guldwire

Fronthackel: som stjärten

Vinge: kalkon

BYGGA SPLITCANESPÖN:

Hærde, høvle, lime, linde og skrabe...

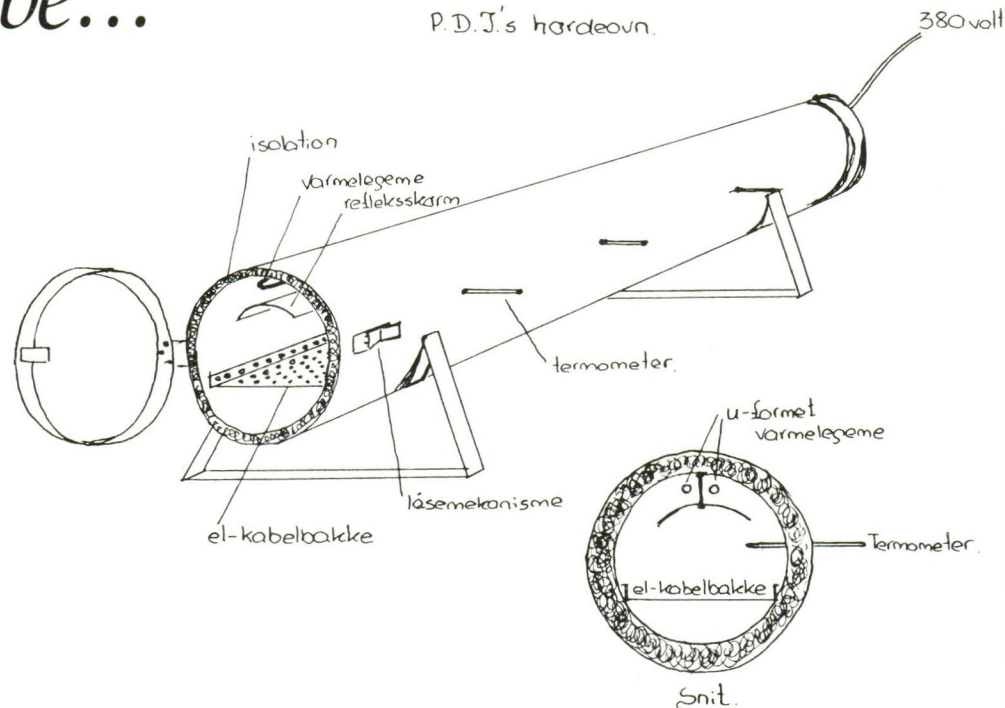
Af Preben Torp Jacobsen

Nogle stangbyggere bruger ikke flammebehandling direkte på stokken – de har den anbragt i et rør. En anden dansker, der har skrevet mere indgående om stangbygning, Poul Buch Jensen, bruger et 75 cm langt støbejerns afløbsrør (10 cm i diam.), hvor der midt på er udboret et 4-5 cm stort hul, hvorigennem gas-brænderen stikkes under rørets opvarmning. Den øvrige del af røret er omvundet med en tæt beklædning af asbestsnor, så man kan tage på det selv, når det er meget varmt. Bambusrøret stikkes ind og varmes hærdes, idet man drejer og skubber det frem og tilbage inde i røret, medens man holder brænderen neden under hullet. Da røret ikke er mere end en god meter langt, må man efter, at den ene ende af røret er hærdet vende det og umiddelbart efter hærde den anden halvdel.

Som sagt er der mange professionelle såvel som amatører, der flammehærder bambusstokken som den første proces, men nu om dage er de fleste af den opfattelse, at det er bedre at hærde, når splitterne er råhøvlet. Det gælder f.eks. Garrison. Han byggede en gasopvarmet ovn, og da varmen ikke var jævnt fordelt i hele ovnen, måtte han med passende mellemrum dreje sine stangemner og midt i hærden også vende dem, så den del, der var inderst i den varmeste del af ovnen kom yderst imod lågen.

Gennem års erfaring nåede han frem til følgende tidsskema for sin varmhærdning – tiderne er opgivet i minutter:

	Stanglængde					
	6' 9"– 7' 0"	7' 6"	7' 9"– 8' 0"	8' 6"	9' 0"	10' 0"
Splitterne ind:	0:00	0:00	0:00	0:00	0:00	0:00
drejes:	1:45	1:45	1:45	1:45	1:45	2:00
vendes:	3:30	3:30	3:30	3:30	3:30	3:30
Toppene ud:	5:15	5:15	5:30	5:50	5:15	6:30
Midterstykker ud:					6:45	
Bundstykker ud:	6:30	6:30	7:00	8:00	7:45	8:30

Idealtemperatur:
176°C

Nedanstående tider er det klogt at rette sig efter i begyndelsen – senere, når man får lidt mere føling med bambussen og eventuelt får muligheder for at måle dens fugtighedsprocent, der afhænger af opbevaringsmåde og -tid, vil man selv kunne bestemme varigheden af varmebehandlingen, og hvor højt op man skal gå i varmegrader. Garrison opvarmede som sagt sin ovn med en propangas-brænder og lod temperaturen stige til 190°C inden han placerede sine splitter i ovnen – ved åbningen af lågen ville temp. synke til de 176°C (350°F), som han betragtede som idealtemperaturen.

På tegningen er vist den ovn som min stangbygger-kollega Preben Dorph Jørgensen har ladet bygge. Den er meget lig Garrison's ovn, men med den forskel, at den bliver opvarmet af et dobbelt-lagt varmelegeme gennem hele sin længde, og efter råd fra Kenneth Boström placerede vi under gløderøret et varemeskjold for at hindre direkte strålevarme ned på stangemnerne. Yderligere ligger disse i 'skuffer' bestående af gennemhullede el-montagerammer, så man nemt kan tage dem samlet ud, vende rammen og skyde den ind i ovnen igen. Til at kontrollere temp. er der langs siderne boret tre huller ind i ovnen, og herigennem kan vi stikke termometre, der kan måle op til 250°C. Temperaturen reguleres så ganske enkelt ved at tænde og slukke manuelt for varmelegemet – dog skal man tænke på, at så langt et varmelegeme har en stor 'egenvarme', så selv efter at der er slukket stiger temperaturen indtil 10°C.

Garrison var af den formening, der også er rigtig, at splitterne vil 'skrumpe' under varmebehandlingen, og derfor må det være rigtigst at foretage hærden efter at de utaperede splitter er blevet høvlet og

inden den endelige færdighøvling. Splitterne bliver snøret sammen (se senere) og man skal endelig huske at fjerne klisterpapir og tape, som man har brugt til at holde splitterne sammen med inden snøringen, da de ellers vil blive 'brændt ind' i emaljelaget under hærdeningen.

Barne's metod

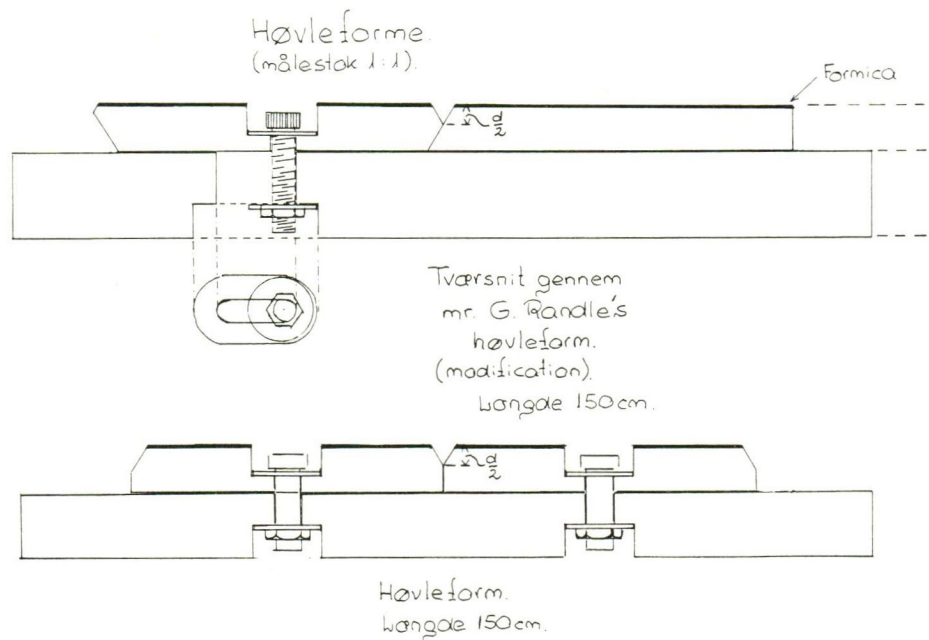
Amerikaneren George W. Barnes bruger varmhærdning efter at stangen er færdighøvlet. Han opvarmer et 150 cm langt jernrør med en diameter på 4 cm ved hjælp af en propanbrænder og heri anbringer han sine stænger, idet han hele tiden drejer røret under varmhærdningen. Røret er i begge ender forsynet med træpropper, hvori der er boret et 3 mm stort ventilationshul. Han har røret ophængt 1/2 meter fra loftet i et par metalbånd. Efter et kvarters opvarmning, hvor man hele tiden fører propanbrænderen frem og tilbage langs røret, vil der komme dampe ud af ventilationsåbningerne, og han fortsætter yderligere et kvarter, hvorefter han ophører med opvarmningen, men lader stangemnerne blive i ovnen, der stadig drejes rundt for at undgå brænding. Metoden rummer den store ulempe, at man ikke kan kontrollere, hvor meget splitterne er blevet hærde, og de tynde splitter skal ikke have ret meget varme, inden de er totalt ødelagt. Jeg turde ikke bruge metoden!

Vil man kun bygge et par enkelte stænger vil jeg mene 'frihåndsflymhærdningen' må være den bedste, nemmeste og billigste. Tænker man derimod på at bygge flere stænger, eller man er flere om at bygge sammen og kan dele udgifterne, da må en hærdeovn være det absolut bedste.

Under varmhærdningen bliver råsplitterne meget bløde, og man skal derfor umiddelbart efter, at de er taget ud af ovnen, hænge dem op, så de ikke får uønskede krumninger etc.

Lad dem hænge til de er helt afkølede og fjern så bindetråden. Det kan gøres som Garrison morede sig med at gøre det, ved at placere splitterne i et rør og så trække snoren af, medens splitterne svirrer rundt!

Nu skal splitterne høvles til deres endelige mål, og dertil er det nødvendigt med en høvlelære. Det enkleste er at lade en maskinsnedker fræse 60° furer i en knastfri, vellagret 1 1/2 meter lang bøgeplanke, som

han forinden lader gå gennem afretteren, så alle fire flader er absolut plane. Opgiver man så til ham de mål furens dybde skal have og afstanden mellem målene, vil han kunne klodse planken op og med en tværfræser lave præcise furer. Lader man planken have en bredde på 8 tommer og en tykkelse på 1 1/2 tomme vil man på den ene flade kunne få fræset furer til såvel bundsom topstykke og på den modsatte flade tilsvarende furer til en anden stang. *Fodnote:* Det er bedre at fræse kanterne og så lime eller spandede to planker sammen. Vil man ofre lidt ekstra er det klogt at bruge lamineret træ, der ikke slår sig, og er man gode venner med snedkeren og kan få ham til øverst at laminere med 'formica' vil man få en virkelig god høvleform.

Vi begynder høvlingen i den dybeste furer, der jo giver os den bedste støtte af råsplitten. Det vil sige, at vi høvler alle splitter ned til de dimensioner bundstykkets splitter skal have. Da vi har furer, der er 25-30 cm længere end de endelige mål på splitterne til vores 8'0" stang, vil vi til at begynde med have fordel af at trække splitterne helt ned i den ende af planken, hvor furen er dybest.

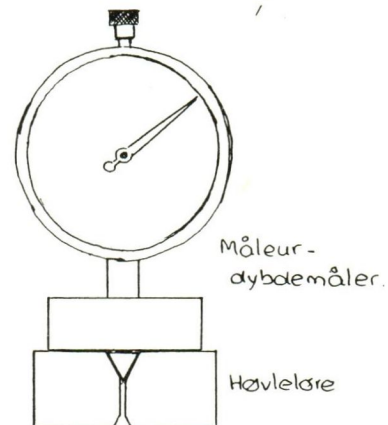
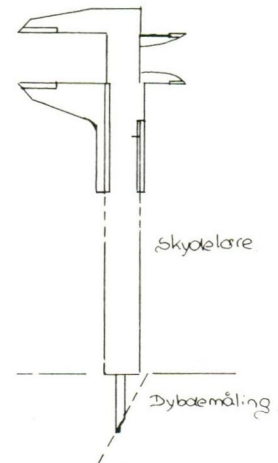
Nu holder vi hele tiden hånden bagved høvlen, for at kunne høvle bort fra det punkt, hvor splitten holdes fast. Vi indstiller høvlen og spånhuset så vi kan tage spåner med en tykkelse på c. 0,15 mm. Vi vender stadig splitterne, så vi tager lige meget af begge sider, og når vi er nede i nærheden af høvleformens overflade flytter vi splitten op, hvor den skal ligge placeret for at få de endelige mål.

Två måtinstrument

Vi er altså nødt til at kunne måle dybden på furen, for at vide indenfor hvilke grænser vores splitter skal placeres for at få de ønskede mål.

Dertil kan bruges en universalskydelære, hvor man har tilslebet dybdemåler-"tungen" så den har en vinkel på 30°. Med nogen øvelse vil man kunne måle med en nøjagtighed

forts å nästa sida

forts från föreg. sida

på ± 0.1 mm. I de fleste tilfælde vil man dog gerne op på at kunne måle med en præcision på ± 0.01 mm, og så må man benytte et specielt måle-ur, hvor målespidsen er en konus med en topvinkel på 60° .

På høvleblokken afmærker vi så med en blyant, hvor langt oppe i formen bundsplitterne skal anbringes for at få målet på 3.25 mm og tilsvarende i furen for top-splitterne et mærke svarende til en dybde på 0.98 mm. Nu er vore splitter jo ikke de endelige mål, men ca. 10 cm for lange, og det vil derfor være klogt at lade dem rage ca. 5 cm ud over de angivne placeringer. Taperingen af furerne fortsætter jo ud mod begge ender, og har vi ladet maskinsnedkeren placere mindstemålene på henholdsvis 0.98 og 3.25 mm omkring 10 cm inde på planken, vil vi have plads nok til at lade de for lange splitter rage 5 cm foran endemålenes placering. Vi skal så blot afmærke, hvor splitterne skal placeres og efter tilendebragt høvling på disse markere, hvor de har de rette endemål.

Efterhånden som vi får høvlet splitterne ned og nærmer os formens overflade stiller vi høvlstålet til at tage finere og finere spåner (og justerer spånhuslet tilsvarende), så vi til slut tager spåner, der er som det tyndeste silkepapir. Har man slebet sit høvlstål, så det har en ganske svag konveks skærekant, vil man kunne høvle splitterne helt i niveau med formen uden at arbejde sig for meget ned i denne. Med en mikrometer-skrue måler man nu samtlige splitter efter for at kontrollere, at de har de ønskede mål – og husk at måle alle tre hjørne/flade-mål, så vi også er sikre på at splitterne har lige lange sider.

Splitterne samles nu som de skal sidde i den færdige 'blank' og holdes sammen med tape – til de fine top-splitter egner det såkaldte 'silkehud', som man bruger på bl.a. sygehuse, sig fortræffeligt.

Kritisk moment

Limningen er den del af fremstillingsprocessen, der for mange – mig selv indbefattet – er den mest kritiske og nervepirrende. Indtil nu har intet af vort arbejde været præget af hastværk, snarere tvært imod.

Den "indvendige kant" mellem de to høvleflader "rundes" med et enkelt strøg med en sletfil inden limningen!

Men de limner vi bruger i dag har

som rege en relativ kort tid inden de begynder at hærde – og inden da skal vi have smurt dem grundigt på alle splitternes limflader – have snøret splitterne sammen, så de sidder korrekt – rettet dem, så vi så vidt muligt får fjernet alle eventuelle snoninger og krumninger inden de hænges 'til tørre'.

Henrik Bech brugte en almindelig vandfast 'Lymacol', der kan fortyndes med vand. Den er klar til brug og nem at arbejde med. Poul Buch Jensen anbefaler en hvid kunstharpiks-lim, 'Difacol'. Selv brugte jeg til at begynde med en fransk 'Rakoll Duplit AN', der er en to-komponentlim. Hærderen er mørkeblå og tilsættes i forholdet 1 del hærder til 20 dele base. Grundet basens hvide, mælkeagtige farve og hærderens dybbå dito er det nemt at se, når de to dele er grundigt blandet og blandingen får en grå ensartet farve. Fra blandingen er foretaget har man et par timers tid at bruge den i inden den begynder at hærde.

Nu bruger jeg en ganske tilsvarende dansk lim fra Dansk Limfabrik i Køge: DANA PVA_c-Lim V₈.

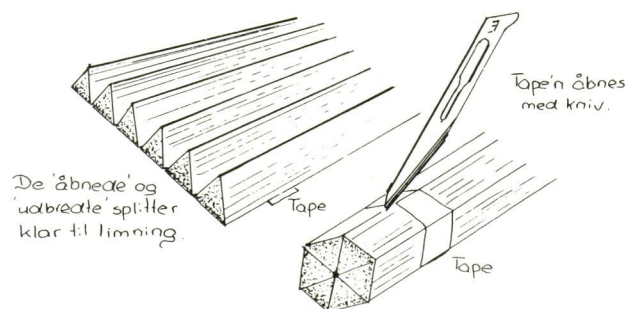
Det er meget afgørende, at man afmåler mængderne af base og hærder med stor nøjagtighed. Basen måler jeg ud i et måleglas og den tilsvarende lille mængde base trækker jeg op i en 2 ml eengangs-injektionsprøjte (kan købes på apoteket). Base og hærder røres grundigt sammen i en lille plastbeholder (f.eks. kasserede emballager, der har været brugt til Crème fraîche, Yoghurt eller salater).

Tapen omkring splitterne skæres forsigtigt op med en barberblad i furen mellem to splitter, og man 'breder' splitterne ud på et bord. For at undgå et senere stort rengøringsarbejde er det klogt at have et underlag af f.eks. en spåntekplade. Medens man holder i den tykke ende af splitterne påstryges limen grundigt med strøg ud mod spidserne. Sørg endelig for at alle høvlede flader dækkes overalt med lim – gå eventuelt en ekstra gang over med penselen. Da

limen er ret tyk og klæbrig skal man benytte en meget stiv pensel – en 'korthåret', brugt pensel er ideel. Derpå samler man atter splitterne og ser til at de tynde splitter ikke tvinder sig eller vrides.

Lindningen

Nu skal splitterne snøres solidt sammen. Det enkleste er at bruge en 1 mm tyk, snoet bomuldstråd, hvor vi skal bruge et stykke ca. 5-6 gange så langt som stangemnet. Den ene ende bindes fast i noget solidt, f.eks. en radiator, og den anden ende bindes med to halvstik fast i den tykke ende af stangdelen. Man går nu så langt væk fra radiatoren, at snoren holde stram, og ved at dreje stangen vikler man snoren på skrå op over den, så beviklingen kommer til at danne en stram spiral med ca. 2-2 1/2 cm mellem viklingerne. Nået ud til den tynde ende lægger vi et par stramme tårn om denne og vikler nu igen i spiral den modsatte vej, så stangen får en dobbeltbevikling af krydsende snore. Vi slutter med et par halvstik. For at undgå den meget ubehagelige lim på fingrene vil det være klogt at bruge nogle billige eengangs-plasthandsker. Stangen gnides nu over med en fugtig klud så det meste af den overskydende lim fjernes. Vi ser så på stangen – har den vredet sig må vi med det samme rette den, så alle splitter løber parallelt. Derpå skal vi fjerne de skævheder den har, og det gøres nemmest og bedst ved at rulle den mellem de ru flader fremh. på to f.eks. 60×130 cm store masonitplader. Den øverste plade som vi ruller med, må vi bevæge 'som om vi skulle køre om et hjørne' – stangen er jo tilspidset og derfor bevæger den tykke ende sig mere for hver omgang end den tynde ende! Bliv ved til stangen er absolut lige. Er man omhyggelig, kan man spare megen tid senere, da man kan undgå helt at rette den efter at limen er hærdet – ellers skal man til at varmerette den sammenlimede stang-

del, og det kræver stor tålmodighed og fingerfornemmelse, og stangen vinder absolut ikke ved fornyet varmemåvirkning.

Stangemnerne hænges nu til færdighærdning af limen. Efter et døgn kan man tage dem ned, fjerne beviklingssnoren, og nu er der blot tilbage at fjerne overskydende lim på bambusoverfladen. Det kan gøres på mange måder. Selv bruger jeg en 'SKARSTEN' Trim-Line Scraper no. 35.

Hvad lige så vigtigt er, at have et absolut plant og fastliggende underlag – en svær butiksrude med målene ca. 40x80 cm og en tykkelse mellem 6–8 mm. Skraberens bruges normalt til at fjerne gammel maling med, og man fører den så skæret går imod overfladen. Jeg bruger den så skæret føres med overfladen – altså på en mere skånsom måde – og yderligere holder jeg den med de tre første fingre således at tommelfingeren og 'langemand' styrer den, idet de glider på glasset. Har man som jeg ikke længere så godt et nærsyn, vil det

være klogt at bruge briller (eventuelt som jeg selv bruger det, en binokulær pandelup), da det er af afgørende betydning, at man klart kan se emaljelag, fibre og flader. Har vi ikke allerede på et stadie under forarbejdningen fjernet emaljelaget, vil det nu komme os til gode, idet det vil befinde sig mellem limen og de underliggende værdifulde fibre.

Jeg lægger stangen på glaspladen med den tynde ende pegende imod venstre. Med venstre hånd presser jeg stangen imod glasset, medens jeg med den højre med kort strøg imod venstre fjerner lim og emaljelag med skraberens. Det er klogt at tage lidt ad gangen og se til at man fører skraberens parallelt med stangoverfladen. Ved de tre første flader kan det volde lidt besvær, da den modsatte flade, der ikke endnu er behandlet, absolut ikke er jævn og plan. Især ved den tynde ende af toppen må man gå frem med yderste varsomhed – ellers ender man nemt med en afrundet top! Når man har fjernet alle spor af lim og emaljetørrer man stangen af

med en renklud og så hærge den til side.

Vi skal hele tiden huske på, at fra det øjeblik vi tilendebragte varmhærdningen af vore splitter og til stangemnerne dækkes af et beskyttende lag lak, er de nærmest at betragte som en svamp, der suger al den fugtighed til sig, den kommer i nærheden af. Derfor må splitterne opbevares absolut tørt og ikke hænges længere ned højest nødvendigt inden de færdiggøres. Mange stangbyggere giver derfor de færdige stangemner en første gang lak lige efter at de er skrabet rene – men inden da skal man meget nøje have inspiceret dem, og først når man har forsikret sig om, at de er fuldstændig lige og uden mindste snoning, kan man lakere dem. Derefter er enhver varmebehandling m.h.p. retning af skævheder udelukket. Nu har vi altså de færdige blanks, og vi skal så måle dem efter, både hvad angår flade til flade mål og længde, hvorefter vi kan afkorte dem til de endelige mål, som blev opgivet tidligere.

FRÅN KARPENS FLUGFISKE

**SCOTT
POWR-PLY CO.**
"känn skillnaden"

Det finns idag ett stort utbud av Graphitespön på marknaden. Somliga bra, andra mindre bra. Det har också kommit många billigare massproducerade flugspön av Graphite. Scott tillhör inte de billigaste flugspöna, men är inte heller någon massproduktion. Ett Scott spö är ett hantverk. VARJE spö eller klinga avpassas, vägs och flexstestas omsorgsfullt. De är vidare avancerat byggda med Compound Taper, dvs, att graphiteduken som lindas runt mandrillen inte är rakt skuren, utan speciellt framräknade etapper. På detta vis har man kunnat uppnå en verklig fin spets som skyddar även den tunnaste tafs och gradvis, ju längre lina som matas ut, massor med reservkraft i buttdelen. Förenklat skulle man kunna säga att aktionen växer med kastlängden. Det är således enkelt att kasta med bästa kontroll på både kort och lång distans. Att driva linan i en smal loop och placera flugan med precision. Harry Wilson på Scott menar att klingorna ej bör sandas eftersom det är lätt att härigenom försvaga flugspöet. Finishen är alltså spiralsnodd och i övrigt funktionell. Välkomna ut till oss och provkasta- DU KÄNNER SKILLNADEN.

Följande modeller lagerhållas fr.o.m April

MODELL	LÄNGD	LINA	DELAR	PRIS FÄRD.	PRIS KLINGA
G 100-4	10'	4-5	2	1624:-	1088:-
G 100-8	10'	8-9	2	1745:-	1113:-
G 90-3	9'	3-4	2	1587:-	1063:-
G 90-4	9'	4-5	2	1587:-	1063:-
G 90-5	9'	5-6	2	1587:-	1063:-
G 85-4	8'5"	4-5	2	1587:-	1063:-
G 90-5/4	9'	5-6	4	2050:-	1525:-

Färdiga spön har 3 års garanti mot materialfel och levereras i aluminiumtub och tygfodral. Klingorna har stödlindade holkar med markering på vilken sida ringarna skall placeras.

ÖVRIGA SPÖN – SAGE, WHISPERING, HABIT mfl
SPÖBYGGNAD – Stort utbud – epoxylack – ädelträfasten – SAGE-klingor m.m.
FLUGBINDNING – Största utbud till rimliga priser. NY LONGBELLY LINA m.m.

VI FÖR ÄVEN FLYTRINGAR MED TILLBEHÖR

THE HUGGER

Revolutionerande NYHET för alla som fotograferar. Tröttar ej nacke och axel. Det mest perfekta skyddet för din kamera, ändå världens mest bekväma kamerarems. Ett måste för den fotointresserade som håller till i naturen. Kan också användas till kikare etc.

FULLT JUSTERBAR – PASSAR ALLA MÄNNISKOR

Den unika konstruktionen med tvådelad sele gör att du kan bära kameran oftare och längre tid utan att fördenskull vara i vägen. Medför att du alltid är redo till "skott".

Aterförsäljare välkomna.

Pris 160:-

Nu har vår nya flugfiskekatalog kommit ut. Späckad med NYHETER och intressanta produkter för den seriöse flugfiskaren. Dessutom har vi lagt in ett tävlingsmoment. Katalogen omfattar ca 140 sidor och kostar 10:-. Sätt in pengarna på vårt postgiro 437 25 65-4 eller skicka sedel i kuvert, så kommer katalogen på posten. Vi har numer Köp kort/MasterCard. I vår butik på SÄGVÄGEN 12 i Åkersberga visar vi fiskefilmer.

Öppet: Månd–Torsd 10–18
Fredag 10–19
Lördag 9–13

(Den VIDEOFILM vi visar helst är en fantastisk FLUGFISKEFILM av Goddard och Clarke)

Box 403, 184 00 ÅKERSBERGA
Tel: 0764-214 00 och 214 60
Butiksadress: Sägvägen 12,
Runö Industriområde, Åkersberga

Nytt på marknaden

"Supertafsen" Elnetti

Tafsen är den mest försummade delen av en flugfiskares utrustning brukar det sägas, och det är inte så egendomligt att tafsen är en om inte försummad så i varje fall svårhanterlig del av utrustningen.

Tafsen skall ju helst utan avbrott ta över energin från linan, och därmed sträcka sig spikrak i slutfasen. I verkligheten gör den sällan eller aldrig det – vid våtflugefiske får strömmen sköta sträckandet, och vid torrflugefiske får fiskaren själv sträcka tafsen efter kasten, om han eller hon nu vill ha den sträckt.

Grundfelet med de tafsar vi använder är att linans kastenergi inte kan överföras till tafsen, eller endast till en ringa del. Det kräver nämligen inte bara att både lina och tafs är taperade, utan även att tafsbotten har samma massa och styvhet som linan. Det har hittills, varit omöjligt att åstadkomma – en tafsbutt med samma massa (diameter) som linspetsen är på tok för styv, medan en butt med samma styvhet som linspetsen inte på långt när har den massa som krävs för att ta emot och vidarebefordra linans energi...

Vad göra? Ken Milton Svendsen gav FiN-läsarna ett recept i nr 3/1980: tvinnade, flätade och limmade tafsar. Det är faktiskt en lösning... men jag misstänker att Ken Milton Svendsens sätt att tillverka

sina tafsar var för svårt och för tidsödande för flertalet flugfiskare.

Numera finns emellertid liknande tafsar, designade av en ungrare som heter Elnetti, att köpa, i två grovlekar – en för linor 4-6 och en för grövre linor. Elnetti-tafsarna är tvinnade och både limmade och knutna – buttens grovände består av 4 st 0,30-bitar, som smalnar till tre, två och en, varefter följer en "slitdel" på 0,25 och en spets på 75 cm 0,20. Både slitdelen och spetsen är knutna på tafsen, och därmed utbytbar.

Elnetti-tafsens grovände slutar med en två tum lång stump av enkelt nylon, avsedd att limmas i linändens spets, till en friktionsfri förbindelse.

Tafsen fungerar verkligen som avsett, den sträcker perfekt, vilket gör fisket avsevärt mer precist... och att tvinnade taperade tafsar verkligen fungerar på det sättet borde inte vara någon nyhet, för redan Isaac Walton lär ha använt dem. Fast på den tiden var de gjorda av tagel...

Royal Coachman i Stockholm (Kungsholmsgatan 12, 112 27 Stockholm, tel. 08-52 22 22) har tagit in Elnetti-tafsarna. Pris är 18 kr stycket.

Swisher's nya lina

Den icke obekante "proffsfiskaren" Doug Swisher i USA har signerat en annan ny tafs, dock av mer konventionellt

slag – flat, taperad, grönlysande, men med en utbytbar ofärgad spets – en utveckling av den för torrflugefiske (men inte nymffiske) utmärkta Hi-Viz-tafsen. En flat tafsbutt är nämligen också ett sätt att komma förbi i varje fall materialets alltför stora styvhet.

Även Swisher-tafsen finns hos Royal Coachman (adress, se ovan) och kostar 15,50.

Doug Swisher har också designat och signerat en ny fluglina, "Hi-Viz Shooter Premium Fly Line", varmt gul till färgen, som FiN haft tillfälle att prova (en WF-6). Linan finns i storlekarna WF 4 – WF 7 och är alltså en lina för lättare fiske. Och som sådan är den utmärkt – den är mjuk, men har ett mycket ovanligt "flyt" i luften... det känns som om linan höll sig svävande i luften nästan av sig självt, och ytterst ovilligt sjunker sakta mot vattnet!

En förträfflig lina, alltså, för lätt fiske och mjuka långsamma spön. Men den 6:a som FiN provade var för lätt för sitt nummer, närmare 5 än 6 i vikt.

Royal Coachman har tagit in även den. Pris 195 kr. *Bengt Öste*

HARDY BORON OCH FAVOURITE CARBON

Två nyheter för den verkligt krasne flugfiskaren. Boronspöna lagerföres i sex olika utföranden. Samtliga spön till introduktionspris.

KOLFIBERSPÖ OCH BYGGSATSER TILL LÅGPRIS

Vi lagerför Wright & McGills välkända kolfiberspöserie Blue Diamond-Eagle Claw i ett flertal längder och klasser och till verkligt låga priser t.ex 7 fot klass 3-4 förr 785:- **NU 495:-** Aluminiumtub medföljer.

10 1/2 fot klass 8-9. Ett utmärkt spö för havsöring och smålax. Tidigare testat i FiN nr 3-81. Förr 995:- **NU 735:-**

Byggsats 10 1/2 fot. Komplet med alla tillbehör. **NU 540:-**

14 fot laxspöbyggsats. Klass 10-12 komplett med ringar, kork m.m. Förr 1395:- **NU 995:-**

Vid order eller prospektbeställning. Skriv eller ring till

Tessins väg 6 · 217 58 Malmö
Tel 040-651 90

THE FLY FISHING PEOPLE

Scientific Anglers

Världens bästa fluglina!

Vi tycker att världens bästa flytande fluglina är *Air Cel Supreme*. Den skjuter lätt, kastar långt och rakt, flyter högt och håller bra. Du får 10 kr extra rabatt under maj månad.

Kom till **UTTERS**
Kommendörsgatan 11,
114 48 STOCKHOLM
Tel. 08/62 27 05

Postorder

**tjäna
10:-**

Balanserad utrustning ger lyckat flugfiske

Dragonfly den moderna flugrullen

Extra lätt flugrulle med patentsökt, tyst, variabelt bromssystem. Modern termoplastteknologi har använts vid konstruktionen av denna kompositrulle. Den innehåller inte bara grafit utan även orienterade glasfibrer för ökad styrka. Unik friktionsfri linförare. Enkel att ändra från höger- till vänsterhandsvevning. Idealisk för grafitspön. Tre storlekar.

Det är linan som »gör» kastet Cortland original

Leder utvecklingen av den moderna fluglinan. Genom erfarenhet redan från råsilketiden har Cortland ett enastående kunnande, som byggs in i linorna. Cortland var dessutom först i världen med den syntetiska fluglinan och ligger därför även före när det gäller modern plastteknologi. Det är därför Cortland kan »skräddarsy» linor för varje typ av flugfiske i alla slags vatten från strida strömmar till lugna put-and-take-vatten.

Men det gäller att välja rätt
Dubbel-taperade eller klump må vara vars och ensak. Vad som kan sägas är väl möjligen att klumplinan ger bästa utbyte med de alla populärare grafitspöna. Att man sedan bör ha rätt linklass till varje spö är en självklarhet.

Cortland har linor för alla fiskedjup

Flytande, Intermediate med specifik vikt 1,06 (obetydligt tyngre än vatten). Denna lina »flyter» strax under ytan. Sink tip med ca 3 m sjunkande främre del. Denna linspets kan antingen vara sakta sjunkande, sjunkande eller snabbsjunkande beroende på vilket fiskedjup som är aktuellt. SL-linorna har mera »body» för längre kast och är flytande. I sortimentet ingår naturligtvis flera varianter av sjunklinor med de så kallade »strykjärns»-linorna (snabbsjunkande) som ett gångbart alternativ speciellt vid vårfiske i stora vatten. Om man sedan väljer att fiska med shooterhead finns alla varianter.

Cortland tar ut maximal aktion ur varje spö. Det är därför så många väljer Cortland.

Mera information i Normark-Daiwa-katalogen som Du kan hämta hos Din handlare.

Normark®
Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel

Bok- biten

Redaktör Nore Sundin

Litteraturen om flugfisket och alla dess olika aspekter fortsätter att uppleva något av en "boom", särskilt i USA, och inga tecken syns på en avmattning – snarare tvärtom. Allt som skrivs "over there" kan rimligtvis inte vara av samma intresse för en nordisk flugfiskare, men av allt att döma tycks det finnas en kärntrupp av boksamlare, som begärligt kastar sig över alla nyheter, vare sig de har "nytta" av dem eller ej! I bästa fall får de något att fundera över, något som kan ge nytt perspektiv åt det egna flugfisket eller utveckla de egna metoderna – i "sämsta" fall får de tillfredsställa den egna samlarmanin med ytterligare några centimeter bokhylla-utrymme.

I detta nummer redovisas några exemplar ur den amerikanska bokfloden; som vanligt är det Du själv, käre boksamlare /läsare, som i sista hand får avgöra i vilken kategori de skall placeras!

Dagsländor på amerikanska

Fred L. Arbona, Jr.: "Mayflies, the Angler and the Trout" (Winchester Press, USA, 1980). Pris 143 Skr hos Fly-Dressing, Huskvarna.

Så har ännu en amerikansk bok om flugfiskeentomologi nått hit. Denna gång är det en bok om hur man identifierar, imiterar och fiskar under dagsländekläckningar i de nordamerikanska öringsvattnen. Författaren, Fred L. Arbona, Jr., är väl tämligen okänd för flertalet nordiska flugfiskare och kräver därför en presentation. Han är lite över trettio år och är en av de ganska få flugfiskare som studerat entomologi vid en universitetsinstitution – flertalet har liksom jag själv fuskat sig fram på egen hand. Ernest Schwiebert, välkänd amerikansk flugfiskeprofil, skriver i sin introduktion, att knappast någon flugfiskare, med undantag av Martin Moseley, har samma kunskaper i entomologi som Arbona. Carl Richards, en annan välkänd amerikansk flugfiskare, skriver i förordet att Arbonas bok säkert kommer att bli en klassiker. Förväntningarna är således stora när man börjar läsa boken – och de infrias dess-

bättre. Arbonas bok har utan tvekan många kvaliteter.

Boken är bra disponerad – tunga avsnitt om flugbindning och identifiering är samlade i två appendix. I de första fyra kapitlen behandlas mer allmänna och övergripande saker medan de sju följande är mer specifika. Där presenteras de olika dagsländefamiljer som finns i nordamerika. I de inledande kapitlen diskuteras öringens selektivitet, dagsländornas betydelse som föda, nyttan att känna igen olika vatteninsekter och olika insekter som lever i ett öringvatten. Vidare beskrivs dagsländornas livscykel och den vattenmiljö olika arter lever i. Framställningen är knappast originell – temat tillåter inte några större utsvävningar – men mycket väl avvägd och sammanhållen. Denna översikt är lika relevant för nordiska som för nordamerikanska vatten.

Kapitel 4 "The Mechanics of Good Presentation", avslutar den inledande delen av boken. Här diskuteras Arbona på ett nyktert och genomtänkt sätt de två dominerande skolorna inom flugfisket: presentation- och imitationskolan. Den presentationsorienterade flugfiskaren menar att man med en handfull flugor av allmän karaktär kan klara sig i alla tänkbara situationer bara flugan presenteras på rätt sätt. Den andra skolan hävdar att valet av fluga är av utomordentligt stor betydelse. Den konstgjorda flugan måste så bra som någonsin är möjligt imitera den naturliga. Diskussionen om vilken skola som har rätt kan bli hur naiv som helst och det är därför befriande att läsa hur Arbona, lugnt och sansat, förenar dessa skolor. Att sanningen inte representeras av någon av dessa ytterligheter är självklart, men det är likväl inte så lätt att kortfattat diskutera betydelsen av att ha en fluga som någorlunda efterliknar den naturliga, av att flugan presenteras draggfritt och av val av strategi. Arbona lyckas ovanligt väl förena hela denna diskussion med frågorna om kastteknik, tafs och övrig utrustning i olika fiske-situationer – före, under och efter en kläckning. Kapitlet avslutas med en redogörelse för hur arter av de sju nordamerikanska dagsländefamiljerna kläcks, i vilket stadiet det är effektivast att efterlikna dem samt vilken typ av fluga som är mest lämplig.

I detta kapitel är det främst två saker som imponerar på mig. För det första att

Arbona så väl lyckas föra samman idéer och småtips till en övergripande flugfiskestrategi. För det andra, hans diskussion av fisket under de perioder då öringen vakar sparsamt eller inte alls, speciellt timmarna före och efter en dagsländekläckning. Enkla iakttagelser, som framförts av många andra författare och som jag själv också skriver under på, framförs och diskuteras på ett enkelt och sakligt sätt.

Så här långt är framställningen mycket allmän med relativt få referenser till enskilda dagsländearter och enskilda vattendrag. I de följande kapitlen, som behandlar de olika dagsländefamiljerna, blir framställningen helt naturligt mer specifik och därmed mindre giltlig för våra vatten. Arbonas grundläggande tes är att varje familj kan efterliknas med en handfull mönster – större är inte skillnaderna inom familjen. Han låter ett mönster för en speciell art, som han kallar *superspecies*, täcka andra arter med likartat utseende inom samma familj. Så t.ex. sammanförs *Baetidae*, dvs åsländor och dammsländor, i fyra grupper. Grundtipset är att det är effektivast att använda flytande nymfer när åsländorna kläcks – inte imitationer av den nykläckta sländan. Anledningen är att nymferna ligger och flyter i ytan en lång sträcka innan de kläcks och att de därmed exponerar sig under längre tid än som dun. Dessutom kan ju sländan lyfta från ytan innan öringen hinner ta den. Den långsamma kläckningen gör för övrigt också, att åsländorna samlas ihop bättre av strömmen än flertalet andra dagsländor – en förklaring till att öringen ofta föredrar åsländor framför större dagsländearter, som kläcks snabbare och därmed inte samlas av strömmen i lika hög grad. En iakttagelse, som säkert har giltighet även för våra vatten. Bl a då det gäller dagsländefamiljen *Heptageniidae*, dvs forssländor m fl, får man vara lite försiktigare. Ett par av de undergrupper inom familjen som Arbona diskuterar finns ytterst sparsamt eller inte alls i nordiska vatten. De arter som kläcks under vattentytan och som flyter upp till ytan som vingade insekter saknar motsvarighet här hemma. Det finns därför ingen anledning att använda våtflugeimitationer av forssländor hos oss. Överhuvudtaget finns här inte alls samma artrikedom som i nordamerika. Arbonas detaljerade diskussioner, t ex om *Ephemerellidae*, dvs strömsländor, blir därför "överflödiga". När vi läser om de olika dagsländorna måste vi vara som öringen – selektiva. Det fordrar att vi har viss baskunskap om förhållandena vid våra egna vatten innan vi överför Arbonas erfarenhet och resonemang, speciellt då det gäller enskilda arter och mönster, på vårt hemmafiske. Jag vill därför främst rekommendera boken till dem som har vissa baskunskaper motsvarande t ex Preben Torp Jacobsens "Torrflygfiske" och till dem som planerar en tur "over there".

Till sist några rader om bokens tekniska utförande. Boken innehåller 48 färgfotografier, flertalet alldeles utmärkta, som

samlats på fyra sidor. Återgivningen är således kring naturlig storlek. Det säger sig självt att man inte får mycket ut av en färgbild där insekten är 6-7 mm lång. Jag tycker det är synd att bilderna inte "blåsts upp" i ordentlig storlek. Vidare är layout och typografi lite tung med tjocka svarta linjer i överkant på sidorna och under rubrikerna. Samma sak gäller flertalet teckningar av vattenmiljöer. Lite förvånande är också att på några av teckningarna finna öring och nymfer med stjärten mot strömmen. Teckningarna av insekterna, speciellt nymfarna är däremot bra. Ett omdöme som tyvärr inte gäller de svartvita bilderna. De har nästan genomgående mycket dålig kontrast - kvalitét typ fotostatering. Det finns t ex en bild för att exemplifiera ett bra rakt kast; men man ser inte linan. Så här dåliga får bara inte bilder vara. Det tekniska genomförandet drar således ned intrycket något av en annars mycket bra bok.

Sammanfattningsvis kan sägas att Arbonas bok varmt rekommenderas till alla dem som har öringens näringsval som utgångspunkt för sin flugfiskestrategi. Författaren lyckas ovanligt väl föra samman olika iakttagelser och idéer till en helhetsyn på flugfiske utan att villa bort sig i en mängd småsaker. Liksom då det gäller alla andra utomnordiska böcker i samma ämne måste läsaren vara försiktig med att överföra erfarenheter till sina egna förhållanden. Arbonas resonemang om öringens näringsval, om nyttan att känna till olika typer av insekter, om olika dagsländefamiljers utseende och beteende och om flugfiskestrategi är emellertid av lika stort intresse för nordiska som för nordamerikanska läsare.

Tommy Bengtsson

En "bibel" för härvingar ?

Keith Fulsher & Charles Krom: "Hair-Wing Atlantic Salmon Flies". - Fly Tyer Inc., Box 1231, N. Conway, NH 03860, USA. 1981. Pris: 117 sek hos Fly-Dressing, Huskvarna, häftad.

När en bok annonseras som 'The BLE on hair-wing Atlantic Salmon flies' blir man ju onekligen nyfiken. Tyvärr falnar intresset litegrann när man läst boken. Någon bibel är tyvärr knappast denna bok men den är i alla fall i vissa delar ganska bra. Det inledande kapitlet behandlar härvingeflugornas (speciellt laxflugornas) ursprung och utveckling och man understryker särskilt att detta är en nordamerikansk uppfinning (något som mycket tydligt framgår av resten av boken). Kapitlet om hur man "översätter" klassiska laxflugemönster och öringvåflugemönster till härvingade laxflugor är ganska bra. Tubflugorna behandlas tyvärr minst sagt kortfattat och Drury-

och Waddingtonflugorna saknas helt. Bägge dessa saker beror på att boken är anpassad till nordamerikanska förhållanden (lagstiftning).

Bokens klart bästa del (nästan halva boken) är sektionen med mönsterbeskrivningar (mer än 350 mönster). Även här slår dock bokens nordamerikanska inriktning igenom. Endast ett fåtal av de europeiska "klassikerna" finns med och hela den moderna utvecklingen av härvingade laxflugor i Europa saknas tyvärr. För oss europeer är boken med andra ord inte den "bibel" som utlovades men den starkt Poul Jorgensen-inspirerade boken täcker förmodligen den nordamerikanska situationen förträffligt och kan därigenom tjäna som en god inspirationskälla på denna sida av Atlanten. Sammanfattningsvis kan sägas att för oss som ibland känner idétorka vid bindstället är boken, trots sina brister, en prisvärd inspirationskälla.

Ulf Pierrou

Till hjälp för nybörjaren

Richard W. Talleur: "Fly-Fishing for Trout - a Guide for adult Beginners" Winchester Press, USA. Pris 90 SEK hos Fly-Dressing, Huskvarna.

NybörjARBöcker i flugfiske dyker upp med jämna mellanrum i de flesta länder, där möjligheter ges till sådant fiske. Nu har amerikanen Dick Talleur satt sig före att göra en handledning, som vänder sig speciellt till den vuxne nybörjaren och ambitionen har tydligen varit att i första hand hjälpa den, som aldrig någonsin sysslat med denna form av fiske - möjligen också den, som aldrig fiskat överhuvudtaget. Talleur går ut i stor stil för att med sin lilla bok täcka allt; han börjar med en relativt detaljerad beskrivning av hur man sätter ihop och monterar ned ett flugspö, och slutar med natur- och fiskevård och etik. Däremellan har han på ett lättläst, ofta småhumoristiskt språk hunnit att lära ut grundläggande kasteknik, praktiska fiskekast, redskapskänedom, konsten att tillverka bra tafsar och flugor, taktik, strömkänedom, hur man tar vara på sin fångst mm mm.

Det mesta är bra skrivet och invändningsfritt ur saklig synpunkt - speciellt tycker jag om författarens tydliga ambitioner att inte i onödan komplicera en hobby, som i grunden är avsedd att vara en avkoppling och inte en börda. Därmed inte sagt att Talleurs handbok förfaller till ytlighet; den nybörjare, som har den här lilla boken "i ryggen", och erfarenare kamraters råd och dåd till stöd, har alla chanser att komma bättre förberedd till sina första fisketurer. Allra bäst blir det förstås, nu som alltid, om han eller hon dessutom har fått öva sig praktiskt under en erfaren instruktörs överinseende!

Nore Sundin

Du som har suttit vid brasan och känt doften av nyhalstrad fisk, vet vad det innebär att njuta.

Du har skaffat Dig insikter och gedigna kunskaper i flugfiske. Du kan värdera forsande vatten, stundens ingivelse, hugget, fiskens rusningar. Du fattar dom rätta besluten. Du ser fram emot nya mysiga stunder vid brasan efter ett lyckat fiske.

Det är till Dig vi vänder oss med våra nya 100 % graphite spön. I nedanstående tabell kan Du se vilket spö Du vill komplettera med.

Produktfakta: Fuji patenterade rullfästen, Fuji enbenta spöringar, graphite till graphiteskarv put over typ, till de längre spöna löstagbar fightingbutt.

100 % Graphite fiber

	Längd	Spövtikt	Ca
821700	7'	95 gr	3-4 600:-
821800	8'	110 gr	5-6 638:-
821860	8 1/2'	125 gr	6-7 672:-
821900	9'	132 gr	7-8 690:-
821960	9 1/2'	137 gr	8 714:-
821100	10'	157 gr	8 735:-
821160	10 1/2'	177 gr	8 756:-

Glöm bara inte VMC kroken

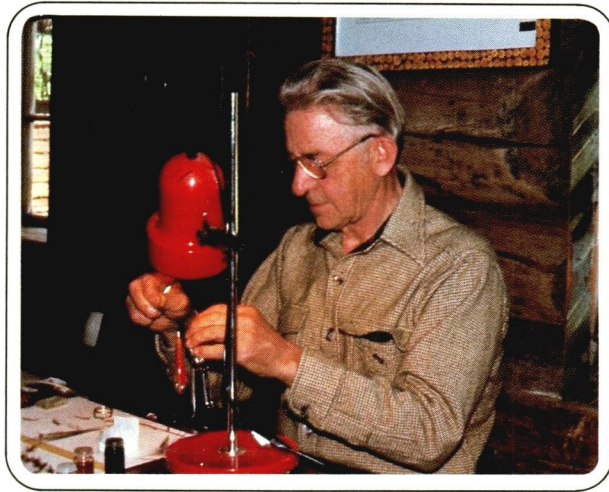

NORDFISH AB

Box 2036
162 02 VÄLLINGBY
Tel: 08/37 19 80, 89 14 19

NORDFISH

Våra produkter säljs hos fackhandlare.

Han är "Verre enn minken"

*Tredje generationen
Sand är nu i full färd
med att binda de
ryktbara flugorna
från Engerdal*

Av Cato A. Hultmann

Et navn som i Norge uløselig er knyttet til fluebinding og fluefiske er Erling Sand, fra Engerdal. Jeg kan huske for mitt eget vedkommende, da jeg ble grepet av fluefiskets finurligheter og mysterier og jeg endelig fikk tak på noen av Sands tørrfluer, jeg følte meg beriket.

Det var Erlings far, John Sand som startet det hele og som ble den store læremester for Erling. John Sand startet med å lage kunstige fiskefluer så langt tilbake som i begynnelsen av 1920-årene. Det begynte beskjedent til eget forbruk, men John skjønnte at skulle han komme videre på fluebindingens mangfoldige vei så måtte han

innom fluefiskets hjemland, England. Han satte i gang først med å lære språket på egen hand, det fantes nemlig ikke den gang skoler til rimelige priser. Men John gav ikke opp og kom meget godt ut av dette. Nå begynte det å rulle for alvor. Han kjøpte lærebøker og materialer fra England, og Erling som bare var unge gutten ble også grepet av farens iver og fulgte nøye med. Etterspørslen etter Sands fluer ble større og større og i Sverige ble det nå opprettet et salgsfirma, Fly Fishing Company, som skulle videreselge fluene. Dette gikk så bra at John ikke alene maktet å produsere nok og nå var det at både Erling og hans bror Eivind ble ansatt av faren, som hjelpekarer.

Erling var 12 år gammel den gang og betalingen skulle i begynnelsen være pr. flue, senere pr. dussin. Som modell ble benyttet en Hardyflue. Disse gikk for å være verdens fineste fluer og målet for de unge guttene var å kopiere disse til minste detalj. Når så arbeidsdagen var slutt kom

Två Erling Sand-flugor: till vänster den populära "Steinflue" och till höger den ryktbara "Verre enn minken". (Foto: Bengt Olson.)

pappa John for å kontrollere og godkjenne dagens arbeid. Til dette benyttet han en Morakniv og hvis ikke fluene holdt mål, skrellet han av hele fluedressingen og så var det for de unge å starte opp igjen...

Jo, Morakniven gjorde at fortjenesten i begynnelsen ble styggelig redusert. Erling får et smil i øyekroken når han forteller om denne tiden. Pappa John var streng på dette punktet, men du verden, det har kommet godt med og det var en utviklende tid. John ble etterhvert mer og mer opptatt i kommunalt arbeid, så kom krigen, det ble umulig å få tak i materialer til bindingen og det hele tok slutt.

20.000 mønster

Men etter krigen tok Erling fatt igjen og dette har siden faktisk vært hans levebröd. En profesjonell fluebinder som har bundet for mange prominente størrelser, bl.a. laksefluer til H.K.H. Kronprins Harald. Han har et helt fantastisk arkiv over fluemønstre som idag teller ca. 20 000 flueoppskrifter, hvorav den eldste stammer fra år 1496. Jeg vil tro at dette er et av verdens største mønsterarkiv. Jeg vil også tro at en hver fluefisker som fikk se hans samling av fluefiskelitteratur ville bli våt i blikket. Her finner man ca. 130-140 stk. Engelske og Amerikanske bøker og for å nevne noen: Halfords Floating Flies and how to dress them, fra 1886, og Dry Fly Entomology, fra 1897. A Courtney Williams A Dictionary of Trout flies & of flies for sea-trout and grayling, 1949 Leonard West: The Natural Trout Fly and its Imitation, Donald Du Bois. The Fishermans Handbook of Trout Flies. Jo, her er nok å velge mellom, et fint fluefiske-bibliotek.

Men Erling er ikke bare fluebinder. Når han får pakke ryggsekken og stikke avgårde i marka med sin tørrfluestang, ja, da er han i sitt ess. Og spesielt i Femundmarka har teori blitt omsatt i praksis, denne har betydd mye for Erling. Han har i mange år vært oppsynsmann her inne i disse fiskerike trakter, vandret i ukevis blant "tusser og troll" og blinkende örretvann og han kunne nok fortelle mang en historie fra sitt fiskerike liv i disse store nasjonalparkområder og om møte med grov örret.

Han syns også det er meget morsomt at så mange ungdommer har funnet veien til bindestikka og han er

forts på sidan 46

ELBE är sedan många år expert på havsfiske. Vår ambition är nu att bli minst lika bra på flugfiske. Vi har stadigt utvecklat en av marknadens förnämsta sortiment av utrustning för flugfiske.

Titta efter ELBE flugfiske hos din sportfiskehandlare.

Har du ännu inte fått vår katalog "Fiske för Alla" 81-82, skriv en rad eller ring till oss så skickar vi med vändande post. Specialkatalogen "ELBE HOBBY" med allt om flugbindning, spöbyggnad, dragtillverkning m.m. kan du också beställa direkt av oss eller hos din butik. Medsänd 5:- i frimärken för Elbe Hobby.

Elbe

FISKE FÖR ALLA

Vagnvägen 6, 432 00 VARBERG Tel 0340. 195 65

imponert över dyktigheten som utöves av svært mange. Han deler gjerne sine erfaringer med andre og det er ikke få som har fått dra nytte av hans enorme kunnskaper på dette felt. Erling er alltid villig til å stille opp. I ca. 5 år har ukebladet Vi Menns lesere hatt gleden av hans flueprat og hans små beretninger her om fluenes opprinnelse, egne erfaringer, etc. har nok gledet mange.

Det har selvsagt gjennom alle disse år med bindestikka, blitt en god del med selvkomponerte mønstre som også har blitt populære og mye benyttet av mange. For eks. kan nevnes, "Verre enn minken", "Jonas", "Dreperm", "Sandra" og "Steinflua". Det er særlig tørrfluefiske som har fenget han mest og tørrfluene har derfor for han personlig fått innta en stor og spesiell plass. Polypropylene syns han har betydd veldig mye for utvikling av tørrfluene, et taknemmelig materiale å jobbe med, man kan redusere hacklet mye, men han ser ingen fordel direkte med de helt hackleløse tørrfluene.

Det er heller ingen fare for at fluebindingen i Engerdal skal forsvinne når Erling en dag ikke vil mere. Hans sønn Egil har gått i god skole og hans sønn igjen har nå som ni-åring bundet sine første "bustetroll". Tradisjonen føres videre og våre etterkommere skal fortsatt få anledning til å binde en Sandflue på fortommen i forsøk på å lure en Salmo Trutta eller to.

Hva skulle vel passe bedre med å avslutte dette innlegg, enn Erlings egen fiskebønn, som han så lurt sier, "prøv den neste gang så skal du nok se at det blir fisk i panna":

*Du store fisk, der ned i dypet
kom og smak på kystig krypet,
da du drar og jeg skal dra,*

*det er morro, hipp hurra!
Full av futt, ja tung og svær
fly så rundt i vannet her.
Skuff meg ikke i denne kampen,
fri deg ei fra denne tampen,
tenk på gleden du har skapt,
når du ligger og har tapt.-*

Två Sand-mønster

Kommentar: Erling Sands egne flugor, ryktbare i Norge, är minst lika effektiva i Sverige... den mest omtalade är kanske "Verre enn minken", och vi har fotograferat en sådan, samt Erlings mycket lyckade imitation av en bäckslända, "Steinflua". Den som vill försöka kopiera dem kan använda följande inte fullt tillförlitliga mönsterbeskrivning (vi har inte hittat mönstren i någon flugbindarbok, dessvärre):

"Verre enn minken"

Krok: 12-14

Bindtråd: brun

*Stjärt: styva, bruna tupphackelspröt
krokens längd*

Kropp: varmt gult silke

Rib: brun bindtråd, eller brun fjäderstråle

Vingar: brun quill

Hackel: brunt tupphackel

"Steinflua"

Krok: 12-14

Bindtråd: svart

Stjärt: kort bunt bruna tupphackelspröt

Kropp: cigarrformad, mörkt grå plast eller gummi

*Vinge: andhonebröstfjäder, "struk-
ken" smalare med hjälp av sil-
kongummi eller klarlack, lagd
rakt ovanpå kroppen*

Hackel: brunt tupphackel

Huvud: svart

SPORTFISKARE

Det är dags att beställa den nya
FLUGFISKEKATALOGEN

Späckad med nyheter: Spön, spöbyggnad, rullar, linor, flugor, flugbindning och en massa tillbehör.

Å du, vi skickar katalogen helt gratis – så beställ idag.

**Nordisk
Flugfiskeservice**

Långgatan 40
814 00 Skutskär
Tel. 026/767 44
eller 794 19

**Köp
sälj
och byt**

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN: **prenumeranter**. En annons per nummer, bestående av högst fem textrader plus namn och adress får Du gratis.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 100262, 250 11 Helsingborg.

Sælges: Laks og havørred fiskeri i Norge, Raumaelven, område Fiva, 1 stang i uge 27, 4 stenger i uge 31. Jørgen Hindhede, Skovlundsvej 2, 5856 Ryslinge, Danmark, tlf. (09) 67 13 76.

Köpes: 1 st Flyfisherman nr 5 (may/june) Mid-Season 1982 Köpes. Ring Peter e.kl. 16.00, 0456/137 00

Säljes: Splitcanspön HC 12 fot, lina 9, Pezon et Michel Traun 8 fot 2 tum (Ritz Parabolic Powerplus PPP), samt Arjon 10 fot 5 tum, lina 8. Tel. 036-13 08 36.

Säljes: Fångstjournaler 1981 – databehandlade rapporter om vatten, fångst, väder m.m. Mörrum 1981 kr 32 :-, Åt-ran 1981 22 :- . Även annan bearbetning utföres. Beställning till Fiskedata, Box 6015, 390 06 Kalmar, tel. 0480-732 38, må-to kl. 17.30-19.30.

Säljes: Orvis Seven /Three, 2 toppar, 7 fot, lina 3. Endast provkastat. Rodon kol-fiber 9 fot, lina 6, 650 kr. Walton Powell 8 1/2 fot, lina 6-7, 500 kr. Far-low /Sharpe, impregnerat Eighty-Three, 8 fot 3 tum, lina 5-6, 500 kr. Ring 0302-346 55 eller skriv Peter Johanson, Odenv. 6, 448 00 Floda.

Ny flugfiskeklubb: Vill du vara med och bilda en ny flugfiskeklubb? Ta i så fall kontakt med mig! Leif Jansson, Maltesholmsv. 147, 162 37 Vällingby. Tel. 08-739 17 99.

Säljes: Hardy Grafit 7 fot 6 tum, lina 4-5 (skr 725 :-), Hörgård HC 12 fot, dubbelbyggd cane, två toppar (skr 1.000 :-), Hardy glas 9 fot, lina 9 (skr 400 :-), rullar Marquis 8 /9, Gearfly, allt nytt. Tel. 0303-506 91.

Nr 3 juni 1982

Ärgång 4

Redaktör:
Bengt Öste

Ansvarig utgivare:
Nore Sundin

Redaktionskommitté:
Kennet Boström
Preben Torp Jacobsen
Gunnar Johnson
Jerry Pettersson
Nore Sundin
Bengt Öste

Redaktionsråd: Carl Adlercreutz;
Tommy Bengtsson; Jan Forssander;
Nils Färnström; Svend Saabye;
Rolf Smedman; Sten Ulnits.

REDAKTION: Bengt Öste, Nytorpsvägen 27, 135 68 Tyresö, tel. 08/770 04 57.

ANNONSER och PRENUMERATIONER (även uteblivna tidningar, lösnnummer etc): Bertil Ekholm Erb, Box 82, 294 01 Sölvesborg, tel. 0456/107 09.

Prenumerationspris: Från 1982: Helår 110 svenska kronor. I Danmark, Norge och Finland motsvarande priser omräknat efter gällande valutakurser vid prenumerationstillfället.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA NÄR DU FLYTTAR

Vid all korrespondens med tidningen rörande prenumerationer, adressändring etc uppge alltid prenumerantnummer!

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nr om året, fördelade på tre nr på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryck 1982 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 4 av Flugfiske i Norden 1982 beräknas utkomma i september-oktober.

Tankar på strandkanten

Under den här vinjetten kan kända och okända gästkrönikörer medarbeta. Små filosofiska funderingar, arga åthutningar, tankar och reflexioner kring det där med flugfiske – allt är välkommet. Skriv högst 1,5 A4-papper och skicka in till redaktionen.

Införda gästkrönikor belönas med ett signerat konsttryck av Gunnar Johnson.

... som er Tanker under strandkanten denne gang, for den sælsomme oplevelsen er

SET MED BÆKØRREDØJNE

Skal jeg fortælle lidt om mig selv, erindrer jeg tiden i et meget lille vandløb. Der var ikke megen plads, men med en rivende strøm og mange gode læsteder foruden rig vækst. Det var en skøn tid og sted.

Foruden mine brødre og søstre var der også de iltre små regnbuer. Det kunne også hænde at herr gedde kom på besøg, hvilket lavede noget pastyr, men til alt held slap jeg med skrækken.

Efterhånden blev det trangt med pladsen, og flere gange blev jeg jaget væk af de større, for en skønne dag at komme ud til langt større områder. Det så meget lovende ud det hele, og spændende var det jo også. Det varede heller ikke længe før jeg fandt mig et herligt sving. Der var et dybt hul og en sandbanke, både stærk strøm og ved banken roligere vand, til lige med mange grønne planter, – så jeg havde faktisk det hele.

Selvfølgelig var der selskab ind i mellem, men de var ikke så store. Blev de for slemme gennede jeg dem væk. Gedden har iøvrigt også været her, den stod som regel helt oppe ved sandbanken og lurede. Nogle af mine små venner begik ofte en fejl og nåede ikke at blive det klogere. Pludselig forsvandt gedden en dag. Der var en forfærlig larm. Selv helt nede i hullet kom han farende, men kun et øjeblik, så var han væk, og har så heller ikke set ham siden.

Nu har jeg det særlig godt og er næsten for mig selv. Hvad der kommer af lækkerbidder her i strømmen kan næsten ikke beskrives, – der er skam lidt af hvert. Selvfølgelig tager jeg ikke alt hvad der byder sig, sammetider er man kræsen og så kan det nok være de mindre tager for sig, de er jo ikke klogere.

Men så en dag hændte der noget mærkeligt, – det var meget lyst og det krusede ovenfor og strømmen var livlig som altid. Der var heller ingen underlige lyde, men jeg var blevet urolig af en eller anden grund. Både irriteret og samtidig sulten jagede jeg nogle af de små brødre væk, jeg var dog den største, og måtte vel have eneret her på dette sted.

Jeg tog et par bidder helt oppe over-

fladen, og det hjalp alt sammen på humøret. Flere gode bidder, men så lagde jeg mærke til en fed sort irriterende flue der pludselig var væk, – netop som man regnede med at den var der, for så atter i næste øjeblik at komme rykvis nærmere. Dette var for meget af det gode, og med et lynhurtig sæt jog jeg efter dette, – denne frække sorte tingest, enten det så var godt eller ikke. For væk, det skulle den.

Men hvad skete der? Som jeg fik fat i bæstet, blev den siddende i munden, og til min overraskelse gav det et ryk i mig, og med det samme jog jeg ned mod hullet.

Jeg mærkede der var noget helt galt. Noget der trak i mig. Atter for jeg afsted, blev forskrækket, søgte ind i planterne, men kunne ikke nå dem. Stadig trak det i mig, og pludselig opdagede jeg at jeg begyndte at blive træt. Gang på gang søgte jeg ud, selv uden for mit domæne, for straks at mærke det seje træk igen.

Til sidst kunne jeg næsten ingen vegne komme, og var ved at opgive det håbløse, og lå næsten helt stille. Jeg gled ind over noget netværk, og med de sidste kræfter prøvede jeg igen at komme ud, for kun at mærke det seje træk. Træt af det hele gled jeg ind i nettet og blev løftet op...

Jeg husker at jeg blev lagt i et eller andet, den var våd, og atter løftet op et øjeblik. Derefter lå jeg på noget grønt og hørte nogle underlige lyde. Det hele var så mærkeligt.

Atter blev jeg løftet op. Det sorte bæst var væk, og jeg mærkede igen vandet og strømmen. – jeg væltede om på siden og var så træt at jeg slet ikke kunne sætte igang. Jeg mærkede stadig grebet blev holdt varsomt og på ret køl, og lidt efter lidt kom kræfterne tilbage med den livgivende strøm. Efterhånden kunne jeg stå selv i strømmen, og grebet løsnedes. Stille gik jeg ned til mit hul igen.

Jeg var vist heldig denne gang. Jeg må lære at være endnu mere varsom. Måske oplever jeg det igen. Jeg funderer meget på hvad det sorte var for en tingest, men jeg ved det ikke...

Elau Petersen

BLACK HABIT

Ny spöserie i kolfiber från Kingfisher...

7 nya fullträffar med s.k. "Progressive Compound taper" – en aktionstyp där kraften i klingan ökar med belastningen. Därigenom ökas också kastlängd, krokningförmåga och precision.

Varje spö har sitt speciella namn snyggt ingraverat i rullfästets bakkant.

Black Midge	Längd 7'6"	AFTM 4
Black Ant	" 8'	" 5
Black Spider	" 8,5'	" 6
Black Palmer	" 9'	" 7
Black Demon	" 9,5'	" 8
Black Pennell	" 10'	" 6
Black Ghost	" 10'	" 8

Säkert finner du ett eller flera spön som passar just dig och ditt fiske.

Besök din handlare. Förvissa dig - och låt priset bli den verkligt angenäma överraskningen.

RYOBI 255 MG

Jokern i leken...

Ny, lätt flugrulle från Ryobi som matchar lätta spön och linor upp till AFTM 6 och ca 50 yards backing. Rullen har utanpåliggande magnesiumspole och en driftsäker, steglös broms. Vikten är endast 70 gram.

Välkommen i leken.

SPORTAG
Malmö